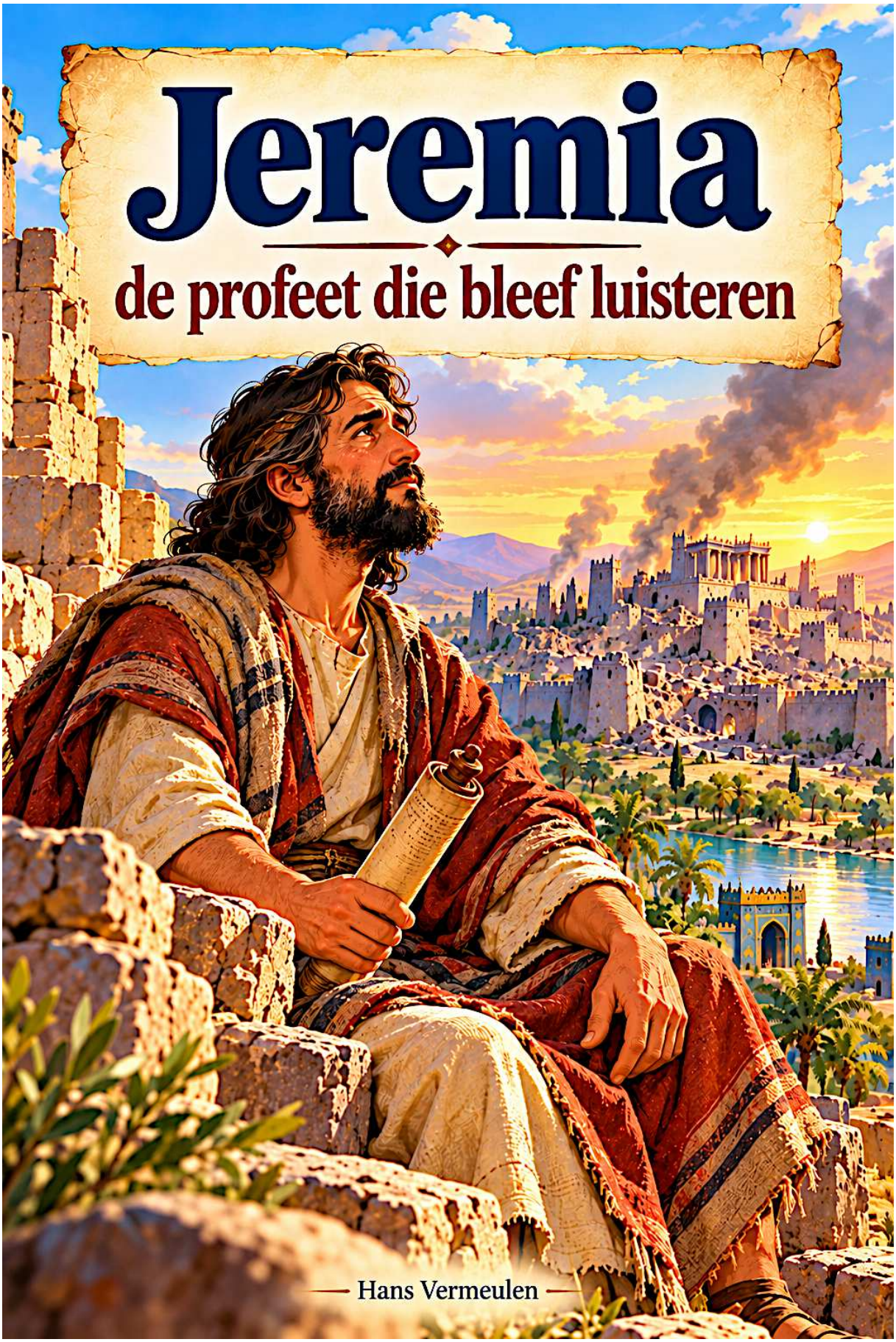

Jeremia
de profeet die bleef luisteren
Hans Vermeulen

Inhoudsopgave

Voorwoord **04**

DEEL 1 – JEREMIA WORDT GEROEPEN **05**

Hoofdstuk 1 – God kent Jeremia al voordat hij geboren is **06**
Hoofdstuk 2 – De amandeltak en de kokende pot **10**

DEEL 2 – HET VOLK IS GOD VERGETEN **15**

Hoofdstuk 3 – Waar is God gebleven? **16**
Hoofdstuk 4 – Kom terug! **21**
Hoofdstuk 5 – Een land dat niet meer luistert **24**
Hoofdstuk 6 – Er is geen vrede **29**

DEEL 3 – JEREMIA WAARSCHUWT HET VOLK **34**

Hoofdstuk 7 – De tempel is geen toverplek **35**
Hoofdstuk 8 – Waarom luisteren ze niet? **40**
Hoofdstuk 9 – Jeremia huilt om zijn volk **45**

DEEL 4 – JEREMIA KRIJGT ZELF PROBLEMEN **50**

Hoofdstuk 10 – Niemand wil naar Jeremia luisteren **51**
Hoofdstuk 11 – De kapotte riem **57**
Hoofdstuk 12 – Er komt geen regen **62**
Hoofdstuk 13 – Jeremia voelt zich alleen **68**

DEEL 5 – DE POTTERBAKKER **74**

Hoofdstuk 14 – De pottenbakker **75**
Hoofdstuk 15 – Een gebroken kruik **81**

DEEL 6 – KONINGEN EN VALSE PROFETEN **87**

Hoofdstuk 16 – De koning wil niet luisteren **88**
Hoofdstuk 17 – Wie spreekt namens God? **92**
Hoofdstuk 18 – Twee manden met vijgen **97**

DEEL 7 – BALLINGSCHAP EN HOOP **101**

Hoofdstuk 19 – Een brief naar Babel **102**

DEEL 8 – EEN NIEUWE TOEKOMST **106**

Hoofdstuk 20 – Ik zal jullie terugbrengen **107**
Hoofdstuk 21 – Een nieuw hart **111**
Hoofdstuk 22 – Jeremia koopt een akker **115**
Hoofdstuk 23 – God kan opnieuw bouwen **119**

DEEL 9 – HET EINDE VAN JERUZALEM **122**

Hoofdstuk 24 – De boekrol die in het vuur verdwijnt **123**
Hoofdstuk 25 – Jeremia in de put **127**
Hoofdstuk 26 – Jeruzalem valt **131**

DEEL 10 – JEREMIA NA DE VAL **135**

Hoofdstuk 27 – Wat moeten we nu doen? **136**
Hoofdstuk 28 – Naar Egypte **140**
Hoofdstuk 29 – Baruch, de vriend van Jeremia **144**

DEEL 11 – DE VOLKEREN EN BABYLON **148**

Hoofdstuk 30 – God ziet ook de andere volken **150**
Hoofdstuk 31 – Babylon zal niet voor altijd blijven **154**
Hoofdstuk 32 – De koning komt vrij **158**

Nawoord **163**

Voorwoord

Jeremia is niet het gemakkelijkste Bijbelboek.

Er staan moeilijke verhalen in. Over ongehoorzaamheid, verdriet, oorlog en de val van Jeruzalem.

Jeremia zelf krijgt het ook zwaar te verduren. Toch blijft hij luisteren naar God. En hij blijft spreken, ook als mensen niet willen luisteren.
Juist daarom is Jeremia zo bijzonder.

In dit boek volgen we zijn verhaal stap voor stap. We lezen over zijn roeping, zijn waarschuwingen, zijn verdriet en zijn vertrouwen op God. Maar we ontdekken ook steeds opnieuw woorden van hoop.
Want midden in de donkerste hoofdstukken laat God zien dat Hij Zijn volk niet vergeet.

Ik hoop dat dit boek helpt om Jeremia beter te begrijpen. Niet als een verre profeet uit een ver verleden, maar als iemand die worstelde, bang was en soms wilde opgeven – en toch bleef luisteren.

En boven alles hoop ik dat we in zijn verhaal steeds meer zien van Gods trouw en van de hoop die uiteindelijk uitloopt op Jezus Christus.

Veel leesplezier en vooral: veel om over na te denken.
Hans Vermeulen

DEEL 1 - JEREMIA WORDT GEROEPEN

Jeremia is nog jong als God hem roept. God heeft een bijzondere opdracht voor hem. Jeremia vindt dat spannend. Hij denkt dat hij nog te jong is. Hij weet niet of hij wel goed kan spreken. Maar God zegt tegen Jeremia: *“Wees niet bang. Ik ben met je.”* Jeremia moet moeilijke dingen vertellen aan de mensen van Juda. Niet iedereen zal naar hem luisteren. Toch hoeft Jeremia zijn werk niet alleen te doen. *God kent Jeremia. God roept Jeremia. En God blijft bij hem.*

In dit eerste deel ontdekken we hoe Jeremia zijn bijzondere taak krijgt. We lezen hoe God hem voorbereidt op zijn moeilijke opdracht. En we leren dat God ook mensen kan gebruiken die zichzelf klein of onzeker vinden.

Jeremia 1:1-10

God kent Jeremia

Jeremia woonde in Anatot. Dat was een klein dorp in het gebied van Juda. Jeremia kwam uit een familie van priesters. Hij leefde in een tijd waarin veel mensen in Juda God niet meer gehoorzaamden. Er waren mensen die andere goden vereerden. Er waren ook mensen die elkaar slecht behandelden. God zag wat er gebeurde. En God wilde Zijn volk waarschuwen. Daarom riep God Jeremia. Maar Jeremia was nog jong. Hij had waarschijnlijk nooit gedacht dat God hem zou uitkiezen voor zo'n belangrijke taak.

God had Jeremia al gezien

Op een dag sprak God tegen Jeremia. God zei: “Voordat Ik je in de buik van je moeder vormde, kende Ik je al.” Dat is bijzonder. God kende Jeremia al voordat andere mensen hem kenden. Nog voordat Jeremia geboren was, wist God wie hij was. God zei ook: “Voordat je geboren werd, heb Ik je apart gezet.” God had een bijzondere opdracht voor Jeremia. Hij moest een profeet worden. Een profeet is iemand die een boodschap van God aan andere mensen doorgeeft. Jeremia moest dus Gods woorden vertellen. Niet zijn eigen woorden. Maar de woorden die God hem gaf.

“Maar ik kan dit niet!”

Jeremia schrok waarschijnlijk toen hij dat hoorde. Hij zei tegen God: “Ach Heer, mijn God, ik kan niet goed spreken. Ik ben nog jong.” Jeremia dacht: Hoe kan ik dit doen? Wie zal er naar mij luisteren? Ik ben toch veel te jong? Misschien herken je dat wel. Soms vraagt iemand je iets te doen en denk je: “Dat kan ik niet.” Of: “Daar ben ik niet goed genoeg voor.”

Jeremia voelde dat ook. Maar God zei niet: “Je hebt gelijk. Dan zoeken we wel iemand anders.” God zei: “Zeg niet dat je te jong bent.” Daarna vertelde God wat Jeremia moest doen. Jeremia moest naar de mensen gaan. En hij moest tegen hen zeggen wat God hem opdroeg.

God zou bij hem zijn

Jeremia hoefde het niet alleen te doen. God zei tegen hem: “Wees niet bang voor hen. Ik ben met je om je te beschermen.” Dat betekende niet dat Jeremia nooit bang zou zijn. Hij zou later moeilijke dingen meemaken. Mensen zouden boos op hem worden. Sommige mensen zouden niet naar hem willen luisteren. Jeremia zou zelfs gevangen worden gezet. Maar God beloofde iets belangrijks: “Ik ben met je.” Dat was belangrijker dan de vraag of Jeremia zelf sterk genoeg was. Jeremia hoefde niet alles zelf te kunnen. Hij moest vooral naar God luisteren en Hem gehoorzamen**.**

God geeft Jeremia Zijn woorden

Toen raakte God met Zijn hand de mond van Jeremia aan. God zei: “Ik leg Mijn woorden in jouw mond.” Jeremia moest dus niet zelf bedenken wat hij tegen de mensen moest zeggen. God zou hem Zijn boodschap geven. Daarna vertelde God wat Jeremia moest doen. Hij moest het volk waarschuwen. Hij moest vertellen wanneer mensen verkeerde dingen deden. Maar hij moest ook vertellen dat God niet ophield om voor Zijn volk te zorgen. Jeremia zou moeilijke boodschappen brengen. Maar zijn taak kwam van God.

Jeremia was niet alleen

Jeremia dacht misschien: “Ik ben te jong.” Maar God zei: “Ik ben met je.” Jeremia dacht misschien: “Ik kan niet goed spreken.” Maar God zei: “Ik geef je Mijn woorden.” Jeremia keek naar zichzelf. God keek naar wat Hij met Jeremia kon doen. Dat is een groot verschil. Ook wij kijken soms vooral naar wat we niet kunnen. We denken: Ik ben

niet slim genoeg. Ik ben niet sterk genoeg. Ik ben te oud. Ik ben te jong. Ik maak te veel fouten. Maar God kijkt anders naar mensen.
Hij kent ons. Hij weet wat we wel kunnen. En Hij kan ons gebruiken om iets goeds te doen. Dat betekent niet dat alles gemakkelijk wordt. Jeremia kreeg geen gemakkelijk leven. Maar hij kreeg wel een God die met hem meeging.

Wat leren we hiervan?
Jeremia mocht ontdekken dat God hem kende. God kende hem zelfs voordat hij geboren was. En God gaf hem een taak. Jeremia voelde zich klein en onzeker. Toch koos God hem. Dat betekent niet dat iedereen dezelfde opdracht krijgt als Jeremia. Wij zijn geen profeten zoals Jeremia. Maar ook wij mogen leren om naar God te luisteren.
We kunnen Hem vragen: “Heer, wat wilt U dat ik doe?” Misschien kunnen we iemand helpen. Misschien kunnen we eerlijk zijn terwijl dat moeilijk is. Misschien kunnen we iemand vergeven. Misschien kunnen we een ander bemoedigen. Misschien kunnen we vertellen wat Jezus voor ons betekent. We hoeven daarbij niet te denken dat we alles zelf moeten kunnen. God kan ons helpen.

En wat betekent dit voor ons?
Misschien voel jij je soms klein. Of denk je dat anderen meer kunnen dan jij. Dan mag je denken aan Jeremia. Hij dacht ook dat hij het niet kon. Maar God liet hem niet alleen. God kende Jeremia. God riep Jeremia. En God ging met Jeremia mee. Ook voor ons is dat belangrijk. God vraagt niet van ons dat we eerst perfect worden. We mogen met onze onzekerheid naar Hem toe gaan. En als we fouten maken, mogen we opnieuw naar Hem toe gaan.

Jezus
In het Nieuwe Testament zien we dat God Zijn mensen blijft roepen. Jezus roept mensen om Hem te volgen. Ook gewone mensen kunnen door Hem worden gebruikt. Niet omdat zij alles zelf kunnen. Maar omdat Jezus bij hen is. Daarom hoeven wij niet steeds te zeggen: “Ik kan het niet.” We mogen ook zeggen: “Heer Jezus, wilt U mij helpen?”

Vijf vragen

1. Waar woonde Jeremia?

2. Wat vond Jeremia moeilijk aan zijn opdracht?

3. Wat beloofde God aan Jeremia?

4. Waarom hoefde Jeremia zijn boodschap niet zelf te bedenken?

5. Wat kun jij tegen God zeggen als je iets moeilijk vindt?

Glimlachen en even nadenken

God laat Jeremia iets zien

Jeremia had van God een bijzondere opdracht gekregen. Hij moest Gods woorden aan het volk vertellen. Maar wat moest hij precies vertellen? God liet Jeremia twee bijzondere dingen zien. Het eerste was een tak. Het tweede was een grote kookpot. Jeremia begreep eerst niet wat deze dingen betekenden. God legde het hem uit.

De amandeltak

God vroeg aan Jeremia: “Wat zie je?” Jeremia antwoordde: *“Ik zie een amandeltak.” (Jeremia 1:11).* Dat lijkt misschien een gewone vraag. Maar God wilde Jeremia iets leren. De amandelboom is een boom die vroeg in het jaar bloeit. De boom lijkt als eerste wakker te worden na de winter. God zei tegen Jeremia: *“Je hebt het goed gezien. Ik waak over Mijn woord om het uit te voeren.” (Jeremia 1:12)* God wilde daarmee zeggen: Mijn woorden zullen gebeuren. Wat God zegt, vergeet Hij niet. God blijft wakker. God blijft opletten. God doet wat Hij heeft beloofd.

De kokende pot

Daarna vroeg God opnieuw: “Wat zie je?” Jeremia keek goed. Hij zag een grote kookpot. De pot stond te koken. En de bovenkant van de pot helde naar het zuiden. Dat zag er niet prettig uit. God vertelde Jeremia wat dit betekende. Er zou gevaar komen vanuit het noorden. Er zouden volken komen die tegen Jeruzalem zouden optrekken. Dat was een moeilijke boodschap. Jeremia moest de mensen vertellen dat er grote problemen zouden komen.

Waarom kwam dat gevaar?
God vertelde ook waarom dit zou gebeuren. Veel mensen in Juda hadden God verlaten. Ze vertrouwden op andere goden. Ze deden niet wat God van hen vroeg. God had hen al vaker gewaarschuwd. Maar veel mensen wilden niet luisteren. Nu moest Jeremia hen opnieuw waarschuwen. God gaf Jeremia een belangrijke taak. Hij moest de waarheid vertellen. Ook als mensen die waarheid niet prettig vonden.

Jeremia moest moedig zijn
God wist dat Jeremia het moeilijk zou krijgen. Daarom zei Hij tegen hem: *"Maak je klaar. Ga naar de mensen en zeg tegen hen alles wat Ik je opdraag." (naar Jeremia 1:17)* Daarna zei God: *"Wees niet bang voor hen." (Jeremia 1:17)* Dat was niet zomaar een klein advies. God wist dat mensen boos konden worden. Ze zouden Jeremia misschien uitlachen. Misschien zouden ze hem bedreigen. Misschien zouden ze proberen hem het zwijgen op te leggen. Toch moest Jeremia spreken.

God maakt Jeremia sterk
God beloofde Jeremia dat Hij hem zou helpen. God zei: *"Ik maak je vandaag tot een versterkte stad, een ijzeren zuil en een koperen muur." (Jeremia 1:18)* Dat klinkt vreemd. Jeremia zou natuurlijk geen echte muur worden. God bedoelde: Ik maak je sterk. Jeremia zou niet zomaar omvergeblazen worden door alles wat mensen tegen hem zouden doen. Hij zou moeilijke dingen meemaken. Maar God zou hem helpen om door te gaan.

Niet iedereen zal luisteren
God waarschuwde Jeremia ook: *"Ze zullen tegen je strijden, maar ze zullen je niet overwinnen." (Jeremia 1:19)* Dat betekende niet dat Jeremia nooit problemen zou krijgen. Die zou hij wel krijgen. Hij zou verdriet hebben. Hij zou tegenstand krijgen. Hij

zou zelfs gevangen worden. Maar mensen zouden Gods plan met Jeremia niet kunnen tegenhouden. God zou bij hem blijven.

De amandeltak vertelt iets belangrijks

De amandeltak was een teken. God waakte over Zijn woord. Wat God zegt, doet Hij. Dat is belangrijk voor Jeremia. Want Jeremia zou soms denken: “Luistert er eigenlijk wel iemand naar mij?” Toch hoefde hij niet moedeloos te worden. Zijn taak was niet om ervoor te zorgen dat iedereen luisterde. Zijn taak was om Gods boodschap trouw te vertellen**.** Dat is iets anders. Wij willen soms graag dat iedereen het met ons eens is. Dat lukt niet altijd. Soms vertel je iets wat waar is en wil iemand het toch niet horen. Dan hoef je niet meteen te denken: “Dan heb ik het verkeerd gedaan.” Soms is het belangrijkste dat je eerlijk en trouw bent.

De kokende pot waarschuwt

De kokende pot vertelt ook iets. God waarschuwt mensen voordat het te laat is. Een waarschuwing is niet bedoeld om iemand bang te maken. Een goede waarschuwing wil iemand beschermen. Denk maar aan een verkeersbord. Als er staat: “Pas op! Gevaar!” dan is dat bord er niet om je bang te maken. Het wil je helpen om veilig te blijven. Zo moest Jeremia het volk waarschuwen. God wilde dat de mensen zouden nadenken. Zouden ze weer naar Hem luisteren? Zouden ze terugkeren naar God?

Jeremia staat er niet alleen voor

De opdracht van Jeremia was zwaar. Maar hij hoefde het niet alleen te doen. God zei: *“Ik ben met je om je te redden.” (Jeremia 1:19)* Dat is misschien wel de belangrijkste zin van dit hoofdstuk. Jeremia moest moedig zijn. Maar zijn moed kwam niet alleen uit hemzelf. God was met hem. Ook als Jeremia bang was. Ook als mensen boos werden. Ook als hij niet wist wat er zou gebeuren. God bleef bij hem.

Wat leren we hiervan?

God gaf Jeremia twee beelden. De **amandeltak** liet zien: God waakt over Zijn woord. De **kokende pot** liet zien: God waarschuwt mensen voor het gevaar. En Jeremia moest die boodschap vertellen. Dat was niet gemakkelijk. Toch zei God: *"Ik ben met je."* Dat mogen wij ook onthouden. Als iets moeilijk is, hoeven we niet te doen alsof we nooit bang zijn. We mogen eerlijk zeggen: "Heer, ik vind dit moeilijk." En daarna mogen we vragen: "Wilt U mij helpen?" God belooft niet dat alles gemakkelijk zal zijn. Maar we mogen erop vertrouwen dat Hij ons niet zomaar alleen laat.

Voor vandaag

Misschien moet jij soms iets doen wat je spannend vindt. Een eerlijk gesprek voeren. Sorry zeggen. Voor iemand opkomen. Een fout toegeven. Of iets doen waarvan je denkt: "Dat kan ik niet." Denk dan aan Jeremia. Hij kreeg ook een moeilijke opdracht. God zei niet: "Jeremia, je hoeft nergens bang voor te zijn." God zei: "Ik ben met je." Dat is veel meer.

Jezus is bij ons

Jezus gaf later ook een belangrijke belofte aan Zijn leerlingen. Hij zei: *"Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van de wereld." (Mattheüs 28:20)* Dat past mooi bij wat Jeremia mocht leren. God laat Zijn mensen niet alleen. In Jeremia's tijd was God met Jeremia. En Jezus belooft Zijn volgelingen dat Hij met hen is. Daarom mogen wij met vertrouwen verdergaan. Niet omdat wij alles zelf kunnen. Maar omdat God met ons meegaat**.**

Vijf vragen

1. Wat zag Jeremia toen God hem vroeg wat hij zag?

2. Wat betekende de amandeltak?

3. Wat liet de kokende pot zien?

4. Waarom moest Jeremia moedig zijn?

5. Wat betekent Gods belofte “Ik ben met je” voor jou?

Glimlachen en even nadenken

DEEL 2 - HET VOLK IS GOD VERGETEN

Jeremia heeft een moeilijke opdracht gekregen.
Hij moet de mensen van Juda vertellen dat zij God zijn vergeten.
Veel mensen vertrouwen niet meer op God. Ze volgen andere goden. Ze doen niet wat God van hen vraagt. Jeremia moet hen waarschuwen.
Dat is niet gemakkelijk. Want mensen horen liever goede berichten dan moeilijke woorden. Toch blijft Jeremia spreken.
Hij hoopt dat de mensen zullen luisteren en terugkeren naar God.
In dit deel lezen we hoe Jeremia het volk waarschuwt.
Maar we ontdekken ook iets belangrijks: God wil Zijn volk niet zomaar loslaten. Hij roept hen steeds weer terug.

God denkt terug aan vroeger

Jeremia krijgt opnieuw een boodschap van God. God wil tegen Zijn volk spreken. Hij denkt terug aan de tijd waarin Israël Hem nog volgde. God zegt: *"Ik denk aan de liefde van je jeugd, aan de liefde toen je met Mij meeging." (Jeremia 2:2)* God vergelijkt Zijn volk met een jonge vrouw die trouw is aan haar man. Zo was het vroeger ook tussen God en Zijn volk. God had Israël bevrijd uit Egypte. Hij had voor hen gezorgd in de woestijn. Hij had hen naar het beloofde land gebracht. Maar nu was er iets veranderd.

Het volk was God vergeten

God vraagt: *"Wat heb ik toch verkeerd gedaan dat jullie van Mij zijn weggegaan?" (naar Jeremia 2:5)* Dat is een belangrijke vraag. God had Zijn volk niets slechts gedaan. Hij had hen juist geholpen. Toch waren de mensen Hem vergeten. Ze vroegen niet meer: "Waar is de Heer?" Ze vertrouwden steeds meer op andere dingen.

Ze zochten andere goden

De mensen van Juda gingen andere goden vereren. Ze maakten beelden en vertrouwden daarop. Maar die beelden konden hen niet helpen. God zegt: *"Mijn volk heeft Mij, de bron van levend water, verlaten." (naar Jeremia 2:13)* Dat is een bijzonder beeld. Stel je voor dat je dorst hebt. Je loopt door een warm en droog land. Dan zie je een bron met helder, fris water. Je kunt drinken zoveel je wilt. Maar je loopt die bron voorbij. Je maakt liever zelf een bak om regenwater in op te vangen. En dan blijkt die bak ook nog kapot te zijn. Het water loopt er steeds uit. Dat klinkt vreemd. Maar volgens God deden de mensen precies zo. Ze verlieten Hem, de bron van het leven. En ze zochten hulp bij dingen die hen niet konden redden.

Een kapotte waterbak

God zegt: *"Mijn volk heeft twee slechte dingen gedaan: ze hebben Mij verlaten, de bron van levend water, en ze hebben zelf waterbakken gemaakt die geen water kunnen vasthouden." (Jeremia 2:13)* Een waterbak was in die tijd heel belangrijk. In een warm land was water kostbaar. Een goede waterbak hield het water vast. Maar een kapotte waterbak was waardeloos. Je kon hem vullen, maar het water verdween weer. God gebruikt dit beeld om iets duidelijk te maken. Waarom zoeken mensen ergens anders wat alleen God kan geven? Waarom zoeken ze veiligheid bij afgoden? Waarom vertrouwen ze op hun eigen plannen? Waarom denken ze dat geld, macht of andere mensen hen uiteindelijk gelukkig kunnen maken? God zegt eigenlijk: "Ik ben er toch?"

Waar zoeken wij het?

Ook wij kunnen gemakkelijk verkeerde dingen belangrijk maken. Misschien denken we: *Als ik maar genoeg geld heb, komt alles goed.* Of: *Als iedereen mij aardig vindt, ben ik gelukkig.* Of: *Als ik maar sterk genoeg ben, heb ik niemand nodig.* Maar mensen en spullen kunnen ons niet alles geven wat we nodig hebben. We hebben liefde nodig. Vergeving nodig. Hoop nodig. Iemand nodig die ons vasthoudt als het moeilijk wordt. God is de bron van het leven.

Het volk wilde niet luisteren

Jeremia moest deze boodschap aan het volk vertellen. Maar het volk wilde liever niet horen dat het verkeerd zat. Dat maakte het voor Jeremia moeilijk. Want hij moest mensen vertellen dat ze terug moesten naar God. Dat is niet altijd een gemakkelijke boodschap. Soms vinden mensen het vervelend als iemand zegt: “Dit gaat niet goed.” Toch kan juist zo'n waarschuwing belangrijk zijn. Als iemand verdwaald is, help je hem niet door te zeggen: “Ga maar lekker door.” Je zegt: “Wacht! Je gaat de verkeerde kant op.” Dat was ook wat Jeremia deed.

God wil dat mensen terugkomen

Toch is Gods boodschap niet alleen maar boosheid. God wil Zijn volk terug. Hij wil niet dat de mensen van Hem blijven weglopen. Daarom stuurt Hij Jeremia. Jeremia moet hen wakker maken. Hij moet zeggen: “Denk erover na. Kijk waar je mee bezig bent. Kom terug naar God.” Dat is belangrijk. God wijst het verkeerde aan omdat Hij wil dat mensen het goede zoeken. Hij wil niet dat Zijn volk voor altijd bij Hem vandaan blijft.

Jeremia heeft verdriet

Jeremia ziet wat er gebeurt. Hij ziet mensen die God verlaten. Hij ziet mensen die andere goden volgen. Hij ziet dat het volk steeds verder van God weggaat. Dat doet hem verdriet. Jeremia is geen profeet die blij wordt wanneer hij slecht nieuws mag vertellen. Hij houdt van zijn volk. Daarom waarschuwt hij hen. Dat is ook iets om te onthouden. Een waarschuwing kan uit liefde komen. Als iemand van wie je houdt iets gevaarlijks doet, zeg je daar iets van. Niet omdat je die persoon wilt pesten. Maar omdat je wilt dat het goed met hem gaat.

God blijft roepen

De mensen hadden God verlaten. Maar God had Zijn volk niet vergeten. Dat is misschien wel het mooiste van dit hoofdstuk. De mensen lopen bij God weg. Maar God

roept: “Kom terug.” Hij laat Zijn volk niet zomaar los. Hij wil dat ze weer naar Hem toe komen. God is niet de bron die verdwenen is. De mensen zijn van de bron weggelopen. Dat verschil is belangrijk.

Jezus zegt: kom naar Mij

Veel jaren later komt Jezus. Ook Jezus nodigt mensen uit om bij Hem te komen. Hij zegt: *“Als iemand dorst heeft, laat hij bij Mij komen en drinken.” (Johannes 7:37)* Dat doet denken aan het beeld van Jeremia. God is de bron van levend water. Jezus nodigt dorstige mensen uit om naar Hem toe te komen. Niet alleen mensen die alles goed doen. Ook mensen die verkeerde keuzes hebben gemaakt. Ook mensen die zijn afgedwaald. Ook mensen die merken dat hun eigen oplossingen niet genoeg zijn. Bij Jezus mogen mensen komen zoals ze zijn.

Waar is God gebleven?

Misschien is dat wel de vraag van dit hoofdstuk. “Waar is God gebleven?” Het antwoord van Jeremia is eigenlijk: God is niet weggegaan. Het volk is van Hem weggegaan. Maar God roept nog steeds. “Kom terug.”

Dat is ook voor ons een belangrijke boodschap. Als je merkt dat je ver van God bent geraakt, hoef je niet te denken: “Nu wil God mij zeker niet meer.” Je mag juist naar Hem toe gaan. Je mag zeggen: “Heer, ik ben van U weggelopen. Wilt U mij helpen om terug te komen?”

Wat leren we hiervan?

God is de bron van levend water. Hij geeft wat mensen echt nodig hebben. Het volk van Juda zocht het ergens anders. Maar andere goden konden hen niet helpen. Ook wij kunnen proberen ons geluk op allerlei andere plaatsen te vinden. Maar niets kan de plaats van God innemen. God wil dat wij bij Hem komen. En als we van Hem zijn weggelopen, roept Hij ons terug.

Voor vandaag

Denk eens na over deze vraag: Waar zoek ik mijn geluk en zekerheid? Misschien is het goed om daar eerlijk over na te denken. Niet om bang te worden. Maar om te ontdekken wat voor jou echt belangrijk is. God wil niet dat we Hem alleen zoeken als alles misgaat. Hij wil bij ons zijn in ons hele leven. Hij is geen kapotte waterbak. Hij is de bron zelf.

Vijf vragen

1. Waarom was God verdrietig over Zijn volk?
2. Waarmee vergelijkt God Zichzelf in Jeremia 2?
3. Wat is er mis met een kapotte waterbak?
4. Welke dingen kunnen mensen belangrijker maken dan God?
5. Wat betekent het voor jou dat God zegt: **“Kom terug”?**

Glimlachen en even nadenken

God roept Zijn volk op om terug te keren.

Het volk van Juda heeft God verlaten. De mensen hebben andere goden gevolgd. Ze hebben God niet meer op de eerste plaats gezet. Toch zegt God niet alleen: “Jullie hebben het fout gedaan.” Hij zegt ook: “Kom terug!” Dat is bijzonder. God weet wat Zijn volk heeft gedaan. Hij weet dat ze Hem ontrouw zijn geweest. Maar Hij wil niet dat ze bij Hem vandaan blijven. God verlangt ernaar dat Zijn volk weer naar Hem toe komt. God ziet wat er is gebeurd. Jeremia gebruikt een sterk beeld. Het volk lijkt op iemand die ontrouw is geweest aan zijn man of vrouw. Ze hebben God verlaten en andere goden gevolgd. God heeft daar verdriet over. Toch laat Hij Zijn volk niet zomaar los. Hij roept: *“Kom terug, ontrouwe mensen.” (Jeremia 3:14)* Dat is geen harde afwijzing. Het is een uitnodiging. God zegt eigenlijk: “Je bent bij Mij weggegaan. Maar kom terug. Ik wil je niet kwijt.”

Terugkomen betekent omkeren

Terugkomen naar God betekent meer dan zeggen: “Sorry.” Het betekent dat je een andere richting kiest. Je kijkt niet langer van God weg. Je draait je om en kijkt weer

naar Hem. Dat is bekering. Je erkent: “God, ik ben verkeerd geweest. Ik wil weer naar U luisteren.” God vraagt Zijn volk om eerlijk te zijn. Niet om excuses te verzinnen. Niet om te doen alsof er niets is gebeurd. Maar om terug te komen.

God wil Zijn volk weer dichtbij

God zegt: *“Ik zal jullie herders geven die jullie leiden met kennis en inzicht.” (Jeremia 3:15)* God wil Zijn volk niet alleen terugbrengen. Hij wil hen ook helpen om op de goede weg te blijven. Hij wil leiders geven die het volk goed leren hoe het met God moet leven. God verlangt naar een volk dat Hem kent. Een volk dat naar Hem luistert. Een volk dat Hem vertrouwt. De deur staat open Misschien denk je: “Maar als ik zo vaak verkeerde dingen heb gedaan, wil God mij dan nog wel?” Jeremia 3 laat zien dat God Zijn volk blijft roepen. De deur naar terugkeer staat open. Dat betekent niet dat verkeerd doen onbelangrijk is. Zonde doet pijn. Zonde brengt mensen bij God vandaan. Maar God wil vergeving geven aan mensen die naar Hem terugkomen. Hij zegt: *“Keer terug, Israël, naar Mij.” (Jeremia 3:12) W*at een bijzondere woorden. God zegt niet: “Zoek het dan zelf maar uit.” Hij zegt: “Kom terug.”

Ook voor ons

Ook wij kunnen bij God vandaan lopen. Misschien door verkeerde keuzes. Misschien omdat we liever zelf bepalen wat we doen. Misschien omdat we God een tijdlang vergeten. Maar God roept ons nog steeds. Kom terug. Je hoeft niet eerst alles zelf goed te maken. Je mag eerlijk naar God gaan. Zeg maar: “God, ik heb verkeerd gedaan. Vergeef mij. Ik wil weer bij U horen.” God verlangt ernaar dat mensen bij Hem terugkomen. En in Jezus zien we hoe ver Gods liefde voor ons gaat. Jezus kwam naar deze wereld om mensen terug te brengen naar God. Daarom is de boodschap van Jeremia ook voor ons belangrijk: Blijf niet bij God vandaan. Kom terug naar Hem.

Neem mee

Bij God is de deur naar terugkeer altijd open. God ziet onze fouten. Maar Hij stuurt ons niet weg. Integendeel, Hij zegt: “Kom terug.”

Vijf vragen

1. Waarom wilde God dat Zijn volk terugkwam?
2. Wat betekent het om je om te keren naar God?
3. Kun je iets noemen waardoor mensen bij God vandaan kunnen raken?
4. Waarom is het belangrijk om eerlijk tegen God te zijn?
5. Wat betekent het voor jou dat de deur naar God openstaat?

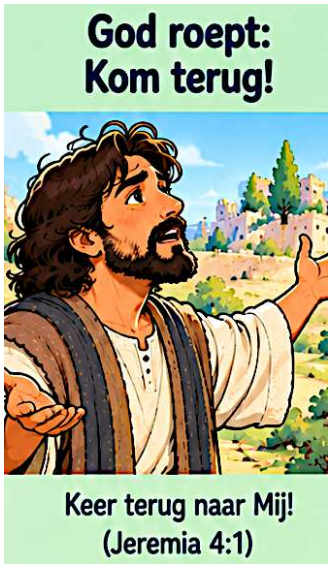
Glimlachen en even nadenken

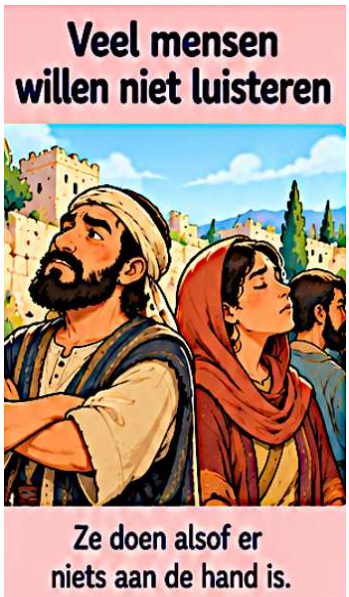

Jeremia waarschuwt

Jeremia heeft al vaak tegen het volk gesproken. Hij heeft hen verteld dat ze God niet moeten vergeten. Hij heeft hen gewaarschuwd voor de gevolgen van hun verkeerde keuzes. Maar veel mensen luisteren niet. Ze gaan gewoon door met hun leven. Ze denken: *Het zal wel meevallen.* Maar Jeremia weet dat het niet goed gaat. Er komt gevaar.

Kom terug naar God

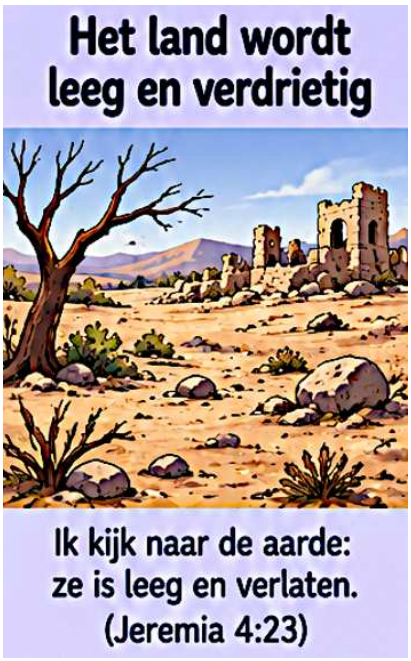
God zegt tegen Zijn volk dat ze naar Hem terug moeten komen. Ze moeten stoppen met het vereren van andere goden. Ze moeten eerlijk zijn. Ze moeten recht doen aan andere mensen. En vooral: ze moeten weer naar God luisteren. Jeremia roept: *"Kom terug naar Mij, Israël!" (Jeremia 4:1)* God wil Zijn volk niet zomaar kwijt. Hij geeft hun nog een kans om naar Hem terug te keren.

Een donkere boodschap

Maar Jeremia ziet dat het volk niet verandert. Daarom moet hij vertellen wat er gaat gebeuren. Er komt een leger uit het

noorden. Het zal Juda binnenvallen. Jeremia ziet in een beeld hoe het land verandert. Wat eerst mooi en rustig was, wordt bedreigend en donker. Hij zegt: *"Ik kijk naar de aarde: ze is leeg en verlaten." (naar Jeremia 4:23)* De situatie wordt heel ernstig. Jeremia probeert de mensen wakker te schudden. Maar ze luisteren niet.

Een waarschuwing is geen straf

Misschien vraag je je af: Waarom waarschuwt God het volk zo vaak? Omdat een waarschuwing juist laat zien dat God mensen nog wil bereiken. Denk maar aan iemand die langs een gevaarlijke weg loopt. Je ziet dat die persoon de verkeerde kant op gaat. Wat doe je dan? Je roept: "Stop! Pas op!" Je wacht niet rustig af tot er iets ergs gebeurt. Je probeert de ander te waarschuwen. Zo werkt het ook bij Jeremia. Zijn waarschuwing betekent: "Stop! Ga niet verder op deze weg. Keer terug naar God."

De mensen zeggen: het valt wel mee

Veel mensen willen de waarschuwing van Jeremia niet geloven. Ze denken dat het allemaal wel goed zal komen. Er zijn mensen die zeggen dat er vrede is. Maar ondertussen gaat het helemaal niet goed. Ze doen alsof er niets aan de hand is. Dat maakt Jeremia verdrietig. Want hij weet dat een probleem niet verdwijnt doordat je doet alsof het er niet is.

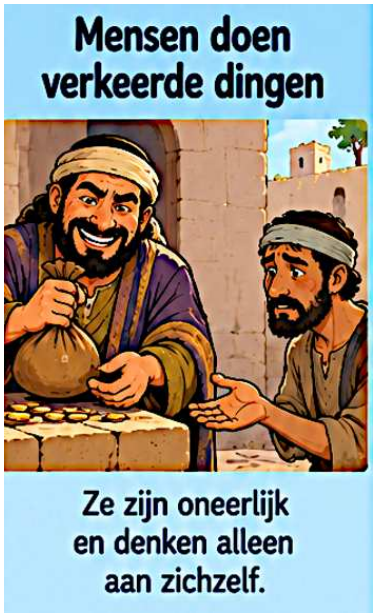
Waarom luisteren ze niet?

Jeremia stelt moeilijke vragen. Waarom willen de mensen niet luisteren? Waarom blijven ze verkeerde dingen doen? Waarom zoeken ze hulp bij andere goden? Waarom vertrouwen ze God niet? De mensen hebben ogen, maar ze zien niet wat er werkelijk gebeurt. Ze hebben oren, maar ze luisteren niet naar God. Jeremia zegt: *"Ze hebben ogen, maar ze zien niets. Ze hebben oren, maar ze horen niets." (naar Jeremia 5:21)* Dat gaat niet over hun gewone ogen en oren. Ze konden natuurlijk wel zien en horen. Jeremia bedoelt: *Ze willen niet zien wat God hun laat zien. Ze willen niet horen wat God tegen hen zegt.*

Ze denken alleen aan zichzelf

In Jeremia 5 gaat het ook over hoe mensen met elkaar omgaan. Er zijn mensen die oneerlijk zijn. Mensen die anderen bedriegen. Mensen die rijker willen worden ten koste van anderen. Er zijn mensen die geen medelijden hebben met anderen. God ziet

dat. Voor God gaat het dus niet alleen om de vraag: “Gaan jullie naar de tempel?” Het gaat ook om: “Hoe behandelen jullie elkaar?” Een mens kan veel over God praten en ondertussen slecht omgaan met andere mensen. God wil dat Zijn volk anders leeft.

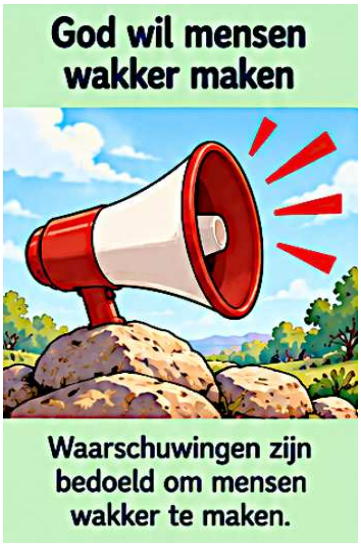

Jeremia ziet het gevaar komen

Jeremia weet dat het gevaar steeds dichterbij komt. Hij kan het niet tegenhouden. Hij kan de mensen alleen blijven waarschuwen. Dat moet heel moeilijk voor hem zijn geweest. Misschien dacht hij soms: *Waarom luisteren ze niet? Waarom willen ze niet veranderen?* Toch blijft Jeremia spreken. Hij geeft zijn opdracht niet op.

Soms willen mensen een waarschuwing niet horen

Dat herkennen we ook vandaag. Soms weet iemand dat iets niet goed voor hem is. Toch wil hij het niet horen. Iemand kan bijvoorbeeld zeggen: “Je moet beter voor jezelf zorgen.” Maar de ander antwoordt: “Het gaat prima!” Of iemand maakt steeds dezelfde fout. Als je hem daarop wijst, zegt hij: “Iedereen doet dat toch?” Een waarschuwing kan lastig zijn. Je moet dan toegeven: Misschien moet ik iets veranderen. Dat is niet altijd gemakkelijk.

God wil mensen wakker maken

De boodschap van Jeremia is ernstig. Maar God waarschuwt niet omdat Hij plezier heeft in straf. Hij wil mensen wakker maken. Hij wil dat ze stoppen met de verkeerde weg. Hij wil dat ze weer naar Hem luisteren. Daarom zegt Jeremia steeds opnieuw: “Keer terug.” Dat is de hoop achter de waarschuwing. Er is nog een weg terug.

Een waarschuwing kan liefde zijn

Stel dat een kind zomaar de straat op loopt. Er komt een auto aan. Dan roep je: “Stop!” Je roept misschien heel hard. Dat klinkt niet vriendelijk. Maar je doet het juist omdat je van dat kind houdt. Een waarschuwing kan dus heel belangrijk zijn. Ook als iemand hem niet leuk vindt. Zo moeten we de waarschuwingen van Jeremia begrijpen. God wil Zijn volk wakker maken. Hij wil hen beschermen tegen de gevolgen van hun verkeerde keuzes.

Luisteren is meer dan horen

Je kunt iemand horen zonder echt te luisteren. Je kunt de woorden wel horen, maar er niets mee doen. God vraagt meer. Hij wil dat Zijn volk naar Hem luistert en daarna ook doet wat Hij zegt. Dat betekent: **horen → begrijpen → doen.**

Dat geldt ook voor ons. Als we in de Bijbel lezen wat God zegt, is de vraag niet alleen: "Heb ik het gehoord?" Maar ook: "Wat doe ik ermee?"

Jezus waarschuwt ook

Ook Jezus waarschuwde mensen. Hij vertelde soms moeilijke dingen. Niet omdat Hij mensen wilde afwijzen. Hij wilde hen juist laten zien hoe ze werkelijk moesten leven. Jezus riep mensen op om zich om te keren en God te volgen. Hij zei: *"Kom tot inkeer en geloof het goede nieuws." (Marcus 1:15)* Dat lijkt op de boodschap van Jeremia. Ook Jezus roept mensen terug naar God. Maar bij Jezus komt daar iets heel moois bij: Hij komt Zelf om mensen te redden.

Wat leren we hiervan?

Jeremia moest een moeilijke boodschap brengen. Veel mensen wilden niet luisteren. Toch bleef hij waarschuwen. Dat leert ons dat we moeilijke dingen niet zomaar moeten negeren. Als God ons door Zijn Woord iets laat zien, mogen we daarover nadenken. Misschien moet er iets veranderen. Misschien moeten we iemand om vergeving vragen. Misschien moeten we stoppen met iets waarvan we weten dat het niet goed is. Misschien moeten we juist iemand helpen. God wil ons niet bang maken. Hij wil ons wakker maken.

Voor vandaag

Een waarschuwing kan vervelend zijn. Maar soms is een waarschuwing precies wat we nodig hebben. Daarom is het goed om jezelf af en toe af te vragen: Luister ik echt naar God? Niet alleen: "Hoor ik wat er in de Bijbel staat?" Maar: "Doe ik er ook iets mee?" Dat is de vraag die Jeremia aan het volk stelde. En het is ook een vraag voor ons.

Vijf vragen

1. Waarvoor waarschuwde Jeremia het volk?

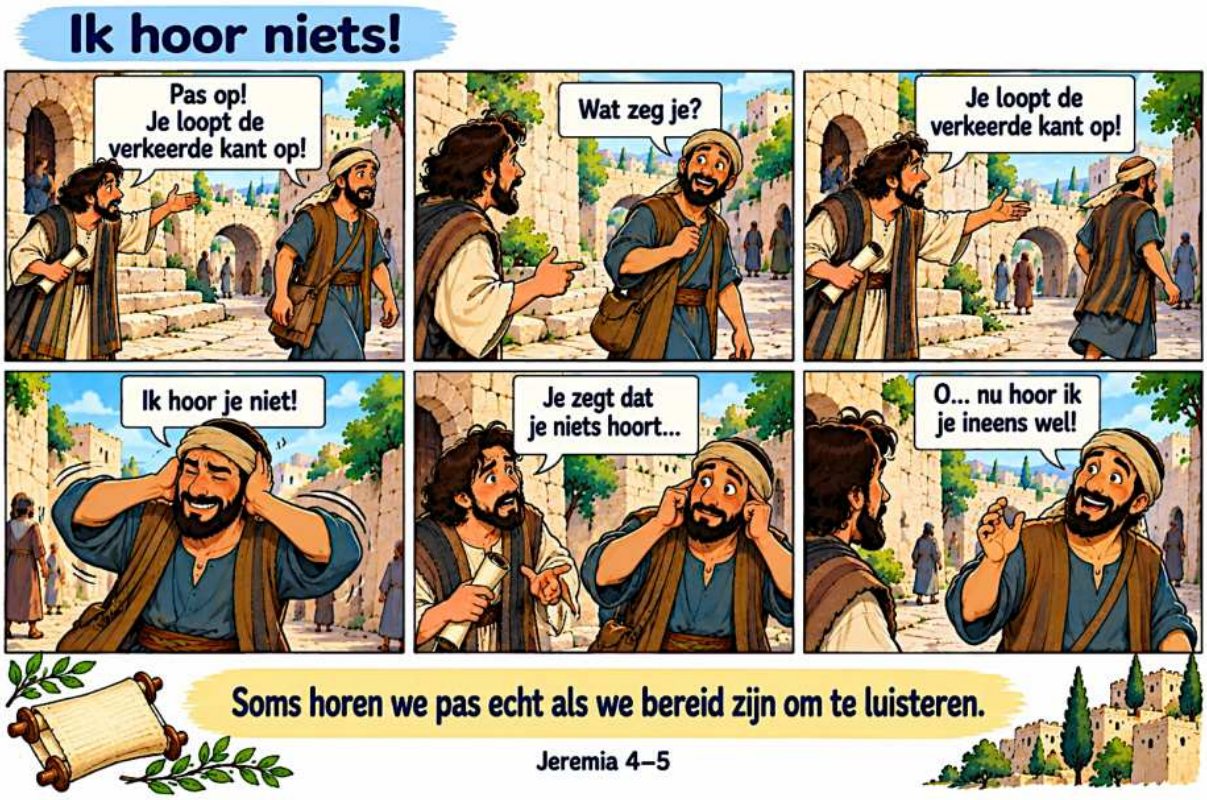
2. Waarom wilden veel mensen niet luisteren?

3. Wat betekent het dat mensen wel oren hadden, maar niet wilden horen?

4. Waarom kan een waarschuwing juist uit liefde komen?

5. Is er iets wat God jou misschien wil leren of veranderen?

Glimlachen en even nadenken

Een gevaarlijke tijd

Jeremia woont in Jeruzalem. De stad is groot en belangrijk. In de tempel wordt God vereerd. Maar toch gaat het helemaal niet goed. Veel mensen luisteren niet meer naar God. Ze doen wat ze zelf willen. Ze behandelen andere mensen niet eerlijk. En ondertussen komt het gevaar steeds dichterbij. Jeremia ziet wat er gebeurt. Hij weet: Jeruzalem loopt gevaar.

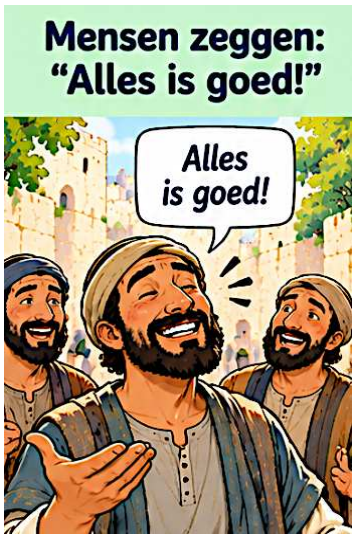
De vijand komt eraan

God laat Jeremia weten dat er een groot leger aankomt. De vijand komt vanuit het noorden. De mensen in Jeruzalem moeten gewaarschuwd worden. Jeremia zegt: *"Vlucht uit Jeruzalem! Het gevaar komt eraan." (naar Jeremia 6:1)* Dat is geen bericht waar mensen graag naar luisteren. Wie wil nu horen dat zijn stad gevaar loopt? Toch moet Jeremia het vertellen.

Alles lijkt rustig

Misschien lijkt het in de stad nog gewoon rustig. Mensen gaan naar hun werk. Ze kopen en verkopen dingen. Ze praten

met elkaar. Kinderen spelen. De tempel staat er nog. Aan de buitenkant lijkt er misschien niets aan de hand. Maar Jeremia weet dat er iets ernstigs staat te gebeuren. Dat is soms moeilijk te begrijpen. Een gevaar kan dichterbij komen terwijl je er nog weinig van merkt.

“Alles is goed!”

Er zijn mensen die de problemen liever niet willen zien. Zij zeggen dat het allemaal wel meevalt. Ze willen de mensen geruststellen. Maar Jeremia zegt dat dit niet eerlijk is.
De mensen doen alsof een ernstige wond zomaar geneest. God zegt: *“Ze genezen de wond van mijn volk alsof het niets betekent. Ze zeggen: ‘Alles is goed!’ Maar er is niets goed.” (Jeremia 6:14)* Dat zijn harde woorden. Maar ze zijn nodig. Want als je doet alsof een wond niet bestaat, wordt die wond niet vanzelf beter.

Een wond moet worden behandeld

Stel dat je een grote wond aan je arm hebt. Je kunt er een doek overheen doen. Dan zie je de wond misschien niet meer. Maar de wond is er nog steeds. Je kunt zelfs zeggen: “Kijk, alles is goed.” Maar dat maakt de wond niet beter. Je moet de wond verzorgen. Je moet erkennen dat er iets mis is. Zo is het ook met de problemen van het volk. Ze kunnen doen alsof alles goed gaat. Maar hun verkeerde gedrag blijft bestaan.

Jeremia vertelt de waarheid

Jeremia had het veel gemakkelijker kunnen maken. Hij had kunnen zeggen: “Maak je geen zorgen. Alles komt vanzelf goed.” Dan zouden veel mensen hem misschien aardiger vinden. Maar dat mocht hij niet doen. God had hem geroepen om de waarheid te vertellen. Ook als die waarheid moeilijk was. Ook als mensen boos werden. Ook als mensen liever iets anders hoorden. Jeremia moest trouw blijven aan God.

Luister naar de oude weg

God roept het volk opnieuw op om na te denken. Hij zegt: *“Ga op de wegen staan en kijk goed. Vraag naar de oude wegen. Vraag welke weg goed is en ga die weg.” (Jeremia 6:16)* God geeft Zijn volk dus nog steeds een keuze. Ze kunnen doorgaan zoals ze bezig zijn. Of ze kunnen terugkeren naar God. Er is een goede weg. Maar ze moeten wel bereid zijn om die weg te zoeken.

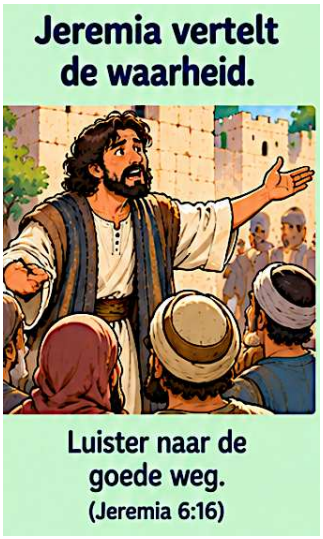
Maar ze willen niet

Helaas wil het volk niet luisteren. Ze zeggen eigenlijk: “Wij gaan die weg niet.” Ze willen hun eigen plan volgen. Dat maakt Jeremia verdrietig. God heeft hen een goede weg gewezen. Maar ze kiezen een andere weg. Dat heeft gevolgen.

Een waarschuwing kan moeilijk zijn

Wij vinden het soms ook moeilijk om een waarschuwing te horen. Als iemand zegt: “Volgens mij gaat dit niet goed.” Dan kun je denken: *Bemoei je er niet mee.* Of: *Ik weet zelf wel wat ik doe.* Maar misschien zit er iets waars in die waarschuwing. Daarom is het goed om soms even stil te staan. Niet iedere waarschuwing is automatisch juist. Maar we mogen wel leren om te luisteren en na te denken.

De waarheid is niet altijd prettig

Soms willen we liever een geruststellend verhaal horen. “Het komt wel goed.” “Maak je maar geen zorgen.” “Je hoeft niets te veranderen.” Dat klinkt prettig. Maar soms is het juist liefdevol om te zeggen: “Dit gaat niet goed. We moeten iets veranderen.” Dat is wat Jeremia doet. Hij maakt de mensen niet blij. Maar hij probeert hen wakker te maken.

God wil dat mensen wakker worden

God had Zijn volk niet zomaar opgegeven. Dat blijkt juist uit het feit dat Hij Jeremia blijft sturen. Steeds opnieuw klinkt de waarschuwing. Luister. Denk na. Keer terug. God wil niet dat mensen doorgaan op een weg die hen van Hem verwijdert. Daarom moet Jeremia spreken.

Soms moeten we stoppen

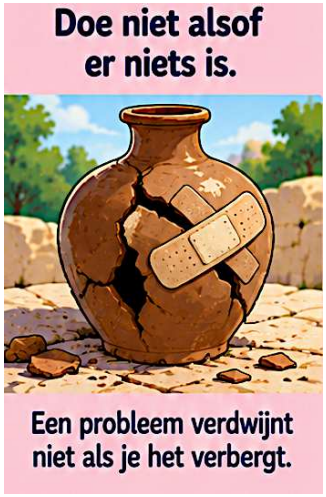
Er zijn momenten waarop we allemaal moeten stoppen en nadenken. Misschien merk je dat je vaak boos wordt. Misschien doe je iets waarvan je weet dat het niet goed is. Misschien heb je iemand pijn gedaan. Misschien ben je steeds verder van God afgeraakt. Dan is het niet goed om te zeggen: “Het valt wel mee.” Het is beter om eerlijk te zijn. “Heer, dit gaat niet goed. Wilt U mij helpen?” Dat is geen teken van zwakte. Het is juist een goede stap.

Jezus brengt echte vrede

De mensen in Jeremia's tijd wilden graag horen dat er vrede was. Maar echte vrede komt niet door te doen alsof er geen problemen zijn. Veel later komt Jezus. Hij brengt een andere vrede. Jezus zegt tegen Zijn leerlingen: *"Ik laat jullie vrede na. Mijn vrede geef Ik jullie." (Johannes 14:27)* De vrede van Jezus betekent niet dat er nooit moeilijke dingen gebeuren. Het betekent dat we in moeilijke tijden bij Hem mogen blijven. Jezus kent onze zorgen. Hij kent onze fouten. En Hij roept ons om bij Hem te komen.

Wat leren we hiervan?

Jeremia moest vertellen wat mensen liever niet hoorden. Hij mocht niet zeggen dat alles goed was als het niet goed was. Dat leert ons iets belangrijks: De waarheid is soms moeilijk. Maar de waarheid kan ons ook helpen. Als we eerlijk erkennen dat iets niet goed gaat, kunnen we er iets aan doen. En als we merken dat we van God zijn afgedwaald, mogen we terugkeren. God wil ons niet veroordelen om ons daarna alleen te laten. Hij roept ons terug.

Voor vandaag

Misschien hoor je soms iets wat je niet leuk vindt. Een ouder, begeleider, vriend of familielid zegt: "Volgens mij moet je hier iets aan veranderen." Je hoeft niet meteen boos te worden. Je kunt eerst vragen: "Waarom zeg je dat?" Misschien zit er iets in waar je over mag nadenken. En misschien helpt God jou daardoor om een goede keuze te maken.

Vijf vragen

1. Waarom waarschuwde Jeremia de mensen van Jeruzalem?
2. Wat bedoelden de mensen toen ze zeiden dat alles goed was?
3. Waarom is het niet goed om een probleem te verbergen?
4. Waarom kan een moeilijke waarheid toch goed voor je zijn?
5. Wat kun jij doen als iemand je een waarschuwing geeft?

Glimlachen en even nadenken

Jeremia blijft spreken. Hij weet dat zijn boodschap niet gemakkelijk is. Het volk van Juda luistert vaak niet naar God. Veel mensen doen wat ze zelf willen. Ze vertrouwen op hun eigen plannen en op andere goden.

Jeremia moet hen blijven waarschuwen. Soms gebruikt hij woorden die hard klinken. Soms geeft God hem een beeld om iets duidelijk te maken. En soms doet Jeremia iets bijzonders om de mensen wakker te schudden. Maar achter al die waarschuwingen zit steeds dezelfde boodschap: God wil dat Zijn volk naar Hem luistert. God wil dat mensen terugkomen.

In dit deel zien we hoe moeilijk de taak van Jeremia wordt. Toch blijft hij spreken. Want zwijgen terwijl er gevaar is, zou geen liefde zijn.

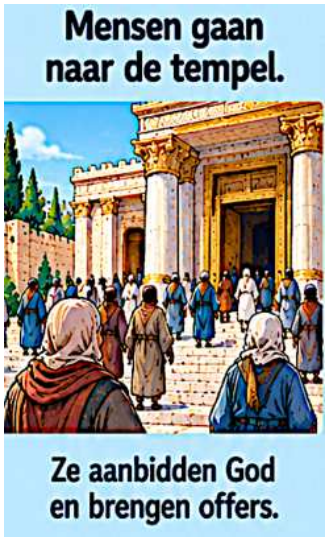

Jeremia bij de tempelpoort

God geeft Jeremia een bijzondere opdracht. Hij moet naar de poort van de tempel in Jeruzalem gaan. Daar komen veel mensen binnen. Ze gaan naar de tempel om God te aanbidden. Jeremia moet daar tegen hen spreken. Hij moet niet zeggen wat de mensen graag willen horen. Hij moet vertellen wat God tegen hen zegt.

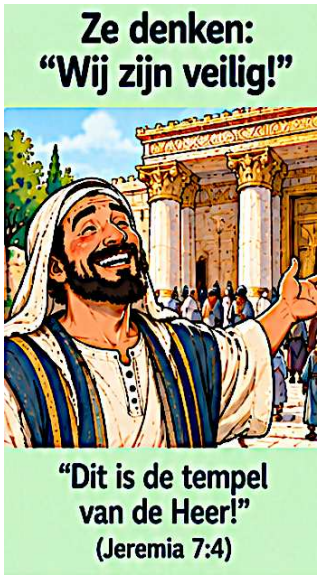
“Wij zijn veilig!”

Veel mensen in Jeruzalem denken dat er niets met hen kan gebeuren. Waarom? Omdat de tempel van God in hun stad staat. Ze denken misschien: *God woont hier. Dit is Zijn tempel. Dus met ons kan het niet misgaan.* Ze herhalen zelfs: *“Dit is de tempel van de Heer! De tempel van de Heer! De tempel van de Heer!” (Jeremia 7:4)* Ze denken dat de tempel hen zal beschermen. Maar zo werkt het niet.

De tempel is geen toverplek

Jeremia moet de mensen duidelijk maken dat de tempel geen soort magische bescherming is. Je kunt niet slecht leven en daarna denken: “Maar ik ga toch naar de tempel?” God kijkt niet alleen naar de plaats waar mensen komen.

God kijkt naar hun hart. Hij kijkt naar hoe mensen met elkaar omgaan. Daarom zegt Jeremia dat de mensen hun leven moeten veranderen.

Hoe leven jullie?

Jeremia zegt tegen het volk: *“Verbeter jullie leven en jullie daden.” (Jeremia 7:3)* Dat betekent: Doe eerlijk. Behandel andere mensen goed. Help mensen die bescherming nodig hebben. Bedrieg elkaar niet. Maak geen misbruik van mensen die zwakker zijn. En vertrouw niet op leugens. God wil niet alleen dat mensen naar Hem toe komen. Hij wil dat hun leven daardoor ook verandert.

Mensen worden slecht behandeld

In die tijd worden sommige mensen slecht behandeld. Jeremia noemt bijvoorbeeld vreemdelingen, wezen en weduwen. Dat zijn mensen die gemakkelijk alleen komen te staan. God wil juist dat Zijn volk voor zulke mensen zorgt. Daarom zegt Jeremia: *“Behandel vreemdelingen, wezen en weduwen goed.” (naar Jeremia 7:6)* Dat is belangrijk. Want God kijkt niet alleen naar wat er in de tempel gebeurt. Hij kijkt ook naar wat er buiten de tempel gebeurt.

Een vreemd verschil

Stel je voor: Iemand zit op zondag in de kerk. Hij zingt mee. Hij luistert naar de Bijbel. Hij bidt. Maar op maandag bedriegt hij iemand. Op dinsdag liegt hij tegen zijn buurman.
Op woensdag maakt hij misbruik van iemand die zwakker is. Dan klopt er iets niet. God wil dat ons geloof zichtbaar wordt in ons leven. Niet alleen op zondag. Maar ook op maandag. Niet alleen in de kerk. Maar ook thuis. Op het werk. Op straat. Overal.

“Wij kunnen niets gebeuren”

Toch blijven de mensen vertrouwen op de tempel. Ze denken dat de tempel hen zal beschermen. Maar Jeremia zegt dat dit niet waar is. Hij herinnert hen aan een andere plaats: Silo. Daar stond vroeger ook een heiligdom, de Ark. Maar het volk was God daar ook ontrouw geworden. God had Silo niet beschermd tegen alles wat er gebeurde. De mensen konden dus niet zeggen: “Omdat de tempel hier staat, kan ons niets gebeuren.”

God wil geen mooie buitenkant

De mensen kunnen de tempel mooi vinden. Ze kunnen mooie woorden spreken. Ze kunnen offers brengen. Maar als hun leven vol onrecht is, klopt er iets niet. God wil geen geloof dat alleen aan de buitenkant zichtbaar is. Hij wil een echt leven met Hem.

Dat betekent niet dat we nooit fouten maken. Dat doen we allemaal. Maar het betekent wel dat we onze fouten eerlijk erkennen. En dat we God vragen om ons te helpen anders te leven.

Wat betekent "bij God horen"?

Bij God horen is meer dan ergens bij horen. Je kunt lid zijn van een kerk. Je kunt vaak naar een kerkdienst gaan. Je kunt de Bijbel lezen. Je kunt zelfs veel over God weten. Maar God wil ook dat we Hem vertrouwen. Dat we naar Hem luisteren. En dat we proberen te leven zoals Hij het bedoelt. Geloof gaat niet alleen over wat je zegt. Het gaat ook over hoe je leeft.

Jezus kijkt naar het hart

Ook Jezus laat zien dat God naar het hart van mensen kijkt. Jezus heeft vaak gesproken met mensen die er aan de buitenkant heel gelovig uitzagen. Maar soms was hun hart ver van God verwijderd. Jezus wil iets anders. Hij wil dat ons geloof echt is. Dat we God liefhebben. En dat we andere mensen liefhebben. Daarom zegt Jezus: *"Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand." (Mattheüs 22:37)* En Hij zegt ook: *"Heb uw naaste lief als uzelf." (Mattheüs 22:39)* Dat past precies bij de boodschap van Jeremia.

God wil geen lege godsdienst

De boodschap van Jeremia is niet: "Ga nooit meer naar de tempel." Ook vandaag is de boodschap niet: "Je hoeft niet naar de kerk." Het gaat om iets anders. God wil niet dat we alleen maar dingen doen omdat het zo "hoort". Hij wil dat we Hem werkelijk

kennen. Dat we Hem vertrouwen. Dat we naar Hem luisteren. En dat we vanuit die liefde ook goed omgaan met andere mensen.

Een voorbeeld

Stel: Je krijgt van iemand een mooi cadeau. Je zegt: “Dank je wel!” Maar daarna gooi je het cadeau meteen in een hoek. Dan klinkt je “dank je wel” niet erg echt. Zo kan het ook met geloof zijn. Je kunt mooie woorden gebruiken. Maar God wil dat die woorden ook iets betekenen in je leven. Hij wil niet alleen onze woorden. Hij wil ons hart.

Jezus maakt ons leven nieuw

Dat klinkt misschien moeilijk. Want wie kan altijd goed leven? Niemand. Wij maken allemaal fouten. Daarom hebben we Jezus nodig. Jezus kwam niet voor mensen die denken dat ze alles zelf goed kunnen. Hij kwam voor mensen die weten: “Ik heb Gods hulp nodig.” Bij Jezus mogen we onze fouten brengen. Hij vergeeft. Hij helpt ons om opnieuw te beginnen. En Hij leert ons om anders te leven.

Wat leren we hiervan?

De tempel was een belangrijke plaats. Maar de tempel kon de mensen niet redden van hun verkeerde leven. God wilde dat Zijn volk Hem echt zou volgen. Dat betekende: eerlijk leven, goed omgaan met anderen, en vertrouwen op God. Ook voor ons geldt: Bij God horen is meer dan ergens bij horen. Het gaat om een leven met Hem.

Voor vandaag

Denk eens na over deze vraag: Laat ik in mijn dagelijks leven zien dat ik bij God wil horen? Dat hoeft niet te betekenen dat je alles goed doet. Het betekent wel dat je God wilt volgen. Misschien kun je vandaag iemand helpen. Misschien kun je eerlijk zijn terwijl liegen gemakkelijker zou zijn. Misschien kun je iemand vergeven. Misschien kun je God gewoon vertellen: “Heer, help mij om met U te leven.” Dat gebed mag altijd.

Vijf vragen

1. Waarom dachten de mensen dat ze veilig waren?

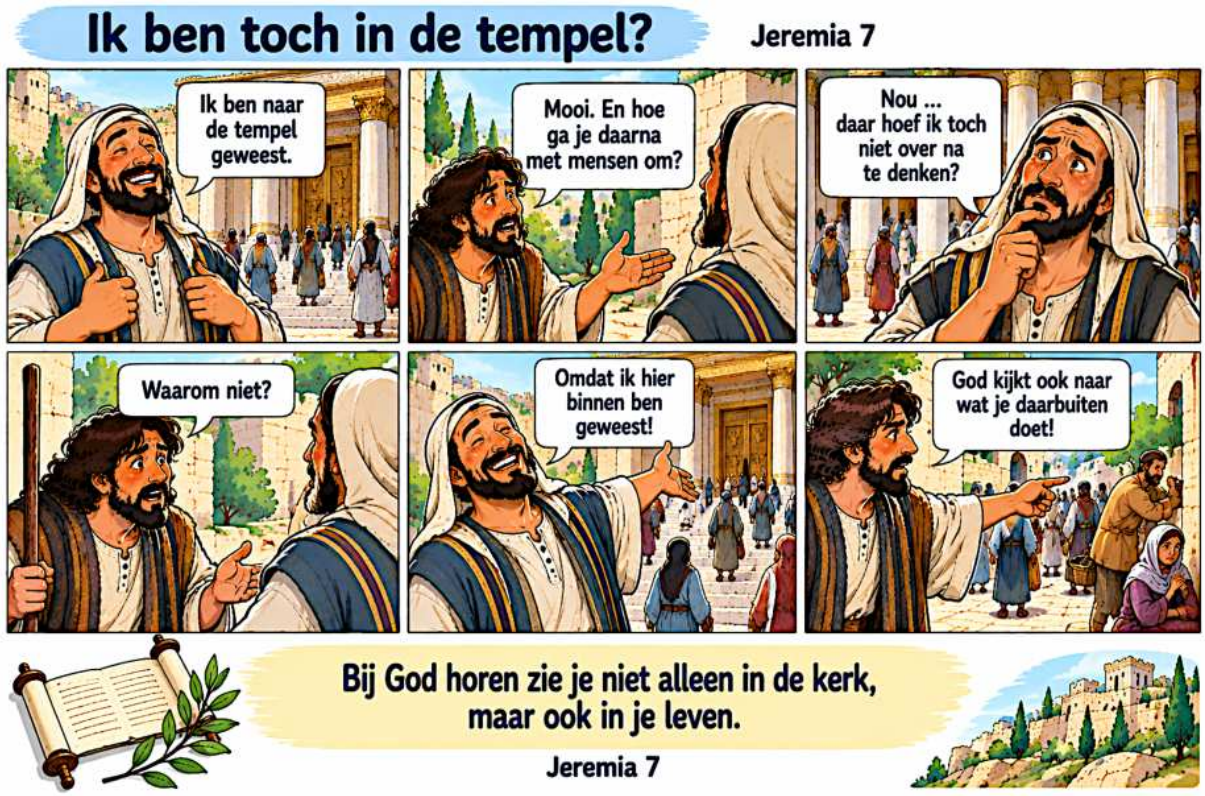
2. Waarom zegt Jeremia dat de tempel geen bescherming is tegen verkeerd leven?

3. Hoe moesten de mensen omgaan met vreemdelingen, wezen en weduwen?

4. Wat betekent het om echt bij God te horen?

5. Hoe kun jij deze week laten zien dat je met God wilt leven?

Glimlachen en even nadenken

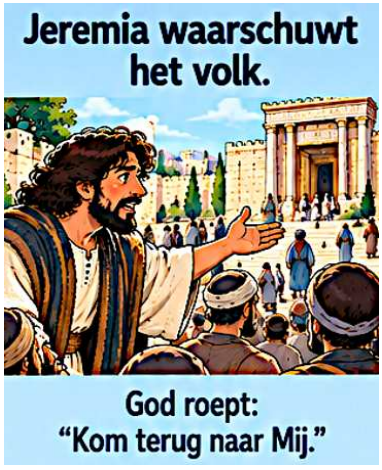

Jeremia begrijpt het niet

Jeremia heeft de mensen al zo vaak gewaarschuwd. Hij heeft verteld dat God hen roept. Hij heeft gezegd dat ze moeten stoppen met hun verkeerde gedrag. Hij heeft hen gevraagd om terug te keren naar God. Maar veel mensen luisteren niet. Dat maakt Jeremia verdrietig. Hij vraagt zich af: Waarom willen ze niet luisteren?

Mensen kunnen verkeerd blijven doen

Jeremia ziet iets vreemds. Als een dier de weg kwijt is, probeert het vaak zijn weg terug te vinden. Maar de mensen van Juda lijken dat niet te doen. Ze weten dat ze verkeerd bezig zijn. Toch gaan ze gewoon verder. God zegt: *"Waarom blijft dit volk steeds van Mij weggaan?" (naar Jeremia 8:5)* Dat is een verdrietige vraag. God heeft hen niet verlaten. Zij hebben God verlaten.

Niemand zegt: ik heb het verkeerd gedaan

Je zou verwachten dat mensen na een waarschuwing zeggen: "We hebben een fout gemaakt." Maar dat gebeurt bijna niet. Ze willen hun fouten niet erkennen. Ze willen liever doorgaan zoals ze bezig zijn. Dat maakt het

moeilijk om iets te veranderen. Want zolang iemand zegt: “Ik doe niets verkeerd,” zal hij ook niet snel om hulp vragen.

Een wond die niet geneest

Jeremia ziet hoe slecht het met het volk gaat. Hij gebruikt het beeld van een wond. Een wond moet worden verzorgd. Maar de mensen doen alsof er niets aan de hand is. Jeremia zegt: *“Ze behandelen de wond van mijn volk alsof het maar een klein wondje is.” (naar Jeremia 8:11)* Dat is precies het probleem. Ze willen liever een geruststellend verhaal horen. Maar de werkelijkheid is anders. Er is iets ernstig mis.

Jeremia heeft verdriet

Jeremia wordt diep verdrietig van alles wat hij ziet. Hij houdt van zijn volk. Hij wil niet dat Jeruzalem verloren gaat. Hij vraagt zelfs: *“Is er geen geneesmiddel in Gilead? Is er geen dokter?” (naar Jeremia 8:22)* Jeremia gebruikt deze woorden om zijn verdriet uit te drukken. Hij zou zo graag zien dat de mensen beter worden. Niet alleen lichamelijk. Maar vooral vanbinnen. Hij wil dat ze weer naar God gaan.

Waarom luisteren ze niet?

Dat is de vraag die steeds terugkomt. Waarom horen de mensen Gods woorden?

Waarom zien ze wat er gebeurt? En toch veranderen ze niet? Soms weten mensen heel goed wat goed is. Maar weten wat goed is, betekent nog niet dat je het ook doet. Je kunt weten dat liegen verkeerd is. En toch liegen. Je kunt weten dat je iemand moet vergeven. En toch boos blijven. Je kunt weten dat God belangrijk is. En toch steeds andere dingen belangrijker maken.

Ze vertrouwen op hun eigen ideeën

In Jeremia 9 en 10 wordt duidelijk hoe mensen verkeerde dingen belangrijk maken. Ze vertrouwen op hun eigen wijsheid. Ze zijn trots op hun rijkdom. Ze vertrouwen op hun eigen kracht. Maar God zegt dat daar geen echte zekerheid in zit. Een mens kan veel weten. Veel geld hebben. Sterk zijn. Belangrijk zijn. Maar dat maakt een mens niet automatisch gelukkig.

Waar mogen we dan wel trots op zijn?

Jeremia vertelt wat werkelijk belangrijk is. Niet hoeveel je weet. Niet hoeveel geld je hebt. Niet hoe sterk of belangrijk je bent. Maar dat je God kent. God zegt: *"Wie wil roemen, moet roemen in het kennen van Mij." (naar Jeremia 9:23-24)* Dat is een belangrijke boodschap. God leren kennen is meer waard dan rijkdom of macht. Want alles wat je hebt, kan verdwijnen. Maar God blijft.

Mensen maken zelf hun goden

In Jeremia 10 spreekt de profeet ook over afgodsbeelden. Mensen maken beelden van hout. Ze versieren ze. Ze maken ze mooi. Daarna buigen ze ervoor. Maar zo'n beeld kan niets. Het kan niet praten. Het kan niet lopen. Het kan niemand helpen. Jeremia maakt er bijna een beetje een spotprent van. Een beeld moet eerst door een mens worden gemaakt. Daarna moet het door iemand worden gedragen. En toch doet diezelfde mens alsof het beeld hem kan helpen.

Een echte God

Jeremia wil laten zien hoe anders de levende God is. God hoeft niet door mensen gemaakt te worden. God is de Schepper. Hij heeft de hemel en de aarde gemaakt. Hij is geen beeld dat ergens op een tafel staat. Hij leeft. Hij spreekt. Hij hoort. Hij ziet. Hij kent Zijn mensen. Daarom is het vreemd dat mensen hun vertrouwen geven aan dingen die ze zelf hebben gemaakt.

Ook wij kunnen verkeerde dingen belangrijk maken

Wij maken misschien geen houten beelden. Maar ook wij kunnen dingen belangrijker maken dan God.

Bijvoorbeeld: geld, een telefoon, werk, sport, succes, wat andere mensen van ons vinden. Op zichzelf zijn die dingen niet altijd verkeerd. Maar ze kunnen wel zo belangrijk worden dat God op de tweede plaats komt. Dan moeten we ons afvragen: Waar vertrouw ik echt op?

God wil dat we terugkomen

Ondanks alles blijft God Zijn volk roepen. Dat is misschien wel het meest bijzondere. De mensen lopen bij Hem weg. Maar God blijft spreken. Hij zegt niet: “Zoek het dan zelf maar uit.” Hij blijft hen uitnodigen om terug te komen. Daarom stuurt Hij Jeremia.

Jeremia's woorden zijn soms hard. Maar achter die harde woorden zit liefde. Hij wil dat de mensen wakker worden.

Jeremia voelt wat God voelt

Jeremia is niet blij met de ellende. Hij vertelt niet met plezier dat het misgaat. Hij huilt. Hij heeft verdriet. Hij ziet mensen die steeds verder bij God vandaan gaan. Dat laat iets zien. Een waarschuwing geven betekent niet dat je boos op mensen moet zijn. Je kunt iemand waarschuwen omdat je van hem houdt. Jeremia wil dat zijn volk behouden blijft.

Jezus roept ook mensen terug

Veel later komt Jezus. Ook Jezus ziet mensen die van God zijn afgedwaald. Hij roept hen terug. Jezus zegt: *“Kom naar Mij toe.” (Mattheüs 11:28)* Jezus wijst niet alleen aan wat verkeerd is. Hij biedt ook een weg terug. Bij Hem is vergeving. Bij Hem is rust.

Bij Hem mogen mensen opnieuw beginnen.

Luisteren met je hart

Misschien is dat de belangrijkste les van dit hoofdstuk. God wil niet alleen dat we Zijn woorden horen. Hij wil dat we luisteren met ons hart. Dat betekent: horen, nadenken en doen. Als God ons iets laat zien wat verkeerd is, mogen we zeggen: “Heer, help mij om te veranderen.” Dat hoeft niet in één keer perfect te gaan. God weet dat we fouten maken. Maar Hij wil dat we naar Hem blijven luisteren.

Wat leren we hiervan?

Jeremia begrijpt niet waarom mensen niet luisteren. God heeft hen steeds weer gewaarschuwd. Toch blijven ze op de verkeerde weg. Dat maakt Jeremia verdrietig. Ook wij kunnen soms weten wat goed is en toch het verkeerde doen. Daarom hebben

we God nodig. Niet alleen om te weten wat goed is. Maar ook om het goede te leren doen. God wil dat wij Hem kennen en naar Hem luisteren.

Voor vandaag

Vraag jezelf eens af: Luister ik echt naar God? Misschien weet je dat er iets is wat je moet veranderen. Misschien moet je eerlijker zijn. Misschien moet je iemand vergeven. Misschien moet je minder letten op wat andere mensen van je vinden. Of misschien moet je gewoon opnieuw tijd maken voor God. Je hoeft niet alles tegelijk te veranderen. Begin met één stap. En vraag God om je daarbij te helpen.

Vijf vragen

1. Waarom was Jeremia zo verdrietig?
2. Waarom veranderden de mensen hun gedrag niet?
3. Welke dingen kunnen mensen belangrijker maken dan God?
4. Waarom kunnen afgodsbeelden mensen niet helpen?
5. Wat betekent het voor jou om echt naar God te luisteren?

Glimlachen en even nadenken

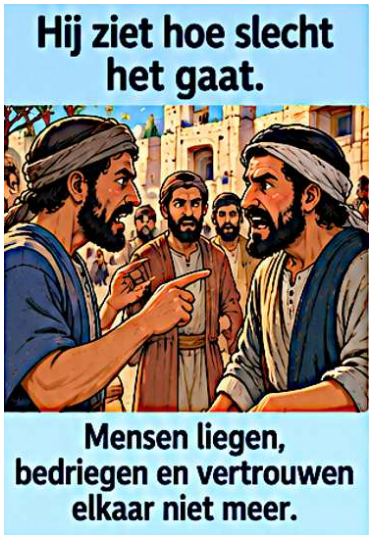

Jeremia is verdrietig

Jeremia heeft veel moeilijke dingen gezien. Hij heeft gezien hoe mensen elkaar bedriegen. Hij heeft gezien hoe mensen God vergeten. Hij heeft gewaarschuwd. Steeds opnieuw. Maar nu wordt zijn verdriet heel groot. Jeremia huilt om zijn volk. Hij wenst dat hij ergens alleen kon zijn. Daar zou hij kunnen huilen om alles wat er gebeurt.

Hij zou willen huilen

Jeremia zegt: *"Was mijn hoofd maar een bron van water en mijn ogen een bron van tranen!" (Jeremia 9:1)* Dat is een sterke uitspraak. Jeremia bedoelt: Ik heb zoveel verdriet dat ik wel eindeloos zou kunnen huilen. Hij is niet boos omdat de mensen hem niet gehoorzamen. Hij is verdrietig omdat hij ziet waar hun verkeerde keuzes toe leiden. Hij houdt van zijn volk.

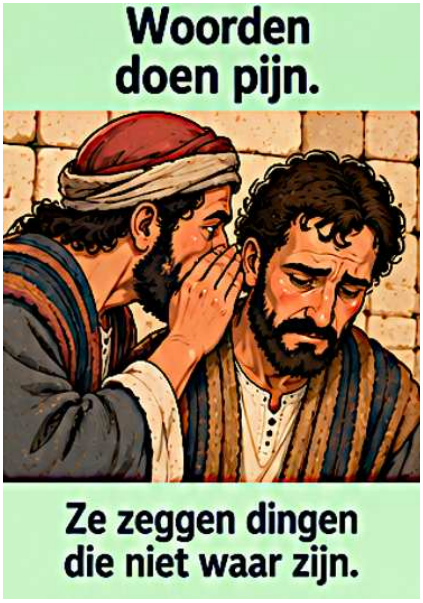
Jeremia is geen koude boodschapper

Misschien zou je denken dat een profeet alleen maar Gods boodschap hoeft door te geven. Maar Jeremia voelt wat hij zegt. Als hij vertelt dat er gevaar komt, doet dat hem pijn. Als hij ziet dat mensen elkaar bedriegen, doet dat hem pijn. Als hij merkt dat mensen God niet meer vertrouwen, doet

dat hem pijn. Jeremia kan de mensen niet zomaar de rug toekeren. Hij blijft om hen geven. Dat maakt zijn verdriet zo groot.

Mensen vertrouwen elkaar niet meer

Jeremia ziet dat het vertrouwen tussen mensen verdwenen is. Mensen liegen tegen elkaar. Ze bedriegen elkaar. Ze zeggen vriendelijke woorden, maar ondertussen hebben ze slechte bedoelingen. Dat maakt samenleven moeilijk. Want hoe kun je met elkaar leven als je elkaar niet meer kunt vertrouwen? God ziet wat er gebeurt. Niets blijft voor Hem verborgen.

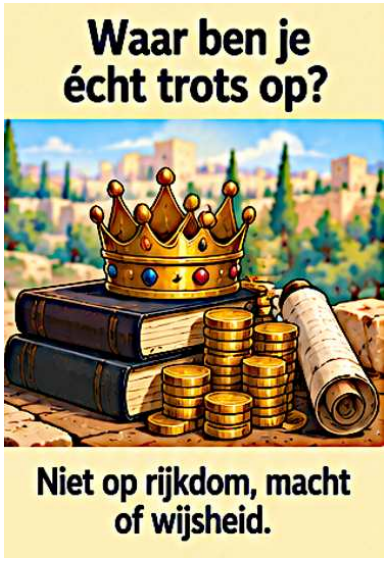

Woorden kunnen pijn doen

Jeremia schrijft dat mensen hun tong gebruiken om anderen te bedriegen. Dat klinkt misschien als iets kleins. Maar woorden kunnen veel kapotmaken. Een leugen kan een vriendschap beschadigen. Een gemene opmerking kan iemand diep verdriet doen. Roddelen kan ervoor zorgen dat mensen elkaar niet meer vertrouwen. Daarom is eerlijk spreken belangrijk. God wil dat mensen elkaar niet bedriegen.

Jeremia ziet hoe ver het is gegaan

Het probleem is niet alleen dat mensen soms een leugen vertellen. Hun hele manier van leven is verkeerd geworden. Ze zijn gewend geraakt aan bedriegen. Ze denken steeds minder aan God. Ze doen wat zij zelf willen. Jeremia ziet dat dit niet zomaar een klein probleem is. Het is alsof het hele volk ziek is geworden. En Jeremia kan daar niet onverschillig bij blijven.

Waar kun je op vertrouwen?

In dit hoofdstuk wordt ook een belangrijke vraag gesteld. Waar kunnen mensen werkelijk op vertrouwen? Op wijsheid? Op rijkdom? Op macht? Op wat ze zelf hebben bereikt? Mensen kunnen daar trots op zijn. Maar dat alles kan veranderen. Een rijk mens kan arm worden. Een sterke leider kan zijn macht verliezen. Iemand die veel weet, kan toch verkeerde keuzes maken. God zegt

daarom: *“Laat wie trots is niet trots zijn op zijn wijsheid, kracht of rijkdom.” (naar Jeremia 9:22-23)*

Dit is wél belangrijk

God zegt dat er iets is waar mensen wél trots op mogen zijn. Niet op wat ze zelf hebben. Maar op het kennen van God. *“Wie wil roemen, moet roemen in het kennen van Mij.” (naar Jeremia 9:23-24)* Dat betekent: Het belangrijkste in je leven is niet hoeveel je bezit. Niet hoe sterk je bent. Niet hoe belangrijk andere mensen jou vinden. Het belangrijkste is dat je God kent. Dat je weet wie Hij is. En dat je met Hem wilt leven.

Jeremia blijft hopen

Jeremia is verdrietig. Heel verdrietig. Maar zijn verdriet betekent niet dat hij alle hoop heeft verloren. Hij blijft naar God luisteren. Hij blijft spreken. Hij blijft geloven dat God rechtvaardig is. Dat is belangrijk. Verdriet en hoop kunnen tegelijk bestaan. Je kunt verdriet hebben om iemand van wie je houdt. En toch blijven hopen dat het goed komt. Je kunt huilen. En toch blijven bidden. Je kunt teleurgesteld zijn. En toch blijven vertrouwen op God.

Dat herkennen wij

Ook wij kunnen verdriet hebben om andere mensen. Misschien omdat iemand verkeerde keuzes maakt. Misschien omdat iemand niet meer naar God wil luisteren. Misschien omdat iemand zichzelf steeds verder in de problemen brengt. Dan kun je denken: *Waarom doet hij dit?* Of: *Waarom wil zij niet luisteren?* Je kunt daar verdrietig van worden. Dat is niet verkeerd. Het laat zien dat die ander belangrijk voor je is.

Wat kun je dan doen?

Jeremia laat ons zien dat we ons verdriet bij God mogen brengen. Hij probeert niet te doen alsof alles goed gaat. Hij zegt niet: “Het maakt mij niets uit.” Hij huilt. Hij klaagt. Hij spreekt zijn verdriet uit. Maar hij blijft met God verbonden. Dat kunnen wij ook doen. Je mag tegen God zeggen: “Heer, ik maak me zorgen om iemand van wie ik houd.” Of: “Heer, ik vind het verdrietig dat deze persoon zo ver van U af is geraakt.” God hoeft onze tranen niet uitgelegd te krijgen. Hij kent ons verdriet.

Verdriet kan uit liefde komen

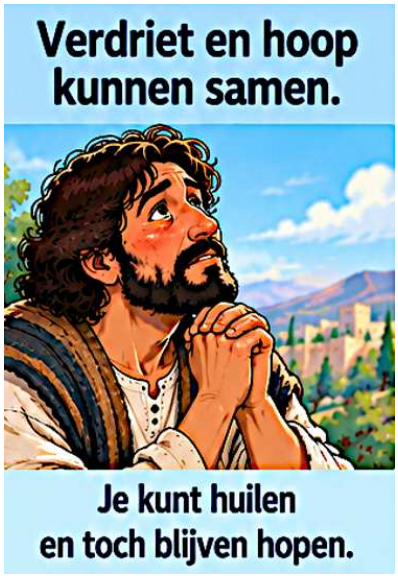
Soms denken mensen dat je sterk moet zijn en je verdriet niet mag laten zien. Maar Jeremia laat iets anders zien. Hij is een man die huilt. Niet omdat hij zwak is. Maar omdat hij geeft om andere mensen. Wie van iemand houdt, kan ook verdriet hebben als het met die persoon niet goed gaat. Dat is geen zwakte. Het is liefde.

Jezus huilde ook

Ook Jezus kende verdriet om andere mensen. Toen Jezus bij het graf van Zijn vriend Lazarus kwam, zag Hij hoeveel verdriet de mensen hadden. Jezus huilde. De Bijbel zegt heel eenvoudig: *"Jezus huilde." (Johannes 11:35)* Jezus wist dat Lazarus weer levend zou worden. Toch huilde Hij mee met de mensen. Dat laat zien dat God ons verdriet begrijpt. Jezus kijkt niet van een afstandje naar ons verdriet. Hij komt dichtbij.

Jezus geeft hoop

Jezus bleef niet bij het verdriet staan. Hij bracht hoop. Hij wekte Lazarus uit de dood. En later stond Jezus Zelf op uit de dood. Daarom is het christelijke geloof niet alleen een boodschap over verdriet. Er is ook hoop. De dood heeft niet het laatste woord. Het kwaad heeft niet het laatste woord. God heeft het laatste woord.

Jeremia en wij

Jeremia leert ons dat we verdriet mogen hebben om andere mensen. We hoeven niet te doen alsof het ons niets kan schelen. We mogen huilen. We mogen bidden. We mogen vertellen wat ons pijn doet. Maar we mogen ook hopen. Want God ziet wat wij niet kunnen zien. Hij kent de mensen om wie wij ons zorgen maken. En Hij laat hen niet zomaar los.

Wat leren we hiervan?

Jeremia was een profeet. Maar hij was ook een mens. Een mens met verdriet. Een mens die huilde. Een mens die zich zorgen maakte om anderen. Dat maakt hem juist zo bijzonder. Hij bleef trouw aan God, ook toen hij verdrietig was. Dat mogen wij onthouden: Je mag verdriet hebben en toch blijven hopen. Je mag huilen en toch blijven bidden. Je mag je zorgen maken en ze toch aan God toevertrouwen.

Voor vandaag

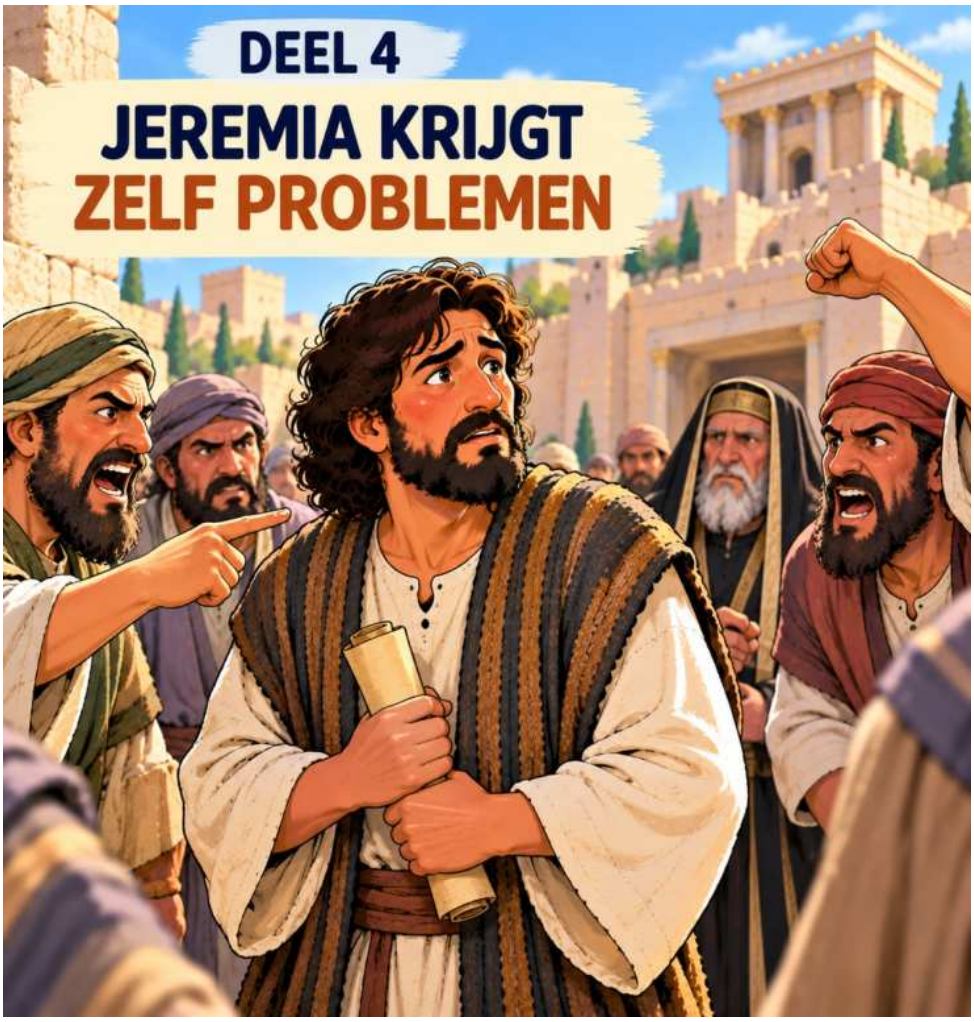
Is er iemand om wie jij je zorgen maakt? Misschien iemand die verkeerde keuzes maakt. Misschien iemand die verdriet heeft. Misschien iemand die ver van God is geraakt. Je hoeft die persoon niet zelf te veranderen. Dat kun je ook niet. Maar je kunt wel: bidden, liefhebben, luisteren en blijven hopen. En misschien kun je tegen God zeggen: “Heer, wilt U voor deze persoon zorgen?”

Vijf vragen

1. Waarom was Jeremia zo verdrietig?
2. Waarom is verdriet om een ander niet hetzelfde als zwak zijn?
3. Waar mogen we volgens Jeremia niet trots op zijn?
4. Wat betekent het om God te kennen?
5. Om wie zou jij vandaag kunnen bidden?

Glimlachen en even nadenken

Jeremia heeft een moeilijke opdracht. Hij moet de mensen vertellen wat God tegen hen zegt. Maar niet iedereen wil naar hem luisteren. Sommige mensen worden zelfs boos op Jeremia. Ze willen niet horen dat ze verkeerd bezig zijn. En dan gebeurt er iets wat Jeremia waarschijnlijk niet had verwacht: de problemen komen niet alleen door zijn boodschap. De problemen komen ook bij hemzelf terecht. Jeremia wordt uitgelachen. Hij krijgt tegenstand. Mensen willen hem het zwijgen opleggen. Toch blijft hij spreken. Maar dat betekent niet dat Jeremia altijd sterk is.

Soms wordt hij bang. Soms is hij verdrietig. Soms vraagt hij zich af waarom God hem deze moeilijke taak heeft gegeven. In dit deel ontdekken we meer van de mens achter de profeet. Jeremia leert dat God volgen niet betekent dat je nooit problemen krijgt. Maar ook wanneer het moeilijk wordt, blijft God bij hem. En juist daarin zit een belangrijke boodschap voor ons: Je hoeft niet sterk te zijn om God te volgen. Je mag je angst en verdriet bij Hem brengen.

Jeremia blijft spreken

Jeremia heeft een moeilijke opdracht. Hij moet de mensen vertellen wat God zegt. Hij heeft hen gewaarschuwd. Hij heeft hen gevraagd om terug te keren naar God. Maar steeds meer mensen willen niet luisteren. Sommige mensen worden zelfs boos op hem. Ze willen dat Jeremia stopt. Maar Jeremia kan niet zomaar stoppen. God heeft hem geroepen.

Het wordt persoonlijk

Jeremia ontdekt dat de tegenstand nog dichterbij komt. Niet alleen mensen uit Jeruzalem zijn tegen hem. Ook mensen uit zijn eigen woonplaats Anathot willen hem tegenhouden. Dat moet heel pijnlijk zijn. Dit zijn mensen die hij kent. Misschien zijn het buren. Misschien kent hij hun families. Misschien zijn het zelfs mensen die hij vroeger vertrouwde. Toch zeggen zij tegen Jeremia: *"Je mag niet meer in de naam van de Heer spreken." (naar Jeremia 11:21)* Ze willen dat hij zwijgt.

Waarom doen ze zo?

Jeremia heeft hun niets slechts gedaan. Hij heeft alleen Gods boodschap doorgegeven. Maar die boodschap vinden ze niet prettig. Ze willen liever zelf bepalen hoe ze leven.

Ze willen niet horen dat ze verkeerd bezig zijn. Daarom richten ze hun boosheid op de boodschapper. Dat gebeurt soms. Als iemand iets vertelt wat je niet wilt horen, kun je boos worden op die persoon. Maar daarmee verdwijnt de boodschap niet.

Jeremia is niet veilig

De mensen uit Anathot zijn zelfs van plan om Jeremia te doden. Jeremia weet eerst niet wat er aan de hand is. Maar God maakt hem duidelijk dat deze mensen kwaad tegen hem in de zin hebben. Dat moet verschrikkelijk zijn. Jeremia moet niet alleen zijn werk doen. Hij moet ook oppassen voor mensen die hem kwaad willen doen. Toch blijft hij God vertrouwen.

God kent de waarheid

Jeremia hoeft zichzelf niet voortdurend te verdedigen. God weet wat er gebeurt. Hij kent de gedachten van mensen. Hij ziet wie eerlijk is en wie liegt. Dat kan voor Jeremia een troost zijn. Ook als andere mensen hem niet begrijpen, begrijpt God hem wel. Ook als anderen hem afwijzen, ziet God hem. Ook als mensen hem bedreigen, is God niet ver weg.

Jeremia heeft vragen

Maar Jeremia heeft het niet gemakkelijk. Hij heeft vragen. In hoofdstuk 12 begint hij met een vraag aan God: *“Heer, U bent rechtvaardig. Toch wil ik U iets vragen. Waarom hebben slechte mensen soms zoveel geluk?” (naar Jeremia 12:1)* Dat is een eerlijke vraag. Jeremia ziet mensen die God niet gehoorzamen. Toch lijkt het soms goed met hen te gaan. Waarom? Waarom worden goede mensen soms slecht behandeld? Waarom krijgen mensen die verkeerde dingen doen soms juist veel? Jeremia begrijpt het niet.

Mag je zulke vragen aan God stellen?

Ja. Jeremia laat zien dat je eerlijk tegen God mag zijn. Hij doet niet alsof hij alles begrijpt. Hij zegt gewoon: “God, ik begrijp dit niet.” Dat is geen gebrek aan geloof. Je kunt juist zulke vragen bij God brengen omdat je Hem vertrouwt. Je hoeft niet altijd meteen een antwoord te hebben. Soms mag je eerst gewoon zeggen: “Heer, waarom gebeurt dit?”

God luistert

Het mooie is dat Jeremia zijn vragen niet ergens in de lucht laat hangen. Hij brengt ze bij God. Dat is belangrijk. Als je verdrietig bent, kun je tegen God praten. Als je boos bent, kun je dat bij God brengen. Als je iets niet begrijpt, kun je het vragen. God schrikt niet van onze vragen. Hij kent ons toch al.

Toch krijgt Jeremia geen gemakkelijk antwoord

God geeft Jeremia niet meteen een eenvoudig antwoord. Hij vertelt hem dat zijn opdracht nog moeilijker zal worden. Als Jeremia al moeite heeft met de mensen van zijn eigen woonplaats, zal hij nog grotere problemen tegenkomen. God bereidt hem daarop voor. Dat klinkt misschien niet als het antwoord waarop Jeremia hoopte. Maar God maakt hem wel duidelijk: Je staat hier niet alleen voor.

God vraagt vol te houden

Jeremia moet leren volhouden. God heeft hem niet geroepen voor een gemakkelijke taak. Jeremia zal niet altijd applaus krijgen. Mensen zullen hem niet altijd bedanken. Sommige mensen zullen hem zelfs haten. Toch moet hij doorgaan. Want Gods boodschap is belangrijker dan de mening van mensen.

Ook wij kunnen dit meemaken

Misschien herken je dit een beetje. Je probeert iets goeds te doen. Je bent eerlijk. Je helpt iemand. Je probeert te leven zoals God het wil. En toch krijgt iemand misschien kritiek op je. Misschien lachen mensen je uit. Misschien zegt iemand: “Doe niet zo moeilijk.” Of: “Waarom doe je dat eigenlijk?” Dan kun je gaan twijfelen. *Doe ik het wel goed? Waarom is het zo moeilijk?* Jeremia laat zien dat moeilijkheden niet automatisch betekenen dat je verkeerd bezig bent.

God volgen betekent niet dat alles gemakkelijk wordt

Dat is een belangrijke les. Soms denken mensen: “Als ik God volg, zal alles goed gaan.” Maar de Bijbel belooft dat niet. Ook mensen die God trouw dienen, kunnen problemen krijgen. Jeremia krijgt problemen. David kreeg problemen. De apostelen kregen problemen. En ook Jezus kreeg tegenstand. God belooft niet dat Zijn kinderen nooit moeilijkheden krijgen. Hij belooft wel dat Hij hen niet alleen laat.

Jezus kreeg ook tegenstand

Jezus vertelde de waarheid. Hij liet zien hoe mensen moesten leven. Hij sprak over Gods liefde. Hij riep mensen op om zich om te keren. Maar niet iedereen wilde naar Hem luisteren. Sommige mensen werden boos op Jezus. Uiteindelijk werd Hij gevangengenomen en gedood. Toch hield Jezus vast aan Zijn opdracht. Hij bleef trouw aan Zijn Vader. Daarin lijkt Hij op Jeremia. Maar Jezus ging nog verder. Hij gaf Zijn leven voor mensen die van God waren weggelopen.

Jezus begrijpt het als het moeilijk is

Dat is een troost. Als jij het moeilijk hebt omdat je probeert het goede te doen, begrijpt Jezus dat. Hij weet wat het betekent om afgewezen te worden. Hij weet wat het betekent dat mensen je niet begrijpen. Hij weet wat het betekent om alleen te staan. Daarom mogen we met alles wat ons bezighoudt naar Hem toe gaan.

Jeremia mag eerlijk zijn

Jeremia hoeft tegenover God niet te doen alsof hij sterk is. Hij mag zeggen: “Heer, ik begrijp het niet.” Dat is misschien wel een van de mooiste dingen van dit hoofdstuk.

Geloof betekent niet dat je nooit vragen hebt. Geloof betekent dat je met je vragen naar God gaat.

Blijf op God vertrouwen

Jeremia weet niet hoe alles zal aflopen. Maar hij weet wel wie hem geroepen heeft. God. Daarom gaat hij verder. Misschien niet zonder angst. Misschien niet zonder verdriet. Maar wel met God. Dat is soms ook genoeg voor één dag. Je hoeft niet te weten hoe alles morgen zal zijn. Je mag vandaag zeggen: “Heer, wilt U met mij meegaan?”

Wat leren we hiervan?

Jeremia krijgt steeds meer tegenstand. Zelfs mensen uit zijn eigen omgeving willen hem tegenhouden. Hij vraagt God waarom dit gebeurt. God geeft hem niet op alles een gemakkelijk antwoord. Maar God blijft bij hem. Dat is belangrijk: God volgen betekent niet dat je nooit problemen krijgt. Maar je hoeft je problemen ook niet alleen te dragen. Je mag ze bij God brengen. En je mag erop vertrouwen dat Hij je niet vergeet.

Voor vandaag

Misschien heb jij weleens iets meegemaakt waarbij je dacht: “Ik probeer het goede te doen. Waarom krijg ik dan toch problemen?” Praat daarover met God. Je hoeft geen mooie woorden te gebruiken. Je kunt gewoon zeggen: “Heer, ik begrijp het niet. Waarom gebeurt dit? Wilt U mij helpen?” God luistert. En misschien geeft Hij niet meteen antwoord. Maar je mag erop vertrouwen dat Hij bij je blijft.

Vijf vragen

1. Waarom wilden de mensen uit Anathot dat Jeremia stopte met spreken?

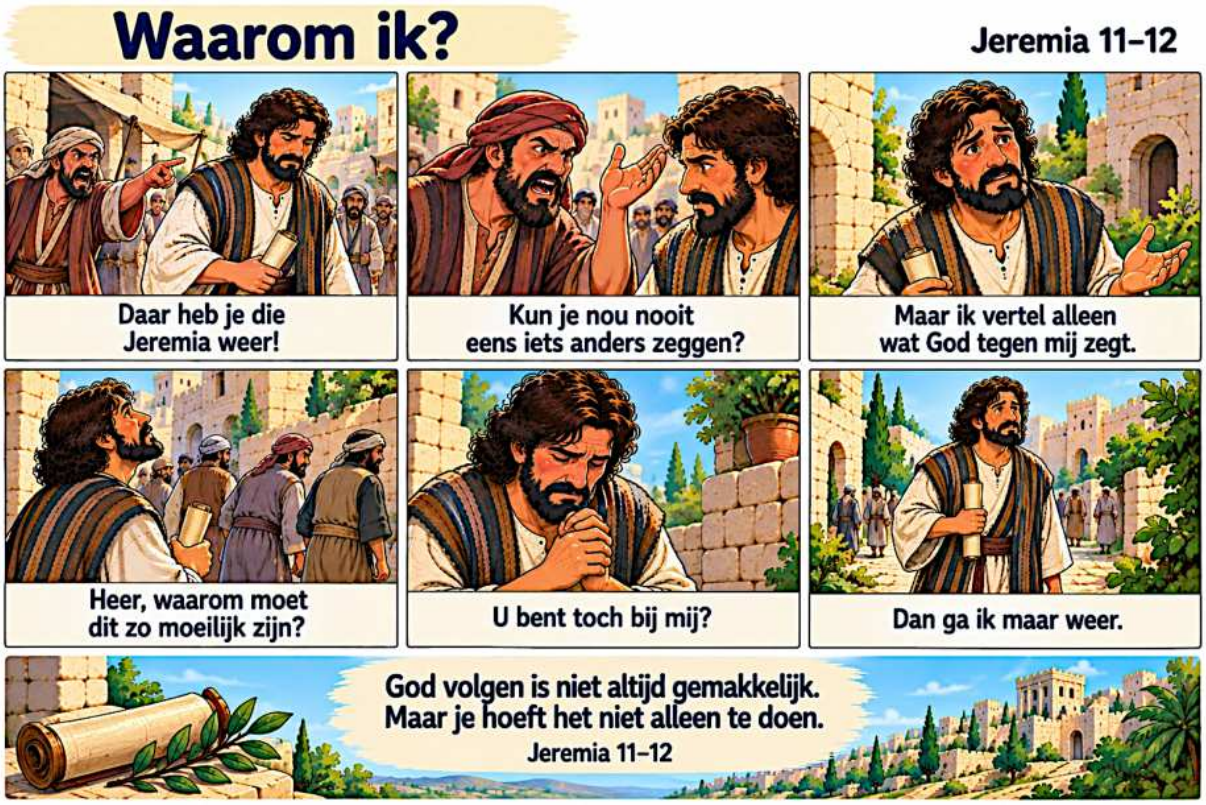
2. Waarom was het voor Jeremia extra moeilijk dat mensen uit zijn eigen omgeving tegen hem waren?

3. Welke vraag stelde Jeremia aan God?

4. Waarom betekent moeilijkheden niet automatisch dat je iets verkeerd doet?

5. Wat kun jij tegen God zeggen als je iets niet begrijpt?

Glimlachen en even nadenken

Een vreemde opdracht

Jeremia krijgt van God opnieuw een bijzondere opdracht. God zegt tegen hem dat hij een linnen riem moet kopen. Een linnen riem was een band die om het middel werd gedragen. Jeremia moet de riem omdoen. Tot nu toe lijkt er niets bijzonders aan de hand. Maar dan krijgt Jeremia een nieuwe opdracht. Hij moet de riem uitdoen. En hij moet ermee naar een bepaalde plaats gaan.

Ver wegbrengen

God zegt tegen Jeremia dat hij de riem moet verstoppen. Jeremia doet precies wat God zegt. Hij brengt de riem naar de plek die God aanwijst. Daar verstopt hij hem tussen de rotsen. Daarna gaat Jeremia weer naar huis. De riem blijft liggen. Niemand gebruikt hem. Niemand draagt hem. Hij wordt vies en raakt beschadigd.

Dan moet Jeremia terug

Na een tijdje spreekt God opnieuw tegen Jeremia. God zegt dat hij terug moet gaan naar de plaats waar hij de riem heeft verstopt. Jeremia gaat. Hij graaft de riem weer

op. Maar de riem is niet meer mooi. Hij is vuil en beschadigd. Hij is zelfs zo slecht geworden dat hij niet meer goed te gebruiken is. Jeremia vraagt zich misschien af: Waarom moest ik dit allemaal doen? Nu gaat God het uitleggen.

De riem betekent iets

God zegt dat de riem een beeld is van Zijn volk. God zegt: *"Zoals een riem strak om iemands middel zit, zo had Ik het volk van Israël en Juda dicht bij Mij willen houden." (naar Jeremia 13:11)* Dat is een mooi beeld. Een riem zit heel dicht bij iemand. Zo wilde God ook dicht bij Zijn volk zijn. Hij wilde dat zij bij Hem bleven. Hij wilde een bijzondere band met hen hebben.

Eerst heel dicht bij God

God had Zijn volk uit Egypte bevrijd. Hij had voor hen gezorgd. Hij had hen naar het beloofde land gebracht. Hij wilde dat zij Hem zouden vertrouwen. Ze mochten bij Hem horen. Ze mochten Zijn volk zijn. God wilde hen dicht bij Zich houden. De riem laat dat zien. Dicht bij God.

Maar de riem werd waardeloos

Het volk had God verlaten. Ze wilden niet meer naar Hem luisteren. Ze gingen achter andere goden aan. Ze vertrouwden niet meer op God. Dat is wat de kapotte riem uitbeeldt. Een riem die eerst dicht bij iemand zat, ligt nu verborgen en is beschadigd. Zo was ook de band tussen God en Zijn volk beschadigd.

Waarom doet God dit met een riem?

God had Jeremia ook gewoon kunnen vertellen: "Het volk is van Mij weggelopen." Maar God gebruikt een beeld. Mensen kunnen een beeld soms beter onthouden dan een lange uitleg. Denk bijvoorbeeld aan een verkeersbord. Je hoeft niet iedere keer een lang verhaal te lezen. Je ziet een rood bord en weet: Stop! Zo gebruikt God in de Bijbel vaker beelden. Een beeld kan iets zichtbaar maken.

God spreekt door beelden

Jeremia krijgt vaker bijzondere opdrachten. Hij moet niet alleen woorden spreken. Soms moet hij iets doen waardoor mensen gaan nadenken. Dat kan vreemd lijken. Maar het doel is steeds hetzelfde: God wil Zijn boodschap duidelijk maken. De riem

vertelt: God wilde Zijn volk dichtbij Zich hebben. Maar het volk koos ervoor om bij God weg te gaan.

Het volk wilde niet luisteren

Jeremia heeft de mensen al vaak gewaarschuwd. Toch blijven zij hun eigen weg gaan. Ze vertrouwen op andere goden. Ze zijn trots. Ze luisteren niet naar Gods woorden. God zegt dat Zijn volk hardnekkig is geworden. Dat betekent dat ze steeds opnieuw hetzelfde verkeerde blijven doen. Ze willen niet veranderen.

Ook mensen kunnen afstand nemen

Misschien herken je dat. Soms kan iemand heel dicht bij God leven. Hij bidt. Hij leest in de Bijbel. Hij gaat naar de kerk. Hij praat graag over God. Maar later kan dat veranderen. Iemand kan steeds minder bidden. De Bijbel minder belangrijk vinden. Niet meer naar God luisteren. En langzaam kan er afstand ontstaan. Dat gebeurt vaak niet in één grote stap. Het kan heel langzaam gaan.

Een kleine afstand wordt groter

Denk maar aan wandelen. Eerst loop je een stukje van iemand weg. Dan nog een stukje. En daarna nog verder. Je kijkt achterom en ontdekt: “We zijn een heel eind uit elkaar geraakt.” Zo kan het ook in ons geloof gaan. Een klein beetje afstand lijkt misschien niet erg. Maar als je steeds verder weggaat, merk je op een gegeven moment dat je God bijna niet meer zoekt. Daarom is het goed om telkens opnieuw naar God toe te gaan.

God wil Zijn mensen dichtbij

Het mooie van dit hoofdstuk is dat God niet zegt: “Het maakt Mij niets uit.” Integendeel. Juist omdat God Zijn volk dichtbij wilde hebben, doet hun afstand Hem verdriet. De riem maakt dat duidelijk. God verlangt naar een volk dat bij Hem blijft. Hij wil geen afstand. Hij wil een relatie met Zijn mensen.

God geeft niet zomaar op

Ook al hebben de mensen God verlaten, God blijft spreken. Hij blijft hen waarschuwen.

Hij blijft Jeremia sturen. Hij blijft zeggen: “Luister naar Mij.” Dat betekent dat God Zijn volk nog steeds wil bereiken. De waarschuwing is dus niet het einde van het verhaal. Er is nog steeds een weg terug.

Ook wij mogen terugkomen

Misschien merk je dat jij soms ver van God af bent. Misschien bid je weinig. Misschien denk je weinig aan Hem. Misschien heb je het gevoel dat God ver weg is. Dan hoef je niet te denken: “Nu kan ik toch niet meer terug.” Je kunt altijd weer beginnen. Begin eenvoudig. Zeg tegen God: “Heer, ik wil weer dicht bij U zijn. Wilt U mij helpen?” Dat is genoeg om opnieuw te beginnen.

Jezus brengt ons dichtbij God

In Jezus zien we hoe ver God wil gaan om mensen terug te brengen. Mensen waren van God weggegaan. Maar Jezus kwam naar de wereld. Hij zocht mensen op. Hij vergeeft zonden. En Hij brengt mensen weer dicht bij God. Daarom is het christelijke geloof niet alleen een waarschuwing: “Pas op dat je niet bij God weggaat.” Het is ook een uitnodiging: “Kom bij Jezus.”

Een beeld om te onthouden

Misschien helpt het om de riem te onthouden. Een riem zit dicht bij iemand. Zo wilde God ook dat Zijn volk dicht bij Hem bleef. Maar de riem raakte kwijt en werd kapot. Dat liet zien hoe het volk van God was weggelopen. De boodschap van Jeremia is daarom eenvoudig: Blijf dicht bij God. En als je toch bent weggelopen: Keer terug.

Wat leren we hiervan?

God gaf Jeremia een vreemde opdracht. Hij moest een linnen riem kopen, dragen, verstoppen en later weer ophalen. De kapotte riem werd een beeld van het volk. Eerst wilde God Zijn volk dicht bij Zich hebben. Maar het volk ging steeds verder van God weg. God gebruikt de riem om dit duidelijk te maken. Daarom mogen we onthouden: God wil dichtbij ons zijn. En Hij wil dat ook wij dichtbij Hem blijven.

Voor vandaag

Denk eens na: Ben ik dicht bij God? Of ben ik langzaam wat verder van Hem vandaan geraakt? Misschien is het goed om vandaag even stil te worden. Bid. Lees een paar verzen uit de Bijbel. Praat met God. Je hoeft geen moeilijke woorden te gebruiken. Zeg gewoon wat er in je hart zit. God wil dat wij dicht bij Hem komen.

Vijf vragen

1. Wat moest Jeremia met de linnen riem doen?

2. Waarom werd de riem een beeld voor het volk?

3. Wat betekent het dat een riem dicht bij iemand zit?

4. Hoe kunnen mensen langzaam van God weggaan?

5. Wat kun jij doen als je merkt dat je verder van God bent geraakt?

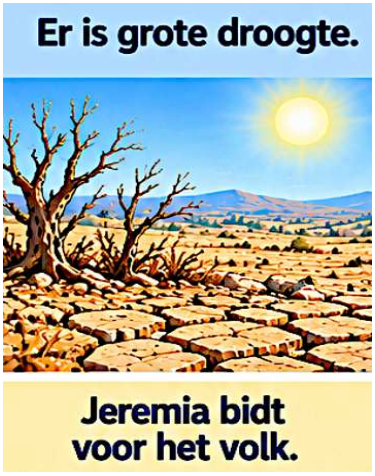
Glimlachen en even nadenken

Alles wordt droog

Er komt geen regen. Dag na dag blijft de lucht helder. De aarde wordt hard. De velden worden bruin. De planten verdrogen. De waterputten raken leeg. Mensen hebben dorst. Dieren vinden bijna geen water meer. Voor de mensen in Juda is de droogte een groot probleem. Maar de droogte is niet het enige probleem. Ook geestelijk gaat het niet goed. Veel mensen zijn ver van God weggelopen.

Mensen hebben dorst

Jeremia ziet wat er gebeurt. Mensen zoeken naar water. Maar soms vinden ze niets. De boeren weten niet meer wat ze moeten doen. De grond brengt bijna niets meer op. Ook dieren hebben het moeilijk. De Bijbel zegt: *"De herten in het veld laten hun kalveren in de steek, omdat er geen gras is." (naar Jeremia 14:5)* Alles laat zien hoe ernstig de situatie is.

De stad lijdt

Ook in de steden is de droogte te merken. Mensen lopen met lege kruiken. Ze zoeken water. Maar de putten zijn bijna leeg. De mensen zijn teleurgesteld. Ze weten dat ze

zichzelf niet zomaar kunnen helpen. Jeremia ziet hun verdriet. En hij brengt dat verdriet bij God.

Jeremia bidt

Jeremia bidt namens het volk. Hij zegt tegen God dat de mensen gezondigd hebben. Hij weet dat het volk God heeft verlaten. Toch vraagt hij God om hen niet helemaal los te laten. Jeremia zegt: *"Heer, wij hebben gezondigd. Maar doe iets, omdat wij op U hopen." (naar Jeremia 14:7)* Dat is bijzonder. Jeremia weet dat het volk verkeerde dingen heeft gedaan. Toch stopt hij niet met bidden. Hij blijft God zoeken.

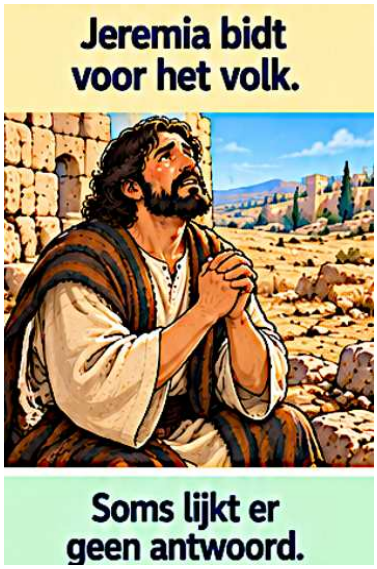

Jeremia denkt aan Gods naam

Jeremia vraagt God om te denken aan Zijn eigen naam. Hij zegt eigenlijk: *Heer, laat zien wie U bent. Verlaat ons niet. Laat niet gebeuren dat mensen denken dat U ons helemaal hebt opgegeven.* Jeremia weet dat God rechtvaardig is. Maar hij weet ook dat God trouw is. Daarom blijft hij bidden.

God antwoordt

God geeft een ernstig antwoord. Het volk heeft Hem steeds opnieuw verlaten. Daarom zal er niet zomaar regen komen. God zegt zelfs tegen Jeremia dat hij niet moet bidden om een goede afloop voor het volk. Dat is hard om te horen. Toch maakt het duidelijk hoe ernstig de situatie is geworden. De mensen hebben God niet alleen een keer vergeten. Ze zijn steeds opnieuw van Hem weggegaan.

Sommige mensen geven verkeerde hoop

Er zijn ook mensen die zeggen: "Maak je geen zorgen. Alles komt wel goed." Ze zeggen dat er vrede zal komen. Dat God geen straf zal geven. Maar zij spreken niet namens God. Ze geven mensen hoop die niet echt is. Jeremia moet juist eerlijk blijven. Hij mag niet zeggen wat mensen graag willen horen.

Regen kun je niet maken

Misschien lijkt droogte vandaag minder spannend. Wij draaien een kraan open en er komt water. Maar in het land waar Jeremia leefde, was regen van levensbelang. Zonder regen was er geen goede oogst. Zonder oogst was er weinig voedsel. Zonder water konden mensen en dieren niet leven. Daarom werd de droogte een heel duidelijk teken. De mensen konden er niet omheen.

Jeremia blijft bij God

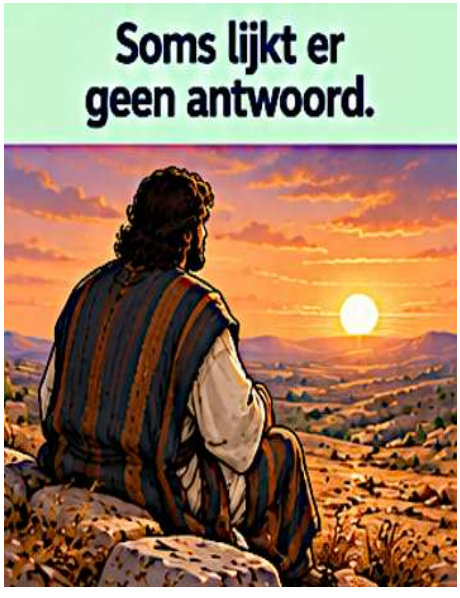
De situatie wordt steeds moeilijker. Toch blijft Jeremia bidden. Hij loopt niet weg bij God. Hij zegt niet: "Dan zoek ik het zelf wel uit." Hij blijft praten met God. Dat is belangrijk. Bidden betekent niet dat je altijd meteen krijgt waar je om vraagt. Bidden betekent dat je God blijft zoeken. Ook als je verdrietig bent. Ook als je teleurgesteld bent. Ook als je niet begrijpt wat er gebeurt.

Je kunt voor iemand bidden

Misschien ken jij iemand die het moeilijk heeft. Misschien is iemand ziek, verdrietig of eenzaam. Misschien heeft iemand verkeerde keuzes gemaakt. Dan kun je denken: *Wat kan ik eigenlijk doen?* Je kunt misschien niet alles oplossen. Maar je kunt wel bidden. Je kunt die persoon bij God brengen. Dat deed Jeremia ook. Hij kon het volk niet zelf veranderen. Maar hij kon wel voor hen bidden.

Gebed kan heel eenvoudig zijn

Je hoeft geen moeilijke woorden te gebruiken. Je kunt gewoon zeggen: "Heer, wilt U deze persoon helpen?" Of: "Heer, ik weet niet wat ik moet doen. Wilt U voor ons zorgen?" Dat is genoeg. God kijkt niet naar mooie zinnen. Hij kijkt naar een eerlijk hart.

Wat als God niet meteen antwoordt?

Dat is soms het moeilijkste. Je bidt. Je wacht. En er lijkt niets te gebeuren. De droogte blijft. Het probleem blijft. De ander verandert niet. Dan kun je denken: "Heeft God mij wel gehoord?" De Bijbel

laat zien dat we dan toch bij God mogen blijven. Jeremia krijgt niet meteen wat hij hoopt. Maar hij blijft in gesprek met God. Dat is geloof.

Ook Jezus bad in moeilijke tijden

Ook Jezus kende momenten waarop Hij verdrietig was. Vlak voordat Hij gevangen werd genomen, ging Hij bidden. Hij wist dat er iets heel zwaars zou gebeuren. Hij bad: *"Vader, laat deze beker aan Mij voorbijgaan. Maar laat niet gebeuren wat Ik wil, maar wat U wilt." (Lucas 22:42)* Jezus laat ons zien dat je moeilijke dingen eerlijk bij God mag brengen. Je mag vertellen wat je graag wilt. En tegelijk mag je God vertrouwen.

Bidden verandert niet altijd de situatie

Dat is belangrijk om te onthouden. Jeremia bidt. Maar de droogte verdwijnt niet meteen. Het volk verandert niet meteen. De problemen blijven. Toch heeft bidden betekenis. Jeremia hoeft zijn verdriet niet alleen te dragen. Hij mag het delen met God. En dat mogen wij ook.

God blijft dichtbij

Ook als de hemel droog blijft, is God niet verdwenen. Dat is belangrijk. Misschien voelt God soms ver weg. Maar een gevoel is niet hetzelfde als de werkelijkheid. God kan stil lijken. Toch mogen we blijven vertrouwen dat Hij ons ziet. Dat zien we ook bij Jezus. Hij belooft: *"Ik ben met jullie, alle dagen." (Mattheüs 28:20)*

Jeremia wordt moe

In hoofdstuk 15 wordt duidelijk hoe zwaar Jeremia's taak is geworden. Hij heeft veel verdriet. Hij voelt zich alleen. Het lijkt soms alsof hij altijd moeilijke dingen moet vertellen. Hij vraagt zich af hoe lang hij dit nog vol kan houden. Ook dat mag in dit boek niet ontbreken. Jeremia is geen superheld. Hij is een mens. Een mens die soms bijna niet meer kan.

God geeft Jeremia opnieuw moed

God laat Jeremia niet zomaar vallen. Hij spreekt opnieuw met hem. Jeremia moet leren om niet mee te gaan met de verkeerde dingen om hem heen. Hij moet bij Gods

waarheid blijven. Dat is niet gemakkelijk. Maar God blijft hem helpen. Hij zegt: *"Als jij naar Mij terugkomt, zal Ik je weer in dienst nemen." (Jeremia 15:19)* Dat is een hoopvolle belofte. God zegt eigenlijk: Blijf bij Mij. Ik heb je niet vergeten.

Voor ons

Misschien heb jij ook een periode waarin alles moeilijk voelt. Je bidt.Maar er lijkt niets te veranderen. Dan kun je aan Jeremia denken. Hij wist ook niet hoe het verder moest. Toch bleef hij bidden. Dat betekent niet dat hij altijd sterk was. Hij was vaak verdrietig. Maar hij bleef met God praten. Dat mogen wij ook doen.

Wat leren we hiervan?

De droogte laat zien hoe diep de problemen in Juda zijn. Mensen hebben honger en dorst. Jeremia ziet hun ellende en bidt voor hen. Hij weet dat het volk verkeerde dingen heeft gedaan. Toch blijft hij God zoeken. Dat leert ons: Je kunt voor andere mensen blijven bidden, ook als hun situatie heel moeilijk is. En als jij zelf het moeilijk hebt, mag je ook bidden. God hoort wat er in je hart leeft.

Voor vandaag

Denk eens aan iemand die het moeilijk heeft. Noem die persoon in je gebed. Je kunt het heel eenvoudig houden: "Heer Jezus, wilt U bij hem of haar zijn?" Misschien verandert de situatie niet meteen. Maar jij hoeft het verdriet niet alleen te dragen. Je mag het bij God brengen. En blijven hopen.

Vijf vragen

1. Wat gebeurde er met het land van Juda?
2. Waarom had de droogte zulke grote gevolgen?
3. Waarom bleef Jeremia voor het volk bidden?
4. Wat kun je doen als je voor iemand bidt en er verandert niets?
5. Voor wie zou jij vandaag kunnen bidden?

Glimlachen en even nadenken

Het wordt Jeremia te veel

Jeremia heeft al lange tijd een moeilijke taak. Hij moet steeds opnieuw vertellen dat het volk verkeerd bezig is. Veel mensen luisteren niet. Sommige mensen worden boos op hem. Anderen lachen hem uit. Jeremia krijgt steeds meer het gevoel dat hij er alleen voor staat. Dat doet pijn. Hij vraagt zich af: Hoe lang moet ik dit nog volhouden?

Jeremia praat eerlijk met God

Jeremia houdt zijn gevoelens niet verborgen. Hij vertelt God hoe moeilijk hij het heeft.

Dat is bijzonder. Hij doet niet alsof hij altijd sterk is. Hij zegt niet: *Het gaat prima met mij.* Hij vertelt eerlijk wat er in zijn hart leeft. Dat mogen wij ook doen. God weet toch al wat we voelen. We hoeven onze gevoelens niet voor Hem te verbergen.

Jeremia voelt zich anders

Jeremia merkt dat hij niet meer gewoon mee kan doen met de mensen om hem heen.

Hij kan niet doen alsof alles goed is. Hij moet Gods boodschap vertellen. Daardoor voelt hij zich vaak

alleen. Hij zegt tegen God: *“Waarom ben ik altijd alleen?” (naar Jeremia 15:17)* Dat is een verdrietige vraag. Jeremia mist mensen bij wie hij gewoon zichzelf kan zijn.

Hij kan niet zomaar meedoen

Soms lijkt het alsof Jeremia streng moet zijn. Maar eigenlijk heeft hij een heel andere reden. Hij kan niet doen alsof verkeerd goed is. Hij kan niet zwijgen terwijl God hem heeft opgedragen om te spreken. Dat maakt zijn leven ingewikkeld. Hij staat vaak alleen. Niet omdat hij dat zelf zo graag wil. Maar omdat zijn opdracht van God komt.

Toch kiest Jeremia voor God

Jeremia voelt zich alleen. Toch laat hij God niet los. Hij blijft naar God toe gaan. Hij blijft bidden. Hij blijft vragen stellen. Hij blijft luisteren. Dat is belangrijk. Eenzaam zijn betekent niet dat je zonder God bent. Jeremia voelt zich soms alleen. Maar God is niet weggegaan.

Gods woorden geven Jeremia vreugde

Jeremia vertelt ook iets moois. Hij heeft Gods woorden ontvangen. En die woorden betekenen veel voor hem. Hij zegt: *“Toen uw woorden mij bereikten, at ik ze op. Uw woorden waren mijn vreugde.” (naar Jeremia 15:16)* Dat klinkt misschien vreemd. Je kunt Gods woorden natuurlijk niet echt opeten. Jeremia bedoelt: Ik nam Gods woorden diep in mij op. Ze waren belangrijk voor hem. Ze gaven hem kracht.

Maar daarna komt het verdriet weer

Toch verdwijnen zijn problemen niet. Jeremia kan Gods woorden liefhebben en tegelijk verdrietig zijn. Dat is belangrijk. Geloof betekent niet dat je altijd blij bent. Je kunt God liefhebben en toch een moeilijke dag hebben. Je kunt vertrouwen en toch huilen. Je kunt bidden en toch vragen hebben. Al die dingen kunnen tegelijk bestaan.

God ziet Jeremia

God weet hoe moeilijk het voor Jeremia is. Hij ziet zijn verdriet. Hij hoort zijn vragen. Hij weet hoeveel tegenstand Jeremia krijgt. God zegt tegen hem dat Hij Jeremia wil beschermen. Dat betekent niet dat Jeremia geen problemen meer zal hebben. Maar wel: God laat hem niet alleen.

Jeremia vraagt zich opnieuw af waarom

In hoofdstuk 16 en 17 gaat het verder. Jeremia ziet dat veel mensen nog steeds niet naar God luisteren. Hij begrijpt niet waarom mensen zo hardnekkig blijven. Sommige mensen vertrouwen liever op zichzelf. Anderen vertrouwen op mensen met macht. Maar God waarschuwt daarvoor.

Waar vertrouw je op?

God zegt: *"Vervloekt is wie op mensen vertrouwt en van wie het hart zich van de Heer afkeert." (Jeremia 17:5)* Dat betekent niet dat je nooit op andere mensen mag vertrouwen. Natuurlijk hebben we elkaar nodig. Het gaat erom waar je uiteindelijk op vertrouwt. Mensen kunnen fouten maken. Mensen kunnen je teleurstellen. Mensen kunnen je verlaten. God blijft.

God is als een bron

Daarna gebruikt Jeremia opnieuw een beeld. Een mens die op God vertrouwt, wordt vergeleken met een boom die water krijgt. Zo'n boom hoeft niet bang te zijn als het droog wordt. Hij blijft groeien. God zegt: *"Gezegend is wie op de Heer vertrouwt." (Jeremia 17:7)* Dat is een mooie belofte. Niet: *Wie op God vertrouwt, krijgt nooit problemen.* Maar: Wie op God vertrouwt, heeft een diepe bron onder zich.

Een boom bij het water

Stel je een boom voor die vlak bij een rivier groeit. Boven de grond kan het heel warm en droog zijn. Maar onder de grond is water. De boom kan blijven leven. Zo wil God ook zijn voor mensen die op Hem vertrouwen. Het kan in je leven soms moeilijk zijn. Maar God kan je kracht geven om door te gaan.

Jeremia heeft geen gemakkelijk leven

Jeremia krijgt geen leven zonder problemen. Hij wordt niet ineens door iedereen aardig gevonden. Zijn taak wordt niet plotseling gemakkelijk. Maar

hij leert wel iets belangrijks: God is zijn bron. Wanneer mensen hem laten vallen, kan hij naar God. Wanneer hij bang is, kan hij naar God. Wanneer hij boos of verdrietig is, kan hij naar God. Wanneer hij het niet begrijpt, kan hij naar God.

Ook jij mag alles tegen God zeggen

Dat is misschien wel de belangrijkste boodschap van dit hoofdstuk. Misschien voel jij je soms alleen. Misschien heb je het idee dat niemand je begrijpt. Misschien ben je teleurgesteld in iemand. Misschien weet je niet waarom iets gebeurt.Dan hoef je je gevoelens niet weg te stoppen. Je mag ermee naar God. Je kunt gewoon zeggen: “Heer, ik voel me alleen.” Of: “Heer, ik begrijp het niet.” Of: “Heer, ik ben verdrietig.” God hoeft niet eerst een perfecte versie van jou te zien. Je mag komen zoals je bent.

God verandert niet altijd meteen iets

Jeremia bidt. Maar zijn situatie verandert niet meteen. Dat is misschien moeilijk om te begrijpen. Wij zouden graag willen: bid → probleem weg. Maar zo werkt het niet altijd.

Soms geeft God een antwoord. Soms geeft Hij kracht om vol te houden. Soms brengt Hij een mens op je weg die je helpt. En soms moeten we langer wachten. Ook dan mogen we blijven bidden.

Jezus begrijpt eenzaamheid

Ook Jezus weet wat het betekent om alleen te zijn. Er waren momenten waarop mensen Hem niet begrepen. Sommige mensen verlieten Hem. In de nacht voordat Hij stierf, bad Hij alleen tot Zijn Vader. Hij wist wat er ging gebeuren. Ook Jezus kende verdriet. Daarom mogen wij weten: Jezus begrijpt het als jij je alleen voelt. Hij kijkt niet naar je verdriet van een afstand. Hij kent het zelf.

God is dichterbij dan je denkt

Misschien merk je God niet altijd. Dat betekent niet dat Hij er niet is. Onze gevoelens veranderen. Vandaag kun je je dicht bij God voelen. Morgen misschien helemaal niet. Maar Gods trouw verandert niet zomaar mee met onze gevoelens. Daarom mogen we leren vertrouwen. Ook op dagen waarop dat moeilijk is.

Een kleine stap

Wanneer je je alleen voelt, hoef je niet meteen alles op te lossen. Begin klein. Bid. Lees een stukje uit de Bijbel. Praat met iemand die je vertrouwt. Ga even naar buiten. En zeg tegen God wat er in je hart leeft. Jeremia deed dat ook. Hij bleef praten.

Wat leren we hiervan?

Jeremia voelt zich alleen. Hij is verdrietig. Hij begrijpt niet waarom zijn taak zo moeilijk is. Toch blijft hij met God praten. Dat is belangrijk. Je mag met al je gevoelens naar God gaan. Je hoeft niet sterk te doen. Je hoeft je verdriet niet te verstoppen. Je mag vragen stellen. Je mag huilen. Je mag zelfs zeggen: “Heer, ik begrijp het niet.” En ondertussen mag je blijven vertrouwen dat God bij je is.

Voor vandaag

Misschien voel jij je soms alleen. Onthoud dan Jeremia. Hij voelde dat ook. Maar hij bleef naar God gaan. Misschien kun je vandaag deze korte zin bidden: “Heer, ik voel me alleen. Wilt U dicht bij mij zijn?” Dat is geen ingewikkeld gebed. Maar het kan wel een eerlijk gebed zijn.

Vijf vragen

1. Waarom voelde Jeremia zich vaak alleen?
2. Wat deed Jeremia als hij verdrietig was?
3. Wat betekent het beeld van de boom bij het water?
4. Waarom betekent vertrouwen op God niet dat je nooit problemen krijgt?
5. Wat zou jij tegen God willen zeggen als je je alleen voelt?

Glimlachen en even nadenken

Jeremia krijgt van God een nieuwe opdracht. Hij moet naar het huis van een pottenbakker gaan. Daar ziet hij hoe de pottenbakker met klei werkt.
Een pot kan mislukken. Maar de pottenbakker gooit de klei niet meteen weg.
Hij begint opnieuw. Hij maakt er een nieuwe pot van. God gebruikt dit beeld om Jeremia iets belangrijks te leren. Ook mensen kunnen verkeerde keuzes maken. Ook een volk kan van God weggaan. Maar God is de God die opnieuw kan beginnen.

In dit deel ontdekken we dat Gods waarschuwingen niet alleen over oordeel gaan.
Ze gaan ook over verandering, herstel en een nieuwe kans**.** God kan opnieuw beginnen met mensen die bij Hem terugkomen.

Naar het huis van de pottenbakker

Op een dag spreekt God tegen Jeremia. God zegt dat Jeremia naar het huis van een pottenbakker moet gaan. Daar zal God hem iets laten zien. Jeremia gaat. Hij loopt naar de werkplaats van de pottenbakker. Daar ziet hij iemand aan het werk. De pottenbakker zit bij zijn draaischijf. Zijn handen zijn bedekt met klei. Voor hem ligt een stuk zachte klei.

De pot krijgt vorm

De pottenbakker begint de klei te vormen. Zijn handen bewegen rustig. Langzaam krijgt de klei de vorm van een pot. Jeremia kijkt goed. Hij ziet hoe de pot steeds hoger wordt. De pottenbakker weet wat hij wil maken. Maar dan gaat er iets mis. De pot wordt niet zoals de pottenbakker had bedoeld.

Hij gooit de klei niet weg

De pottenbakker had de klei zomaar kunnen weggooien. Maar dat doet hij niet. Hij maakt de pot opnieuw. Hij begint weer met dezelfde klei. Hij vormt de klei opnieuw

tussen zijn handen. Langzaam ontstaat er een nieuwe pot. Jeremia kijkt toe. God heeft hem precies dit laten zien.

God legt het beeld uit

God zegt tegen Jeremia: *"Zoals klei in de hand van de pottenbakker, zo zijn jullie in Mijn hand." (naar Jeremia 18:6)* Dat is een bijzonder beeld. God is als de pottenbakker. En de mensen zijn als de klei. Een pottenbakker kan de klei vormen. Hij kan de vorm veranderen. Hij kan opnieuw beginnen. Zo kan God ook met mensen werken.

Maar de mensen moeten luisteren

Het beeld betekent niet dat mensen niets hoeven te doen. God roept Zijn volk juist op om te luisteren. Hij zegt dat mensen hun verkeerde weg moeten verlaten. Ze moeten terugkeren naar Hem. God wil niet dat mensen doorgaan met hun verkeerde keuzes. Hij geeft een waarschuwing. Maar in die waarschuwing zit ook hoop. Er kan iets veranderen.

Een nieuwe kans

Stel je voor dat iemand steeds verkeerde keuzes maakt. Hij weet dat het niet goed gaat. Maar hij blijft doorgaan. Dan kan hij misschien denken: "Nu is het toch te laat." Jeremia 18 laat zien dat dit niet hoeft. God zegt als het ware: "Keer terug naar Mij." Een mens kan een verkeerde weg verlaten. Hij kan opnieuw beginnen. Niet omdat hij zelf alles kan repareren. Maar omdat God hem wil helpen.

God kijkt naar wat mensen doen

In dit hoofdstuk maakt God ook iets belangrijks duidelijk. God kan een waarschuwing geven. Maar als mensen luisteren en hun leven veranderen, kan Hij anders met hen omgaan. En andersom. Als God iets goeds belooft, maar mensen keren zich daarna van Hem af, kunnen hun keuzes gevolgen hebben. God kijkt dus niet alleen naar wat iemand ooit heeft gedaan. Hij kijkt ook naar wat iemand **nu** doet. Dat betekent dat een verkeerde keuze niet het laatste woord hoeft te hebben.

God geeft mensen verantwoordelijkheid

Dat is misschien een moeilijk onderdeel van dit hoofdstuk. Wij kunnen niet zeggen: “God bepaalt alles toch, dus ik hoef niets te doen.” Nee. God roept mensen op om te luisteren. Om verkeerde dingen achter zich te laten. Om voor Hem te kiezen. Om anders te gaan leven. God werkt in mensen. Maar mensen worden ook opgeroepen om naar Hem te luisteren.

De klei werkt niet tegen de pottenbakker in

Een stuk klei kan zichzelf niet vormen. De pottenbakker doet het werk. Hij weet wat hij doet. Zo mogen wij ons leven aan God toevertrouwen. Dat betekent niet dat we geen keuzes meer maken. Het betekent dat we God vragen: “Heer, wilt U mij vormen?” Dat is een mooi gebed.

Soms moet er iets veranderen

Misschien zit er iets in jouw leven dat niet goed is. Misschien ben je vaak boos. Misschien lieg je soms. Misschien houd je iets vast wat je eigenlijk moet loslaten. Misschien behandel je iemand niet goed. God kan je dat laten zien. Dat is niet bedoeld om je kapot te maken. Het is bedoeld om je te helpen veranderen. De pottenbakker ziet wat er met de klei moet gebeuren. God ziet ook wat er in ons leven moet veranderen.

Veranderen kan pijn doen

Een pottenbakker moet soms stevig in de klei drukken. De vorm moet veranderen. Zo kan veranderen in ons leven ook moeilijk zijn. Een gewoonte loslaten is niet altijd gemakkelijk. Sorry zeggen kan moeilijk zijn. Iemand vergeven kan moeilijk zijn. Toegeven dat je fout zat kan moeilijk zijn. Maar moeilijk betekent niet dat het verkeerd is. Soms is verandering juist nodig.

God gooit mensen niet zomaar weg

Dat is een belangrijke boodschap van dit hoofdstuk. De pot mislukte. Maar de pottenbakker gooide de klei niet weg. Hij begon opnieuw. Dat beeld mag ons hoop geven. Misschien heb je zelf fouten gemaakt. Misschien denk je: “God wil niets meer met mij te maken hebben.” Maar kijk naar de pottenbakker. Hij werkt opnieuw met de klei. God roept mensen terug.

Opnieuw beginnen betekent niet dat alles vergeten is

Als God ons vergeeft, betekent dat niet dat wat er gebeurd is opeens nooit heeft bestaan. Verkeerde keuzes kunnen gevolgen hebben. Soms moet je sorry zeggen. Soms moet je iets herstellen. Soms moet je hulp vragen. Maar je verleden hoeft niet je hele toekomst te bepalen. God kan een nieuw begin geven.

Jezus maakt dat nieuwe begin mogelijk

Dit is ook een belangrijke lijn naar Jezus. Wij kunnen onszelf niet helemaal herstellen. Er zijn dingen die we verkeerd hebben gedaan. Zonde maakt afstand tussen mensen en God. Maar Jezus kwam juist voor mensen die ver van God waren geraakt. Hij roept mensen terug. Door Jezus is er vergeving. Door Jezus mogen mensen opnieuw beginnen. De Bijbel zegt: *"Als iemand bij Christus hoort, is hij een nieuwe schepping." (2 Korintiërs 5:17)* Dat past prachtig bij het beeld van de pottenbakker. God is nog niet klaar met ons.

God vormt ons stap voor stap

Een pot wordt niet in één seconde gemaakt. De pottenbakker werkt stap voor stap. Ook in ons leven gaat verandering meestal niet ineens. Je leert. Je maakt fouten. Je probeert opnieuw. Je vraagt God om hulp. Soms gaat het goed. Soms val je terug. Dan mag je opnieuw naar God gaan. God werkt geduldig aan ons.

Je bent niet waardeloos

Misschien heb je weleens gedacht: "Ik kan niets." Of: "Ik heb te veel fouten gemaakt." Of: "Ik ben niet goed genoeg." Het beeld van de pottenbakker vertelt iets anders. De klei is misschien nog geen mooie pot. Maar de pottenbakker ziet wat ermee kan gebeuren. Ook God ziet mogelijkheden in mensen. Hij kent je fouten. Maar Hij ziet je niet alleen als iemand die fouten heeft gemaakt. Hij ziet je als iemand die Hij wil vormen.

Een pot voor een doel

Een pot wordt gemaakt met een doel. Een waterkruik is bedoeld om water in te bewaren. Een schaal om iets in te doen. Een kruik kan worden gebruikt om olie te bewaren. De pottenbakker maakt niet zomaar iets. Ook God heeft een bedoeling met mensen. Iedereen is anders. Iedereen heeft andere mogelijkheden. God kan ons gebruiken om anderen te helpen. Om liefde te geven. Om te dienen. Om te vertellen over Hem.

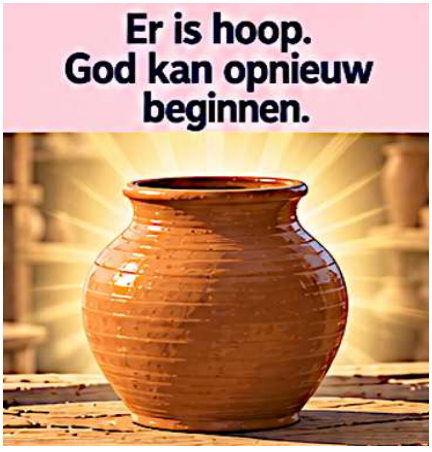

Als je opnieuw moet beginnen

Misschien is er op dit moment iets in jouw leven dat niet goed gaat. Dan hoef je niet weg te lopen van God. Je mag juist naar Hem toe gaan. Zeg: “Heer, dit heb ik verkeerd gedaan.” En daarna: “Wilt U mij helpen om het anders te doen?” Dat kan het begin zijn van iets nieuws.

Wat leren we hiervan?

Jeremia ziet hoe een pottenbakker met klei werkt. De pot lukt niet zoals de pottenbakker had gehoopt. Maar hij gooit de klei niet weg. Hij begint opnieuw. God gebruikt dat beeld om Zijn volk iets te leren. Ook mensen kunnen verkeerde keuzes maken. Maar God roept hen op om terug te keren. Daarom is er hoop. God kan opnieuw beginnen met mensen. En door Jezus mogen wij weten dat Gods genade nog verder gaat.

Voor vandaag

Denk eens na over deze vraag: Is er iets in mijn leven dat God mag veranderen? Misschien weet je meteen wat het is. Je hoeft het niet allemaal zelf op te lossen. Begin met één stap. Vertel het aan God. Vraag om vergeving. Vraag om hulp. En vertrouw erop dat God met je verder wil. Je bent niet afgeschreven. De Pottenbakker is nog bezig.

Vijf vragen

1. Wat zag Jeremia bij de pottenbakker?

2. Wat deed de pottenbakker toen de pot niet goed lukte?

3. Wat betekent het beeld van de klei en de pottenbakker?

4. Waarom is het belangrijk dat mensen naar God luisteren en hun verkeerde weg verlaten?

5. Is er iets in jouw leven waarvan je God wilt vragen om het te veranderen?

Glimlachen en even nadenken

Een nieuwe opdracht

Jeremia krijgt opnieuw een opdracht van God. Hij moet een kruik kopen. Daarna moet hij met een aantal leiders van het volk naar een plaats buiten Jeruzalem gaan. Die plaats heet Tofet. Daar heeft het volk verkeerde dingen gedaan. Er zijn zelfs kinderen geofferd aan vreemde goden. God wil duidelijk maken dat dit niet zomaar een kleine fout is. Het kwaad is heel diep doorgedrongen.

De kruik

Jeremia neemt de kruik mee. De mensen kunnen zien wat hij bij zich heeft. Dan vertelt Jeremia wat God tegen hem zegt. Jeruzalem heeft God verlaten. De mensen hebben andere goden gevolgd. Ze hebben verkeerde dingen gedaan. Daarom zal er een oordeel over de stad komen.

De kruik wordt gebroken

Dan doet Jeremia iets opvallends. Hij pakt de kruik. En hij gooit hem stuk op de grond. De kruik valt in stukken uiteen. Jeremia zegt: *“Zo zal Ik dit volk en deze stad breken.” (naar Jeremia 19:11)* De mensen kunnen het zien. Een kapotte kruik kun je niet zomaar weer maken. Het is een ernstig beeld.

Waarom zo'n hard beeld?

De pottenbakker uit het vorige hoofdstuk kon de klei opnieuw vormen. Maar hier is de kruik al gebakken. Hij is hard geworden. Wanneer hij op de grond valt, breekt hij. God laat daarmee zien hoe ernstig de situatie is geworden. Het volk heeft lange tijd niet willen luisteren. God heeft gewaarschuwd. Jeremia heeft gewaarschuwd. Maar de mensen blijven doorgaan.

Waarschuwingen zijn niet bedoeld om bang te maken

God waarschuwt niet zomaar. Een waarschuwing betekent: Pas op! Ga niet verder op deze weg! Denk aan een verkeersbord. Als je een bord ziet waarop staat: **GEVAAR** dan is dat niet bedoeld om je bang te maken. Het is bedoeld om je te beschermen. Ook Gods waarschuwingen hebben dat doel. God wil dat mensen stoppen met het verkeerde. Hij wil dat ze naar Hem terugkomen.

Jeremia gaat terug naar Jeruzalem

Na zijn boodschap gaat Jeremia terug naar de stad. Hij blijft vertellen wat God tegen hem heeft gezegd. Maar nu komt er een nieuw probleem. Niet alleen de gewone mensen zijn boos op Jeremia. Ook een belangrijke priester keert zich tegen hem. Zijn naam is Pashur.

Jeremia wordt geslagen

Pashur laat Jeremia slaan. Daarna laat hij hem vastzetten. Jeremia moet de nacht doorbrengen in een soort blok waarin hij niet vrij kan bewegen. Dat moet verschrikkelijk zijn geweest. Jeremia had alleen gedaan wat God hem had opgedragen. Toch wordt hij gestraft.

De volgende dag

De volgende dag wordt Jeremia weer vrijgelaten. Maar hij is niet vergeten wat er gebeurd is. Hij spreekt tegen Pashur. Hij vertelt hem dat God weet wat er is gebeurd. En daarna geeft Jeremia hem een nieuwe naam. De naam betekent ongeveer: “Angst rondom.” Dat is een passende naam voor wat er met Pashur en het volk zal gebeuren. Er komt een tijd waarin overal gevaar zal zijn.

Jeremia wordt uitgelachen

Maar het ergste voor Jeremia is misschien niet eens de mishandeling. Het is ook de spot. Mensen lachen hem uit. Ze maken grappen over zijn boodschap. Steeds als Jeremia spreekt, lijken de mensen te denken: “Daar heb je hem weer.” Dat doet pijn. Jeremia is geen machine. Hij voelt dit allemaal.

“Ik wil niet meer”

Dan komt er een heel persoonlijke passage. Jeremia zegt tegen God: *“Heer, U hebt mij verleid, en ik heb mij laten verleiden.” (Jeremia 20:7)* Jeremia bedoelt niet dat God hem echt bedrogen heeft. Hij zegt eigenlijk: “Heer, deze opdracht is veel zwaarder dan ik ooit had gedacht.” Hij is moe. Hij is verdrietig. Hij heeft genoeg van de spot.

Hij wil zwijgen

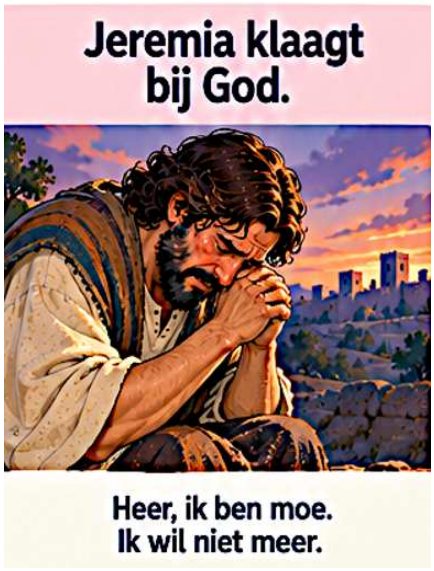
Jeremia denkt er zelfs aan om niet meer over God te spreken. Hij zegt: *“Ik wil niet meer in Zijn naam spreken.” (naar Jeremia 20:9)* Misschien herken je dat gevoel. Je hebt iets geprobeerd. Je hebt je best gedaan. Maar het levert alleen maar problemen op. Dan denk je: Laat maar. Ik stop ermee. Jeremia voelt dat ook.

Maar dan gebeurt er iets

Jeremia probeert te zwijgen. Hij wil Gods boodschap niet meer vertellen. Maar dan zegt hij: *“Zijn woord is in mijn hart als een vuur.” (naar Jeremia 20:9* Hij kan het niet zomaar wegstoppen. Hij weet dat hij moet spreken. Niet omdat het gemakkelijk is. Niet omdat mensen hem ervoor bedanken. Maar omdat God hem heeft geroepen.

Trouw zijn is soms moeilijk

Dit is een belangrijke les. God volgen betekent niet dat iedereen blij met je zal zijn. Soms krijg je juist tegenstand. Soms begrijpen mensen je niet. Soms wordt er om je gelachen. Soms moet je iets doen wat moeilijk is. Jeremia ontdekt dat trouw zijn aan God iets kan kosten.

Maar Jeremia is geen superheld

We moeten goed kijken naar Jeremia. Hij is niet iemand die zegt: “Het kan mij niets schelen wat mensen van mij vinden.” Integendeel. Het doet hem wel degelijk pijn. Hij huilt. Hij klaagt. Hij is boos. Hij is bang. Hij vraagt God waarom dit allemaal gebeurt. Dat maakt hem niet zwak. Het maakt hem menselijk.

Je mag tegen God klagen

Jeremia vertelt God precies wat hij voelt. Hij zegt niet: “Alles gaat prima.” Hij zegt: “Heer, waarom moet ik dit allemaal meemaken?” Dat is een eerlijke klacht. Een klacht betekent niet dat je God de rug toekeert. Jeremia brengt zijn klacht juist bij God**.** Dat is belangrijk. Als je verdriet hebt, hoef je niet bij God weg te gaan. Je mag juist naar Hem toe gaan.

Ook Jezus werd uitgelachen

Jeremia is hierin een vooruitwijzing naar Jezus. Ook Jezus werd uitgelachen. Ook Jezus werd onrechtvaardig behandeld. Ook Jezus werd geslagen. Ook Jezus stond alleen. En Jezus wist hoe zwaar Zijn opdracht was. In de nacht voordat Hij gevangen werd genomen, bad Hij tot Zijn Vader. Hij wist dat het lijden eraan kwam. Toch bleef Hij trouw. Jezus zei: *“Niet wat Ik wil, maar wat U wilt.” (Lucas 22:42)*

Jezus bleef trouw

Jeremia wilde soms stoppen. Jezus ging door. Niet omdat Hij geen verdriet kende. Niet omdat het lijden gemakkelijk was. Maar omdat Hij ons wilde redden. Jezus wist waarvoor Hij gekomen was. Hij gaf Zijn leven aan het kruis. En daarna stond Hij op uit de dood. Daarom eindigt het verhaal niet bij het lijden. Er komt overwinning.

Als het jou iets kost

Misschien hoef jij nooit zoiets mee te maken als Jeremia. Maar trouw zijn kan ook vandaag iets kosten. Misschien wil je iemand helpen, die wordt gepest. Misschien zeg je eerlijk dat iets verkeerd is. Misschien wil je iemand vergeven terwijl anderen dat vreemd vinden. Misschien kom je op voor iemand die alleen staat. Dat kan allemaal moeilijk zijn. Maar je hoeft niet alles alleen te kunnen. Je mag God om kracht vragen.

God vraagt geen superhelden

Jeremia laat zien dat God gewone mensen kan gebruiken. Mensen die bang zijn. Mensen die verdriet hebben. Mensen die soms willen stoppen. God vraagt niet dat je nooit bang bent. Hij vraagt dat je Hem blijft zoeken. Soms is trouw zijn gewoon: de volgende stap zetten.

Als je wilt opgeven

Misschien heb je zelf weleens gedacht: “Ik kan dit niet meer.” Dan mag je dat tegen God zeggen. Je hoeft je gevoelens niet te verbergen. Zeg maar: “Heer, ik ben moe.” “Heer, ik ben verdrietig.” “Heer, ik wil eigenlijk stoppen.” En vraag: “Wilt U mij helpen om vandaag één stap verder te gaan?” Dat kan genoeg zijn.

God blijft bij Jeremia

God haalt Jeremia niet meteen uit alle problemen. Maar God laat hem ook niet vallen. Jeremia mag blijven spreken. Hij mag zijn verdriet bij God brengen. En hij mag ontdekken dat Gods Woord sterker is dan zijn eigen angst. Dat vuur in zijn hart blijft branden.

Wat leren we hiervan?

De gebroken kruik laat zien hoe ernstig de situatie in Jeruzalem is geworden. Daarna wordt Jeremia zelf geslagen en opgesloten. Mensen lachen hem uit. Hij wil zelfs stoppen met zijn opdracht. Maar uiteindelijk kan hij Gods Woord niet loslaten. Dit hoofdstuk leert ons: Trouw zijn aan God is niet altijd gemakkelijk. Soms kost het iets. Maar we mogen onze angst, boosheid en verdriet bij God brengen. En we mogen erop vertrouwen dat Hij ons niet alleen laat.

Voor vandaag

Misschien moet jij vandaag iets doen wat je moeilijk vindt. Misschien moet je eerlijk zijn. Misschien moet je sorry zeggen. Misschien moet je iemand vergeven. Misschien moet je opkomen voor iemand anders. Vraag God dan om hulp. Je hoeft niet meteen alles te kunnen. Zeg gewoon: “Heer Jezus, wilt U mij helpen om trouw te blijven?” En zet daarna één stap.

Vijf vragen

1. Waarom moest Jeremia een kruik meenemen?
2. Wat betekende het breken van de kruik?
3. Wat gebeurde er met Jeremia nadat hij Gods boodschap had verteld?
4. Waarom wilde Jeremia soms stoppen?
5. Wat kun jij doen als trouw zijn aan God moeilijk wordt?

Glimlachen en even nadenken

Jeremia krijgt steeds meer tegenstand.
Niet alleen gewone mensen willen hem niet horen. Ook belangrijke leiders luisteren niet naar hem. Koningen hebben macht. En er zijn profeten die zeggen dat alles wel goed zal komen. Maar spreken zij echt namens God?

Jeremia moet een moeilijke boodschap brengen. Hij mag niet vertellen wat mensen graag willen horen. Hij moet vertellen wat God tegen hem zegt. Dat maakt zijn taak gevaarlijk. Want een koning kan boos worden. En een valse profeet kan proberen Jeremia in een kwaad daglicht te stellen. In dit deel ontdekken we daarom het verschil tussen een boodschap van God en woorden die mensen zelf hebben bedacht.

We zien ook hoe moeilijk het kan zijn om de waarheid te blijven spreken wanneer anderen liever een prettig verhaal horen. Maar Jeremia blijft zeggen: Luister naar God. Want een geruststellend verhaal is niet altijd de waarheid. En Gods waarheid is niet altijd gemakkelijk om te horen. Toch is het de waarheid die mensen de weg terug naar God kan wijzen.

Een koning heeft macht

Een koning kan veel beslissingen nemen. Mensen luisteren naar hem. Hij heeft soldaten en dienaren. Maar een koning mag niet zomaar alles doen wat hij wil. Ook een koning staat onder God. God kijkt niet alleen naar de macht van een koning. Hij kijkt vooral naar hoe hij die macht gebruikt**.**

Koning Zedekia

In de tijd van Jeremia is Zedekia koning van Juda. Jeruzalem wordt bedreigd. De koning weet niet meer wat hij moet doen. Daarom stuurt hij mensen naar Jeremia. Ze vragen of God hen zal helpen. Maar Jeremia heeft geen prettig antwoord. Hij moet vertellen wat God tegen hem zegt. Jeruzalem zal worden aangevallen.

God vraagt recht

Jeremia spreekt ook over wat God van een koning verwacht. God zegt: *“Doe wat recht en eerlijk is. Bevrijd de mensen die worden onderdrukt.” (naar Jeremia 22:3)* Een koning moet dus niet alleen aan zichzelf denken. Hij moet zorgen voor mensen die bescherming nodig hebben. Voor arme mensen. Voor mensen zonder macht. Voor mensen die onrecht wordt aangedaan.

Een mooi paleis is niet genoeg

Koning Jojakim laat een groot en mooi paleis bouwen. Maar ondertussen worden mensen die voor hem werken niet eerlijk behandeld. Daarom spreekt God hem aan. God kijkt niet naar een groot huis of mooie kleren. Hij kijkt naar hoe iemand met andere mensen omgaat. Een koning kan rijk en machtig zijn en toch verkeerd handelen.

Macht is verantwoordelijkheid

Misschien ben je geen koning. Toch heb je misschien ergens verantwoordelijkheid. Als ouder. Als opa of oma. Als leerkracht. Als leidinggevende. Of gewoon binnen een groep. Dan heb je invloed op anderen. De vraag is: Gebruik je die invloed goed? Je kunt iemand helpen. Je kunt luisteren. Je kunt eerlijk zijn. Je kunt opkomen voor iemand die alleen staat. Ook dat is recht doen.

Jeremia durft de waarheid te spreken

Jeremia staat tegenover mensen met veel macht. Toch zegt hij wat God hem opdraagt. Hij vertelt niet wat de koning graag wil horen. Dat kan gevaarlijk zijn. Maar Jeremia blijft trouw. Hij weet: De waarheid is belangrijker dan aardig gevonden worden.

Niet iedereen wil luisteren

De koningen horen Jeremia. Maar horen is nog niet hetzelfde als luisteren. Echt luisteren betekent dat je iets met de boodschap doet. Dat is juist het probleem. God spreekt. Jeremia geeft de boodschap door. Maar veel mensen blijven hun eigen weg gaan.

Jezus laat een andere weg zien

Jezus had grote invloed. Veel mensen luisterden naar Hem. Toch gebruikte Hij Zijn macht niet om boven anderen te staan. Hij diende mensen.

Jezus zei: *“Wie de belangrijkste wil zijn, moet jullie dienaar zijn.” (Marcus 10:43)* Dat is een heel andere manier om naar macht te kijken. Niet: “Iedereen moet naar mij luisteren.” Maar: “Hoe kan ik anderen helpen?”

Wat leren we hiervan?

Jeremia spreekt tegen koningen. Hij vertelt dat God recht en eerlijkheid van hen vraagt. Macht is geen vrijbrief om anderen slecht te behandelen. Wie verantwoordelijkheid krijgt, krijgt ook de taak om goed voor anderen te zorgen. Dat geldt voor koningen. Maar ook voor ons. Gebruik wat je hebt gekregen om anderen te helpen.

Voor vandaag

Denk eens aan de mensen om je heen. Is er iemand die jij kunt helpen? Is er iemand die weinig voor zichzelf durft te zeggen? Is er iemand die jouw aandacht nodig heeft? Misschien kun je vandaag iets kleins doen. Een vriendelijk woord. Een helpende hand. Of gewoon luisteren.

Vijf vragen

1. Waarom spreekt Jeremia tegen de koningen?

2. Wat vraagt God van een koning?

3. Waarom is macht ook een verantwoordelijkheid?

4. Hoe kun jij iemand eerlijk behandelen?

5. Wat leren we van Jezus over macht en dienen?

Glimlachen en even nadenken

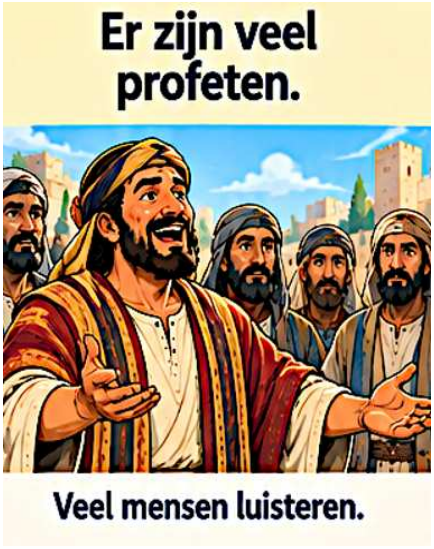

Veel mensen willen goed nieuws horen

Jeremia leeft in een tijd waarin veel profeten spreken. Maar niet iedere profeet spreekt namens God. Sommige profeten vertellen vooral wat de mensen graag willen horen. Ze zeggen: “Alles komt goed.” “Er is geen gevaar.” “God zal ons wel beschermen.” Dat klinkt prettig. Maar het is niet altijd waar.

Jeremia heeft een andere boodschap

Jeremia vertelt geen verhaal om mensen tevreden te houden. Hij vertelt wat God tegen hem zegt. En dat is soms een moeilijke boodschap. Jeremia waarschuwt het volk. Hij zegt dat het verkeerd gaat. De mensen moeten terugkeren naar God. Dat willen veel mensen liever niet horen.

Wie spreekt echt namens God?

Dat is de grote vraag in dit hoofdstuk. Hoe weet je of iemand echt namens God spreekt? God zegt door Jeremia dat de profeten niet zomaar hun eigen gedachten mogen vertellen. Een echte profeet moet Gods woorden spreken. Niet zijn eigen dromen. Niet wat mensen graag willen horen. Niet wat hem populair maakt.

Sommige profeten verzinnen hun boodschap

God zegt: *“Die profeten spreken hun eigen woorden. Ze zeggen niet wat Ik tegen hen heb gezegd.” (naar Jeremia 23:16)* Dat is ernstig. Iemand kan dus zeggen: “God zegt…” terwijl God dat helemaal niet heeft gezegd. Daarom moeten we voorzichtig zijn.

Mooie woorden zijn niet altijd Gods woorden

Soms klinkt een boodschap heel mooi. Iemand zegt: “Maak je nergens zorgen over.” Of: “God vindt alles wat je doet goed.” Dat kan prettig klinken. Maar we moeten altijd vragen: Klopt dit met Gods Woord? God zegt niet alleen dingen die prettig zijn. Hij vertelt ook wat verkeerd is. Hij roept mensen op om te veranderen.

Een echte profeet vertelt de waarheid

Jeremia krijgt geen gemakkelijke taak. Hij moet soms dingen zeggen die mensen boos maken. Toch blijft hij spreken. Niet omdat hij graag ruzie wil. Maar omdat hij trouw wil zijn aan God. Een echte boodschap van God hoeft niet altijd prettig te klinken. Maar ze moet wel waar zijn.

God kent Zijn profeten

God zegt dat Hij de profeten niet zomaar heeft gestuurd. Een echte profeet spreekt omdat God hem roept. Hij moet Gods boodschap doorgeven. Dat vraagt gehoorzaamheid. Niet iedereen die zegt: “Ik spreek namens God” doet dat ook werkelijk.

Dromen en verhalen

Sommige profeten in Jeremia 23 vertellen over dromen. Ze zeggen: “Ik heb een droom gehad!” Maar een droom is nog geen boodschap van God. Ook vandaag kunnen mensen bijzondere dingen vertellen. Dat betekent niet automatisch dat het van God komt. Daarom moeten we blijven toetsen.

De Bijbel helpt ons

Wij leven niet in dezelfde tijd als Jeremia. Toch is de vraag nog steeds belangrijk. Ook vandaag zeggen mensen soms: “God wil dat…” Dan mogen we nadenken. Waar staat

dat in de Bijbel? Past het bij wat Jezus leert? Is het werkelijk Gods boodschap? We hoeven niet alles zomaar te geloven.

Jezus waarschuwt ook

Jezus waarschuwde Zijn leerlingen voor mensen die zich voordoen als iemand die namens God spreekt. Hij zei: *“Pas op voor valse profeten.” (Mattheüs 7:15)* Jezus weet dat mensen gemakkelijk kunnen worden misleid. Daarom moeten we niet alleen luisteren naar mooie woorden. We moeten ook kijken naar wat iemand doet en leert.

Kijk naar de vrucht

Jezus gebruikt een eenvoudig beeld. Een goede boom geeft goede vruchten. Een slechte boom geeft slechte vruchten. Zo kun je ook naar mensen kijken. Hoe leven ze? Zijn ze eerlijk? Behandelen ze andere mensen goed? Willen ze vooral zichzelf belangrijk maken? Of wijzen ze mensen naar God?

Niet iedereen heeft gelijk

Dat is een belangrijke les. Als iemand iets zegt, betekent dat niet automatisch dat het waar is. Ook niet als die persoon heel zelfverzekerd klinkt. Ook niet als veel mensen naar hem luisteren. Ook niet als hij mooie woorden gebruikt. We mogen nadenken. We mogen vragen stellen. We mogen de Bijbel erbij pakken.

Jeremia blijft trouw

Jeremia weet dat mensen liever een prettige boodschap horen. Toch blijft hij vertellen wat God zegt. Dat kost hem veel. Mensen worden boos. Hij krijgt tegenstand. Maar Jeremia blijft trouw. Hij wil liever Gods waarheid spreken dan mensen tevreden maken.

Jezus is onze belangrijkste boodschap

Als christenen kijken we uiteindelijk naar Jezus. Hij is niet zomaar een boodschapper. Hij is Gods Zoon. Jezus laat zien wie God is. Hij spreekt de waarheid. Maar Hij doet dat

ook met liefde. Hij roept mensen op om terug te keren naar God. En Hij biedt vergeving aan.

Waarheid en liefde horen bij elkaar

Soms denken mensen dat waarheid hard moet zijn. Maar Jezus laat iets anders zien. Hij spreekt eerlijk. En tegelijk heeft Hij liefde voor mensen. Hij zegt wat verkeerd is. Maar Hij wijst ook de weg terug. Dat is belangrijk. Gods waarheid is niet bedoeld om mensen kapot te maken. Ze wil mensen bij God brengen.

Wat leren we hiervan?

Niet iedereen die zegt: "God zegt…" spreekt werkelijk namens God. Daarom moeten we niet alleen luisteren naar mooie woorden. We moeten kijken of een boodschap klopt met Gods Woord. Jeremia leert ons: Niet alles wat iemand zegt, komt van God. En Jezus leert ons om goed op te letten.

Voor vandaag

Als iemand iets zegt over God, denk dan niet meteen: "Dan zal het wel waar zijn." Vraag jezelf af: "Klopt dit met de Bijbel?" En: "Past dit bij wat Jezus ons leert?" Je mag vragen stellen. Je hoeft niet alles zomaar aan te nemen.

Vijf vragen

1. Wat vertelden sommige profeten aan de mensen?
2. Waarom was hun boodschap niet altijd betrouwbaar?
3. Hoe kunnen we onderzoeken of een boodschap echt bij God vandaan komt?
4. Waarom waarschuwde Jezus voor valse profeten?
5. Waarom is het belangrijk om waarheid én liefde te laten zien?

Glimlachen en even nadenken

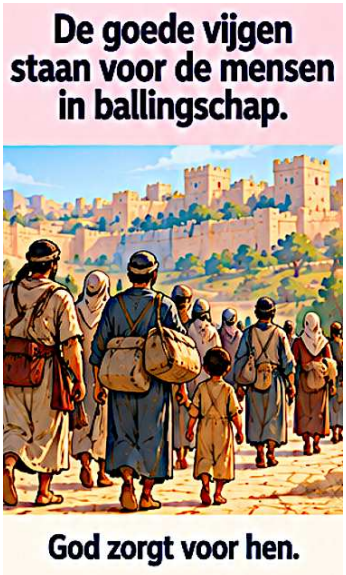

Een bijzonder beeld

Jeremia krijgt van God een bijzonder beeld te zien. Voor de tempel staan twee manden met vijgen. De ene mand staat vol met **goede vijgen**. De andere mand bevat **slechte vijgen**. De goede vijgen zien er mooi en rijp uit. De slechte vijgen zijn zo slecht dat je ze niet kunt eten. Jeremia kijkt ernaar. Maar wat betekenen deze vijgen?

God legt het uit

God vertelt Jeremia wat het beeld betekent. De goede vijgen staan voor de mensen uit Juda die naar Babel zijn weggevoerd. Dat lijkt misschien vreemd. Want deze mensen zijn alles kwijtgeraakt. Ze zijn niet meer thuis. Ze wonen in een vreemd land. Ze hebben hun stad en hun tempel moeten achterlaten. Toch zegt God dat Hij juist voor deze mensen zal zorgen**.**

God is hen niet vergeten

God zegt: *“Ik zal hen goed behandelen. Ik zal hen terug-brengen naar dit land.” (naar Jeremia 24:6)* Dat is een boodschap van hoop. De mensen in ballingschap kunnen misschien denken: “God is ons vergeten.” Maar dat is niet zo. God weet waar ze zijn. Hij kent hun verdriet. Hij kent hun situatie. En Hij heeft hen niet losgelaten.

God wil hen een nieuw hart geven

God belooft nog iets bijzonders. Hij zegt dat Hij deze mensen een hart zal geven waarmee ze Hem beter leren kennen. Ze zullen Hem weer zoeken. Ze zullen Hem als

hun God erkennen. God zegt: *"Ik zal hun een hart geven waarmee ze Mij kennen." (naar Jeremia 24:7)* Dat is meer dan alleen teruggaan naar hun land. God wil ook hun relatie met Hem herstellen.

En de slechte vijgen?

De slechte vijgen staan voor de mensen die zich tegen God blijven verzetten. Zij willen niet luisteren. Koning Zedekia en anderen denken dat ze hun eigen weg kunnen blijven gaan. Maar God laat zien dat ongehoorzaamheid gevolgen heeft. Niet iedereen zal op dezelfde manier door de gebeurtenissen heen gaan.

Alles kwijt

De mensen die naar Babel zijn weggevoerd, hebben veel verloren. Hun huis. Hun land. Hun vertrouwde omgeving. Misschien ook familieleden en vrienden. Dat moet heel verdrietig zijn geweest. Toch zegt God: Ik ben jullie niet vergeten. Dat is misschien wel de belangrijkste boodschap van dit hoofdstuk.

Soms lijkt God ver weg

Ook wij kunnen soms het gevoel hebben dat God ver weg is. Als er veel verandert. Als je ziek bent. Als je verdriet hebt. Als je moet verhuizen. Als iemand van wie je houdt er niet meer is. Of als je leven totaal anders loopt dan je had gedacht. Dan kun je denken: "Waar is God nu?" Jeremia 24 geeft ons een belangrijk antwoord. God kan stil lijken. Maar dat betekent niet dat Hij ons vergeten is.

God ziet verder dan vandaag

De mensen in ballingschap konden niet zien wat er later zou gebeuren. Ze wisten niet wanneer alles weer goed zou komen. Maar God wist het wel. Hij had een plan met hen. Dat betekent niet dat hun verdriet niet echt was. Het betekent ook niet dat alles meteen opgelost werd.
Maar hun verhaal eindigde niet bij de ballingschap. God was nog met hen bezig.

Jezus brengt hoop

Ook hier zien we een lijn naar Jezus. Jezus kwam om mensen terug te brengen naar God. Hij zoekt mensen die verdwaald zijn. Hij geeft hoop aan mensen die denken dat het te laat is. Bij Jezus gaat het niet alleen om een nieuwe plaats om te wonen. Hij geeft iets veel mooiers: een nieuw leven met God.

God vergeet niemand

Misschien voel je je soms klein. Of misschien denk je dat niemand aan je denkt. Dan mag je deze boodschap onthouden: God vergeet Zijn mensen niet. Hij zag de mensen in Babel. Hij kende hun verdriet. Hij wist waar ze waren. En Hij had hen niet losgelaten. Ook als wij niet begrijpen wat er gebeurt, mogen we God blijven vertrouwen.

Wat leren we hiervan?

De twee manden met vijgen laten zien dat God Zijn volk niet zomaar vergeet. De mensen in ballingschap lijken alles kwijt te zijn. Toch heeft God een toekomst voor hen. Hij wil hen terugbrengen en hun hart vernieuwen. Daarom is de kern: Zelfs wanneer mensen alles kwijtraken, is God hen niet vergeten.

Voor vandaag

Misschien maak jij iets moeilijks mee. Je weet misschien niet hoe het verder moet. Je hoeft niet te weten wat er morgen gebeurt. Je mag vandaag tegen God zeggen: “Heer, U weet waar ik ben. Wilt U bij mij blijven?” God vergeet Zijn mensen niet.

Vijf vragen

1. Wat zag Jeremia in de twee manden?
2. Wie worden bedoeld met de goede vijgen?
3. Waarom was het voor de mensen in ballingschap moeilijk?
4. Wat beloofde God aan deze mensen?
5. Wat kun jij onthouden als je het gevoel hebt dat God ver weg is?

Glimlachen en even nadenken

Jeruzalem is gevallen.

Veel mensen zijn weggevoerd naar Babel. Ze wonen niet meer in hun eigen land. Ze zijn ver van huis. Ze weten niet wanneer ze terug kunnen. Voor deze mensen begint een moeilijke tijd.Toch heeft God hen niet vergeten. Jeremia krijgt zelfs een bijzondere opdracht. Hij moet een brief naar de mensen in Babel sturen.

Zijn boodschap is verrassend. Hij zegt niet: “Morgen zijn jullie weer thuis.”

De ballingschap zal langer duren. De mensen moeten daar wonen, werken en leven.

Maar ze mogen de hoop niet verliezen. God heeft een toekomst voor hen.

In dit deel zien we dat hoop niet betekent dat alle problemen meteen verdwijnen. Hoop betekent dat je God blijft vertrouwen, ook als je nog niet weet hoe het verdergaat. Dat is ook voor ons belangrijk.

Soms duurt een moeilijke periode langer dan we zouden willen. Dan mogen we blijven geloven: God is ons niet vergeten. Hij kent onze toekomst. En Hij blijft trouw.

Ver van huis

Veel mensen uit Juda zijn naar Babel weggevoerd. Ze wonen niet meer in hun eigen land. Ze hebben hun huizen verlaten. Ze missen Jeruzalem. Alles wat vertrouwd was, is verdwenen. Misschien vragen ze zich af: “Is God ons vergeten?” Maar God heeft hen niet vergeten.

Jeremia schrijft een brief

Jeremia krijgt van God de opdracht om een brief naar de ballingen te sturen. Hij moet hun vertellen hoe ze in Babel moeten leven. Dat is misschien niet wat ze graag willen horen. Ze hopen waarschijnlijk dat ze snel weer naar huis kunnen. Maar Jeremia zegt dat de ballingschap nog lang zal duren. God zegt: *“Bouw huizen en woon daarin. Plant tuinen en eet de opbrengst.” (Jeremia 29:5)* Met andere woorden: Leef daar. Geef niet op.

Wachten op God

De mensen moeten ongeveer zeventig jaar in Babel blijven. Dat is een lange tijd. Sommige mensen zullen zelf niet meer meemaken dat het volk terugkeert. Dat moet moeilijk zijn geweest. Toch zegt God dat hun verhaal niet voorbij is. Hij heeft een toekomst voor hen.

Bid voor Babel

Jeremia geeft de ballingen nog een bijzondere opdracht. Ze moeten niet alleen voor zichzelf bidden. Ze moeten ook bidden voor de stad waar ze wonen. God zegt: *“Bid tot de Heer voor de stad waarheen Ik jullie heb weggevoerd.” (naar Jeremia 29:7)*
Dat is bijzonder. Babel is niet hun eigen land. Toch mogen ze daar goed doen. Ze mogen er leven. Ze mogen werken. Ze mogen bidden.

Een bekende belofte

Dan komen we bij een van de bekendste teksten uit Jeremia: *“Ik weet welke plannen Ik met jullie heb. Ik wil jullie geluk geven en jullie een hoopvolle toekomst.” (naar Jeremia 29:11)* Deze woorden worden vaak gebruikt om mensen moed te geven. Dat kan ook. Maar we moeten goed kijken naar de oorspronkelijke situatie. Deze woorden zijn niet gesproken tegen mensen die een gemakkelijk leven hebben. Ze zijn gesproken tegen mensen die **in ballingschap** leven. Ze hebben veel verloren. En ze moeten nog lang wachten.

Geen belofte van een gemakkelijk leven

Jeremia 29:11 betekent dus niet: “Alles wat je wilt, zal binnenkort gebeuren.” God belooft ook niet dat alle problemen meteen verdwijnen. Hij belooft iets anders: Er is een toekomst. De ballingschap is niet het einde. God heeft Zijn volk niet verlaten.

Hoop betekent vertrouwen

De mensen weten niet precies hoe hun toekomst eruitziet. Maar God weet het wel. Daarom mogen ze blijven vertrouwen. Dat is hoop. Hoop betekent niet dat je alle antwoorden hebt. Hoop betekent: “Ik weet niet hoe het verdergaat, maar ik vertrouw erop dat God mij niet vergeet.”

Ook wij moeten soms wachten

Ook wij kennen periodes waarin we moeten wachten. Op een oplossing. Op beter nieuws. Op verandering. Soms lijkt het alsof er niets gebeurt. Dan kan het moeilijk zijn om te blijven vertrouwen. Maar het verhaal van de ballingen laat zien: Wachten betekent niet dat God niets doet. God kan aan het werk zijn, ook als wij dat nog niet zien.

God blijft bij Zijn volk

De mensen zijn ver van Jeruzalem. Maar ze zijn niet ver van God. Dat is misschien wel de mooiste boodschap van dit hoofdstuk. God is niet alleen God in Jeruzalem. Hij is ook bij Zijn volk in Babel. Ook in een vreemd land. Ook in een moeilijke tijd.

Jezus brengt hoop

Voor christenen krijgt deze hoop een nog diepere betekenis. Jezus kwam om mensen terug te brengen naar God. Door Hem is er vergeving. Door Hem is er een nieuw begin. En door Hem mogen we uitzien naar Gods toekomst. Onze hoop hangt daarom niet af van wat vandaag gebeurt. Onze hoop ligt uiteindelijk bij God.

Wat leren we hiervan?

De mensen in Babel moeten lang wachten. Ze weten niet precies wanneer hun situatie zal veranderen. Toch zegt God: “Ik ben jullie niet vergeten.” Dat mogen ook wij onthouden. Een moeilijke periode betekent niet dat God verdwenen is. Hij blijft trouw. Ook in een moeilijke periode mag je blijven vertrouwen op Gods toekomst.

Voor vandaag

Misschien wacht jij op iets. Misschien weet je niet hoe het verder moet. Vertel het aan God. Je kunt bidden: “Heer, ik weet niet wat de toekomst brengt. Maar ik vertrouw erop dat U mij niet vergeet.”

Vijf vragen

1. Waarom waren de mensen uit Juda in Babel?
2. Wat moesten zij volgens Jeremia in Babel doen?
3. Waarom moesten ze zo lang wachten?
4. Wat betekent Jeremia 29:11 in de oorspronkelijke situatie?
5. Wat betekent het voor jou om op God te vertrouwen?

Glimlachen en even nadenken

Tot nu toe hebben we veel moeilijke dingen gelezen. Jeremia moest het volk waarschuwen. Hij zag hoe mensen God verlieten. Hij werd uitgelachen. Hij werd tegengewerkt. Soms voelde hij zich alleen en wilde hij het liefst stoppen. En toch is dat niet het einde van het verhaal. Nu komt er een andere boodschap. Een boodschap van **hoop**.

God heeft Zijn volk niet vergeten. Ook na moeilijke jaren blijft God trouw. Hij belooft dat er een nieuwe toekomst komt. Er zal een tijd komen waarin mensen weer naar hun eigen land kunnen terugkeren. Maar God belooft meer dan alleen een nieuw land. Hij wil ook hun hart vernieuwen. Hij wil de relatie tussen Hem en Zijn volk herstellen. Jeremia mag zelfs vertellen over een **nieuw verbond**.

God zegt: *“Ik zal Mijn wet in hun hart leggen. Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn.” (Jeremia 31:33)* Dat is een prachtige belofte. God zegt eigenlijk: “Ik laat jullie niet los.”

Daarom is dit deel zo belangrijk. Na alle tranen komt er hoop. Na het oordeel komt er herstel. Na een lange weg komt er een nieuwe toekomst. En uiteindelijk wijst deze belofte naar **Jezus**.

Door Jezus maakt God een nieuw begin. Hij brengt vergeving. Hij brengt mensen terug bij God. En Hij geeft hoop die verder gaat dan dit leven.

God is nog niet klaar. Het verhaal van Jeremia laat ons zien: Als wij denken dat alles voorbij is, kan God een nieuwe toekomst geven.

Er komt een nieuwe tijd

De mensen van Juda hebben veel meegemaakt. Jeruzalem is verwoest. Veel mensen zijn naar Babel weggevoerd. Hun leven is helemaal veranderd. Toch is God niet klaar met Zijn volk. Jeremia krijgt een nieuwe boodschap. Dit keer klinkt er vooral hoop. God belooft: *"Ik zal jullie terugbrengen naar het land dat Ik aan jullie voorouders heb gegeven." (naar Jeremia 30:3)* Er komt een einde aan de ballingschap. God zal Zijn volk niet voor altijd in Babel laten.

God vergeet Zijn volk niet

Misschien denken de mensen: "Alles is verloren." Maar God zegt eigenlijk: "Nee. Ik ben jullie niet vergeten." Hij kent hun verdriet. Hij kent hun angst. Hij weet hoe moeilijk hun leven is geworden. En Hij belooft dat er een nieuwe tijd komt.

God wil hen herstellen

God belooft niet alleen dat het volk naar hun land mag terugkeren. Hij wil ook hun leven herstellen. Er zal weer vreugde zijn. Er zullen weer mensen wonen in de steden. Er zal weer muziek klinken. Er zullen weer kinderen zijn. Het volk dat dacht dat alles voorbij was, krijgt opnieuw hoop.

Een nieuwe relatie met God

Maar er is nog iets veel belangrijkers. God wil niet alleen hun land herstellen. Hij wil ook de relatie met Zijn volk herstellen. Daarom spreekt Jeremia over een nieuw verbond**.** God zegt: *"Ik zal Mijn wet in hun hart leggen. Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn." (Jeremia 31:33)* Dat is een prachtige belofte. God wil niet dat mensen Hem alleen van buitenaf kennen. Hij wil dat zij Hem van binnenuit leren kennen.

Gods woorden in het hart

Vroeger stonden Gods regels op stenen. Maar nu spreekt God over Zijn wet in het hart. Dat betekent dat Gods wil niet alleen iets is wat je moet lezen of horen. God wil dat Zijn woorden onderdeel worden van je leven. Dat je Hem wilt volgen. Dat je Hem vertrouwt. Dat je leert leven zoals Hij het bedoelt.

God vergeeft

Daarna zegt God iets heel bijzonders: *"Ik zal hun fouten vergeven en niet meer denken aan hun zonden." (naar Jeremia 31:34)* God wil niet voor altijd blijven terugkomen op wat Zijn volk verkeerd heeft gedaan. Hij biedt vergeving. Er komt een nieuw begin.

Een hoopvolle boodschap

Dit is een belangrijk moment in het boek Jeremia. We hebben veel waarschuwingen gelezen. We hebben gezien hoe Jeremia werd uitgelachen en tegengewerkt. We hebben gelezen over oorlog, verdriet en ballingschap. Maar nu klinkt er een andere boodschap: Er is een toekomst. God kan herstellen wat kapot is gegaan.

Ook als alles verloren lijkt

Misschien herken je dat gevoel. Soms lijkt iets helemaal kapot. Een relatie. Een gezin. Je gezondheid. Een vriendschap. Of misschien heb je zelf fouten gemaakt. Dan kun je denken: “Dit komt nooit meer goed.” Jeremia 30–31 laat zien dat wij niet altijd kunnen zien wat God nog kan doen. Waar wij alleen het einde zien, kan God een nieuw begin geven.

Jezus en het nieuwe verbond

Voor christenen krijgt deze belofte een bijzondere betekenis. Bij het laatste avondmaal spreekt Jezus over het nieuwe verbond. Hij zegt: *“Deze beker is het nieuwe verbond dat door Mijn bloed wordt gesloten.” (Lucas 22:20)* Jezus verbindt het nieuwe verbond dus met Zijn eigen leven en sterven. Door Jezus is er vergeving. Door Jezus mogen mensen opnieuw bij God komen. Daarom wijzen de woorden van Jeremia vooruit naar Jezus.

God maakt een nieuw begin

Het nieuwe verbond betekent niet dat mensen nooit meer fouten maken. Maar het betekent wel dat God mensen niet aan hun verleden overlaat. Hij wil hun hart veranderen. Hij wil mensen leren Hem te vertrouwen. Hij wil hen bij Zich brengen. Dat geeft hoop.

Hoop voor vandaag

Wij weten niet altijd wat de toekomst brengt. Soms weten we zelfs niet hoe morgen eruitziet. Maar we mogen wel weten wie onze toekomst in Zijn hand heeft. God is trouw. Hij laat Zijn mensen niet zomaar los.

Wat leren we hiervan?

Jeremia krijgt een boodschap die bijna niet te geloven lijkt. Na alles wat er is gebeurd, belooft God herstel. Hij zal Zijn volk terugbrengen. Hij zal hun relatie met Hem herstellen. Hij belooft een nieuw verbond. En Hij zal Zijn wet in hun hart leggen. Daarom is de kern: God geeft hoop wanneer alles verloren lijkt.

Voor vandaag

Misschien lijkt iets in jouw leven verloren. Vertel het aan God. Je hoeft niet te weten hoe Hij alles zal oplossen. Je mag Hem wel vertrouwen. Bid bijvoorbeeld: “Heer, ik zie geen uitweg. Maar U ziet wel een toekomst. Wilt U mij helpen om U te blijven vertrouwen?”

Vijf vragen

1. Wat beloofde God aan Zijn volk?
2. Waarom was deze boodschap zo hoopvol?
3. Wat betekent het dat God Zijn wet in het hart wil leggen?
4. Wat heeft het nieuwe verbond met Jezus te maken?
5. Waarin zou jij op dit moment hoop van God kunnen gebruiken?

Glimlachen en even nadenken

Een nieuwe belofte

Jeremia krijgt van God een bijzondere boodschap. God spreekt over een nieuw verbond**.** Een verbond is een afspraak tussen God en Zijn volk. God had al eerder een verbond met Israël gesloten. Maar het volk had zich vaak niet aan die afspraak gehouden. Ze luisterden niet goed naar God. Ze gingen hun eigen weg. Toch geeft God Zijn volk niet op. Hij belooft iets nieuws.

Gods wet in het hart

God zegt: *"Ik zal Mijn wet in hun binnenste leggen en in hun hart schrijven." (Jeremia 31:33)* Dat is een bijzondere belofte. God wil niet alleen dat mensen Zijn regels kennen. Hij wil dat Zijn wil van binnenuit wordt gekend. Het gaat niet alleen om: "Dit moet ik doen." Maar om: "Ik wil leven zoals God het bedoelt."

Van buiten naar binnen

Je kunt iemand vertellen wat hij moet doen. Je kunt zeggen: "Wees eerlijk." "Vergeef elkaar." "Help andere mensen." Maar alleen regels veranderen het hart van een mens

niet. God wil dieper gaan. Hij wil mensen van binnenuit veranderen. Hij wil een hart geven dat Hem zoekt. God zegt: *“Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn.” (Jeremia 31:33)* Daar gaat het uiteindelijk om. God wil niet alleen gehoorzaamheid. Hij wil een relatie met mensen. Hij wil dat mensen Hem kennen. Dat ze Hem vertrouwen. Dat ze bij Hem willen horen.

God vergeeft

God doet nog een andere belofte. Hij zegt: *“Ik zal hun schuld vergeven en hun zonden niet meer gedenken.” (naar Jeremia 31:34)* Dat is geweldig nieuws. God weet wat mensen verkeerd hebben gedaan. Maar Hij wil vergeving geven. Hij wil niet dat mensen voor altijd vastzitten aan hun verleden. Er kan een nieuw begin komen.

En dan komt Jezus

Hier wordt de verbinding met Jezus heel belangrijk. Jezus spreekt bij het laatste avondmaal over het nieuwe verbond**.** Hij neemt de beker en zegt: *“Deze beker is het nieuwe verbond door Mijn bloed.” (naar Lucas 22:20)* Jezus verbindt het nieuwe verbond dus met Zijn eigen leven en sterven. Wat Jeremia eeuwen eerder aankondigde, krijgt bij Jezus zijn vervulling.

Jezus brengt vergeving

Jezus kwam naar de wereld om mensen met God te verzoenen. Hij stierf aan het kruis. Hij droeg de schuld van mensen. Maar Hij stond ook op uit de dood. Daarom is er door Jezus vergeving en nieuw leven. Het nieuwe verbond gaat dus niet alleen over betere regels. Het gaat over een nieuwe relatie met God**.**

Een nieuw hart betekent niet perfect zijn

Een nieuw hart betekent niet dat een christen nooit meer iets verkeerd doet. We blijven mensen. We kunnen nog steeds fouten maken. We kunnen verkeerde keuzes

maken. Maar God laat ons niet alleen. Hij wil ons steeds opnieuw leren om Hem te volgen. Hij verandert ons van binnenuit.
Misschien probeer je soms beter te leven door alleen maar harder je best te doen. Dat kan een tijdje lukken. Maar echte verandering gaat dieper. God wil niet alleen ons gedrag veranderen. Hij wil ons hart vernieuwen. Hij wil dat liefde, vergeving, eerlijkheid en vertrouwen steeds meer bij ons gaan horen.

Jezus verandert mensen
Kijk maar naar de leerlingen van Jezus. Het waren gewone mensen. Ze maakten fouten. Soms waren ze bang. Soms begrepen ze Jezus niet. Toch veranderde hun leven. Ze leerden steeds meer op Jezus te vertrouwen. Ook vandaag verandert Jezus mensen. Niet altijd ineens. Maar stap voor stap.

Een nieuw hart voor vandaag
Misschien denk je: “Ik zou wel anders willen zijn.” Misschien wil je minder snel boos worden. Meer kunnen vergeven. Meer geduld hebben. Of meer vertrouwen op God. Je hoeft niet te doen alsof je alles zelf kunt veranderen. Je mag God om hulp vragen. Je mag zeggen: “Heer Jezus, verander mijn hart. Leer mij om U te volgen.”

Wat leren we hiervan?
Jeremia spreekt over een nieuw verbond. God wil Zijn woorden niet alleen op stenen laten staan. Hij wil ze in het hart van Zijn mensen leggen. Hij wil vergeving geven. Hij wil mensen opnieuw bij Zich brengen. En in het Nieuwe Testament zien we dat deze belofte verbonden wordt met Jezus Christus. Daarom is de kern: God wil niet alleen ons gedrag veranderen. Hij wil ons hart vernieuwen.

Voor vandaag
Vraag jezelf eens af: Wat zou God in mijn hart willen veranderen? Misschien is dat iets kleins. Misschien iets waar je al lang mee worstelt. Je mag het aan Jezus vertellen. Hij

kent je. Hij veroordeelt je niet wanneer je eerlijk bij Hem komt. Hij wil je leren om steeds meer op Hem te lijken.

Vijf vragen

1. Wat bedoelt God met het nieuwe verbond?
2. Wat betekent het dat God Zijn wet in het hart wil leggen?
3. Waarom is vergeving zo belangrijk?
4. Wat heeft het nieuwe verbond met Jezus te maken?
5. Wat zou jij aan Jezus willen vragen om in jouw hart te veranderen?

Glimlachen en even nadenken

Een vreemde opdracht

Jeremia zit gevangen. Jeruzalem wordt bedreigd door het leger van Babel. De toekomst ziet er heel slecht uit. Toch krijgt Jeremia van God een bijzondere opdracht. Hij moet een stuk land kopen. Dat klinkt vreemd. Waarom zou je land kopen als je denkt dat je alles kwijt kunt raken? Toch doet Jeremia wat God vraagt.

Jeremia koopt de akker

De akker is van zijn neef Hanamel. Hanamel komt naar Jeremia toe en vraagt hem om de akker te kopen. Jeremia begrijpt dat dit geen gewone aankoop is. God heeft hem al verteld dat hij de akker moet kopen. Daarom betaalt Jeremia ervoor. Er wordt een koopakte gemaakt. Alles wordt officieel vastgelegd. Jeremia bewaart de papieren zorgvuldig.

Misschien vragen de mensen zich af: “Waarom koopt Jeremia land? Jeruzalem wordt toch bijna verwoest?” Precies daarom. De aankoop van de akker is een teken. Jeremia laat ermee zien dat de toekomst niet eindigt bij de verwoesting.

God zegt: *“Er zullen weer akkers worden gekocht in dit land.” (naar Jeremia 32:15)* Er komt een tijd waarin mensen weer gewoon zullen leven. Ze zullen huizen bouwen. Ze zullen akkers kopen. Ze zullen weer planten en oogsten.

Hoop terwijl alles misgaat

Jeremia ziet op dat moment nog geen betere toekomst. Hij zit gevangen. De stad wordt bedreigd. Toch doet hij iets wat laat zien dat hij God vertrouwt. Hij koopt een akker voor een toekomst die hij zelf misschien niet eens zal meemaken. Dat is bijzonder.

Vertrouwen is soms doen

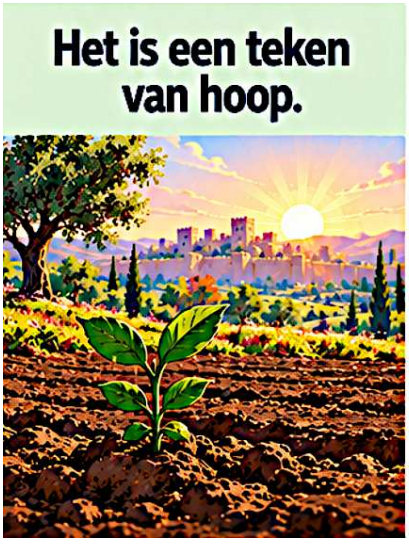
Soms denken we bij vertrouwen alleen aan iets wat je voelt. Maar vertrouwen kan ook betekenen dat je iets doet. Je zegt eigenlijk: “Ik begrijp het niet helemaal, maar ik vertrouw God.” Jeremia doet dat. Hij koopt de akker. Niet omdat hij denkt dat alles meteen goed komt. Maar omdat hij gelooft dat God Zijn belofte zal houden.

God kan verder kijken

Jeremia ziet de oorlog. God ziet ook wat daarna komt. Jeremia ziet een kapotte stad. God ziet een toekomst waarin mensen weer huizen bouwen. Jeremia ziet verdriet. God belooft herstel. Dat betekent niet dat het verdriet niet echt is. Het betekent dat verdriet niet het laatste woord heeft.

God is trouw

God heeft Zijn volk niet vergeten. Dat zien we steeds duidelijker in dit deel van Jeremia. Er komt een nieuwe toekomst. De mensen zullen terugkeren. Het land zal weer bewoond worden. Er zal opnieuw worden gekocht, gebouwd en geplant. De akker van Jeremia is als het ware een klein stukje van die toekomstige hoop.

Jezus en hoop

Ook bij Jezus zien we dat hoop verder kijkt dan wat mensen op dit moment zien. Jezus stierf aan het kruis. Voor Zijn leerlingen leek dat het einde. Maar het was niet het einde. Jezus stond op uit de dood. Daarom weten christenen: God kan nieuw leven geven waar wij alleen een einde zien. Dat geeft ons hoop.

Hoop vraagt soms moed

Jeremia had kunnen zeggen: “Dit heeft toch geen zin.” Maar hij doet wat God hem vraagt. Daar is vertrouwen voor nodig. Ook wij kunnen soms iets moeten doen terwijl we nog niet weten hoe het verdergaat. Een stap zetten. Iemand vergeven. Opnieuw beginnen. Bidden. Hulp vragen. Of blijven geloven terwijl je nog geen oplossing ziet.

Wat leren we hiervan?

Jeremia koopt een akker terwijl de toekomst er donker uitziet. Zijn aankoop is een teken van Gods belofte. Er komt een tijd waarin mensen weer huizen en akkers zullen kopen in Juda. Jeremia laat met zijn daad zien: Gods belofte is groter dan de problemen van vandaag. Daarom is de kern: Hoop betekent soms dat je iets doet wat laat zien dat je God vertrouwt.

Voor vandaag

Misschien weet jij niet hoe iets zal aflopen. Toch kun je soms een kleine stap zetten. Niet omdat je alles zeker weet. Maar omdat je God vertrouwt. Je kunt bidden: “Heer, help mij om U te vertrouwen, ook als ik de toekomst nog niet kan zien.”

Vijf vragen

1. Waarom zat Jeremia gevangen?
2. Wat vroeg God aan Jeremia?
3. Waarom was het kopen van de akker een teken van hoop?
4. Wat betekent het om God te vertrouwen als je de toekomst niet kent?
5. Welke kleine stap zou jij kunnen zetten vanuit vertrouwen?

Glimlachen en even nadenken

Alles lijkt kapot

Jeruzalem heeft veel meegemaakt. De stad is verwoest. Huizen zijn kapot. Mensen zijn weggevoerd. Het lijkt alsof er niets meer overblijft. Toch geeft God Jeremia een nieuwe boodschap. God zegt dat er een tijd komt waarin het weer anders zal worden.

God belooft herstel

God zegt: *"Ik zal deze stad weer gezond maken. Ik zal haar herstellen." (naar Jeremia 33:6)* Dat is een bijzondere belofte. Wat kapot is gegaan, zal niet voor altijd kapot blijven. Er zullen weer mensen wonen. Er zullen weer huizen zijn. Er zal weer leven komen. De stad die nu stil en verlaten lijkt, zal opnieuw een plaats van vreugde worden.

God geeft niet op

De mensen hebben veel verkeerd gedaan. Toch geeft God Zijn volk niet zomaar op. Hij blijft trouw aan Zijn beloften. Dat betekent niet dat de gevolgen van hun verkeerde keuzes zomaar verdwijnen. Maar het betekent wel dat God verder kijkt dan het oordeel. Hij ziet ook herstel.

Er komt weer vreugde
God belooft dat er opnieuw stemmen van vreugde zullen klinken. Mensen zullen elkaar weer kunnen ontmoeten. Er zal weer gewerkt, gebouwd en geleefd worden. De stad zal niet altijd een plaats van verdriet blijven. Er komt een nieuwe tijd.

Hoop als je alleen maar puin ziet
Misschien herken je dat. Soms zie je alleen wat er kapot is. Een ruzie die niet meer goed lijkt te komen. Een fout waar je spijt van hebt. Een moeilijke situatie die maar blijft duren. Dan kun je denken: “Dit wordt nooit meer goed.” Jeremia 33 laat zien dat wij niet altijd kunnen zien wat God nog kan doen.

God is de God van herstel
Herstel betekent niet altijd dat alles precies wordt zoals het vroeger was. Soms maakt God iets nieuws. Hij kan mensen veranderen. Hij kan relaties herstellen. Hij kan nieuwe hoop geven. Hij kan een nieuw begin geven waar wij dat niet meer verwachten.

Jezus geeft hoop
Ook hier mogen we naar Jezus kijken. Jezus kwam om mensen te herstellen in hun relatie met God. Hij vergeeft. Hij geneest. Hij geeft nieuw leven. En Zijn opstanding laat zien dat de dood niet het laatste woord heeft. Daarom mogen christenen blijven hopen.

Wat leren we hiervan?
Jeremia ziet een kapotte stad. God ziet een toekomst. Dat is de boodschap van dit hoofdstuk. Wat voor mensen het einde lijkt, hoeft voor God niet het einde te zijn. God kan opnieuw bouwen. God kan herstellen. God kan nieuw leven geven. Daarom is de kern: God is de God van herstel en hoop.

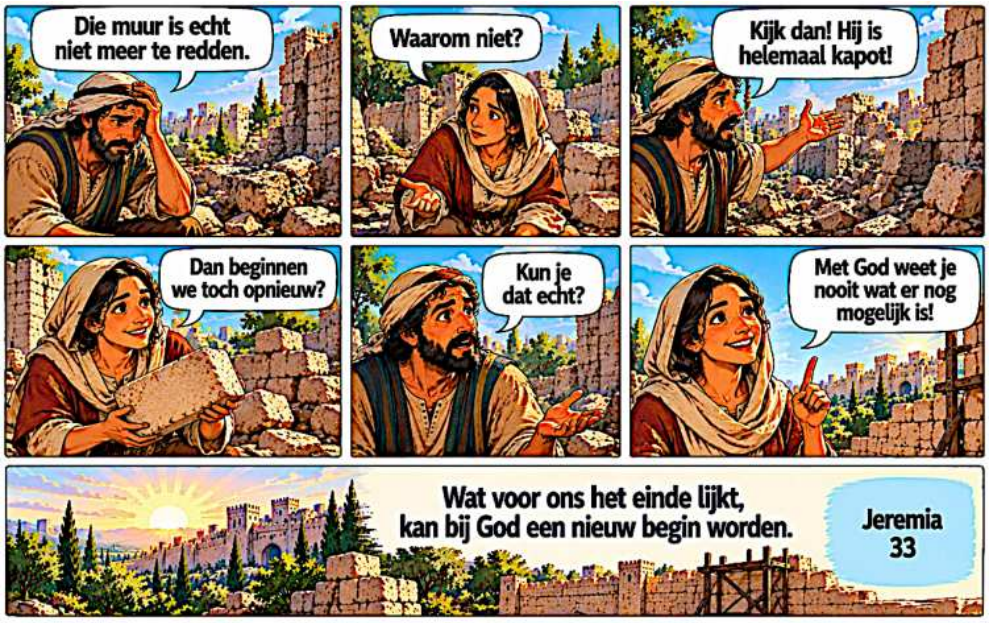
Voor vandaag

Misschien is er iets in jouw leven waarvan je denkt: “Dit komt nooit meer goed.” Breng het bij God. Je hoeft niet te weten hoe Hij het zal herstellen. Je mag erop vertrouwen dat Hij verder kan kijken dan jij. Bid bijvoorbeeld: “Heer, U ziet wat ik niet kan zien. Geef mij hoop en help mij U te vertrouwen.”

Vijf vragen

1. Wat was er kapot in Jeruzalem?
2. Wat beloofde God?
3. Waarom is herstel een teken van hoop?
4. Wat kan God volgens dit hoofdstuk herstellen?
5. Waar zou jij God om nieuwe hoop willen vragen?

Glimlachen en even nadenken

Jeremia heeft jarenlang gewaarschuwd. Hij vertelde dat Jeruzalem gevaar liep. Hij riep de mensen op om naar God te luisteren. Maar veel mensen wilden niet luisteren. Nu komt het moment waarop de waarschuwingen werkelijkheid worden. Het leger van Babel komt naar Jeruzalem. De stad wordt omsingeld. De mensen worden bang. Er is honger. En uiteindelijk wordt Jeruzalem ingenomen.

De muren worden afgebroken. De tempel wordt verwoest. Veel mensen worden weggevoerd. Het is een verdrietig einde van een lange periode. Jeremia heeft dit zien aankomen. Toch betekent dit niet dat God Zijn volk heeft verlaten. Het laat zien dat verkeerde keuzes gevolgen hebben. Maar zelfs midden in de verwoesting blijft God spreken. Hij heeft al beloofd dat er een nieuwe toekomst komt.

Daarom moeten we ook bij dit verdriet verder kijken. Jeruzalem valt, maar Gods verhaal is nog niet voorbij. De verwoesting is niet het laatste woord. God blijft trouw aan Zijn beloften. En Jeremia blijft getuigen van de God die midden in het donker hoop geeft.

Jeremia kan niet zelf gaan

Jeremia heeft een belangrijke boodschap van God. Maar hij kan niet zomaar overal naartoe gaan. Daarom roept hij zijn vriend Baruch. Jeremia vertelt hem wat God heeft gezegd. Baruch schrijft alles op een boekrol. Zo komt de boodschap van God op papier.

Baruch leest de boekrol voor

Baruch gaat naar de tempel. Daar leest hij de woorden van Jeremia voor aan de mensen. De woorden zijn ernstig. Jeremia waarschuwt het volk. De mensen moeten naar God luisteren. Ze moeten hun verkeerde weg verlaten. Misschien zullen ze dan berouw krijgen.

De koning hoort ervan

De woorden van de boekrol bereiken ook de koning. Het is koning Jojakim**.** Hij laat de boekrol voorlezen. Baruch leest een stuk voor. Dan gebeurt er iets schokkends. De koning pakt een mes. Hij snijdt het gelezen stuk van de boekrol af. En hij gooit het in het vuur.

Steeds meer vuur

De koning luistert verder. Telkens wanneer een stukje is voorgelezen, snijdt hij het af. Hij gooit het in het vuur. Zo verdwijnt de hele boekrol langzaam in de vlammen. Alsof de boodschap van Jeremia daarmee ook moet verdwijnen. Maar dat lukt niet.

Gods Woord verdwijnt niet

De koning kan de boekrol verbranden. Maar hij kan Gods boodschap niet vernietigen. God geeft Jeremia opnieuw woorden. Jeremia dicteert ze weer aan Baruch. Baruch schrijft ze opnieuw op. De boodschap komt terug. Gods Woord laat zich niet zomaar wegbranden.

Mensen kunnen zich verzetten

De koning wil niet luisteren. Hij wil de waarschuwing weg hebben. Maar daarmee verandert de waarheid niet. Dat is ook vandaag een belangrijke les. Iemand kan zeggen: “Ik wil dit niet horen.” Maar daardoor wordt iets wat waar is niet ineens onwaar.

De waarheid blijft

Jeremia heeft geen gemakkelijke boodschap. Toch blijft hij spreken. Baruch blijft schrijven. En God blijft Zijn Woord geven. Niemand kan God het zwijgen opleggen. De boekrol kan worden verbrand. Maar Gods boodschap blijft bestaan.

Jezus en Gods Woord

Ook Jezus kreeg te maken met mensen die Zijn woorden niet wilden horen. Toch bleef Hij de waarheid vertellen. Hij zei: *"De hemel en de aarde zullen verdwijnen, maar Mijn woorden zullen nooit verdwijnen." (Mattheüs 24:35)* Dat past prachtig bij wat we in Jeremia 36 zien. Mensen kunnen Gods woorden afwijzen. Maar Gods Woord blijft.

Wat leren we hiervan?

Jojakim probeert de boodschap van God letterlijk in het vuur te laten verdwijnen. Maar dat lukt niet. God geeft Zijn woorden opnieuw. Zijn boodschap blijft bestaan. Daarom is de kern: Mensen kunnen Gods woorden proberen weg te nemen, maar Gods waarheid blijft bestaan.

Voor vandaag

Ook wij kunnen soms iets horen wat we liever niet willen horen. Misschien zegt iemand dat je iets verkeerd hebt gedaan. Misschien lees je in de Bijbel iets wat je moeilijk vindt. Dan kun je ervoor kiezen om niet te luisteren. Maar het is beter om eerlijk te zijn tegenover God. Je mag vragen: "Heer, wat wilt U mij hiermee leren?"

Vijf vragen

1. Wie schreef de woorden van Jeremia op?
2. Wat deed koning Jojakim met de boekrol?
3. Waarom kon de koning Gods boodschap niet laten verdwijnen?
4. Wat zegt Jezus over Zijn woorden in Mattheüs 24:35?
5. Hoe kun jij luisteren naar Gods Woord, ook als je iets moeilijk vindt?

Glimlachen en even nadenken

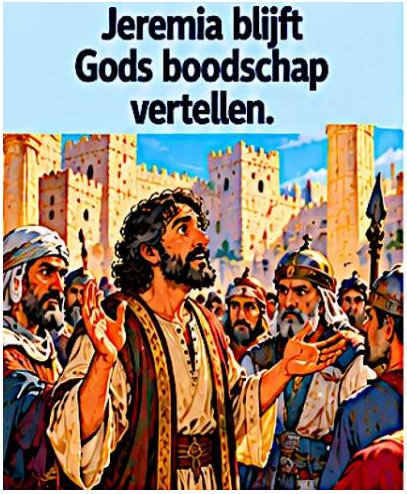

Jeremia wordt gevangen

Jeruzalem wordt steeds verder omsingeld door het leger van Babel. De situatie wordt erger. Toch blijft Jeremia vertellen wat God tegen hem zegt. Hij zegt dat de stad zal worden ingenomen. De mensen die hem horen, worden boos. Ze willen zijn boodschap niet horen. Jeremia wordt gevangengezet. Maar ook daar blijft hij trouw aan God.

Een gevaarlijke boodschap

Sommige leiders zeggen tegen de koning: “Jeremia moet worden gedood.” Ze vinden dat hij de soldaten ontmoedigt. De koning geeft uiteindelijk toestemming. Jeremia wordt meegenomen. Ze laten hem zakken in een oude waterput. Maar er zit bijna geen water in. Op de bodem ligt vooral modder. Jeremia zakt erin weg.

Alleen in de put

Jeremia kan zichzelf niet bevrijden. Hij zit vast. Misschien vraagt hij zich af: **"Hoe moet dit aflopen?"** Hij heeft God trouw gediend. Toch zit hij nu in een donkere put. Het laat zien dat God volgen niet betekent dat je nooit moeilijkheden krijgt. Jeremia is niet vergeten. Maar hij moet wel door deze moeilijke situatie heen.

Ebed-Melech komt in actie

Dan hoort een man wat er met Jeremia is gebeurd. Zijn naam is **Ebed-Melech**. Dat betekent letterlijk "dienaar van de koning". Hij werkte dan ook aan het hof van de koning. Hij vindt het niet goed wat er met Jeremia gebeurt. Hij gaat naar de koning. Hij zegt dat Jeremia daar niet mag blijven. Anders zal hij in de put sterven. Dat vraagt moed. Ebed-Melech weet dat hij hiermee tegen de andere leiders ingaat. Toch doet hij het.

Een touw en oude lappen

De koning geeft Ebed-Melech toestemming om Jeremia uit de put te halen. Ebed-Melech neemt mannen mee. Hij neemt ook touwen mee. En hij zorgt voor oude lappen. Die legt hij onder de armen van Jeremia. Zo doet het touw minder pijn. Daarna trekken ze Jeremia langzaam omhoog. Eindelijk is hij uit de put. Hij is gered.

God gebruikt mensen

God had Jeremia kunnen redden zonder Ebed-Melech. Maar God gebruikt deze man om Jeremia te helpen. Ebed-Melech ziet dat iemand in gevaar is. Hij kijkt niet weg. Hij komt in actie. Dat is een belangrijke les. Soms kunnen wij denken: "Iemand anders zal wel helpen." Maar misschien vraagt God juist aan jou om iets te doen.

Moed om te helpen

Ebed-Melech wist dat zijn hulp gevaarlijk kon zijn. Toch deed hij wat goed was. Hij gebruikte zijn positie om iemand te redden. Hij liet zien dat moed niet betekent dat je nergens bang voor bent. Moed betekent soms: “Ik doe wat goed is, ook als ik het spannend vind.”

Jezus ziet mensen in nood

Ook Jezus zag mensen die hulp nodig hadden. Hij liep niet zomaar voorbij. Hij had oog voor mensen die verdrietig, ziek of alleen waren. Jezus leert ons om naar anderen om te kijken. Soms kan een klein gebaar veel betekenen. Een hand die helpt. Een luisterend oor. Een bezoek. Of gewoon zeggen: “Ik ben er voor je.”

Wat leren we hiervan?

Jeremia zit diep in de put. Zijn leven is in gevaar. Maar Ebed-Melech komt voor hem op. Hij doet wat hij kan om Jeremia te redden. God gebruikt hem daarvoor. Daarom is de kern: God kan mensen gebruiken om iemand te redden.

Voor vandaag

Misschien zie jij iemand die het moeilijk heeft. Je hoeft niet altijd een groot probleem op te lossen. Soms kun je al iets betekenen door te luisteren. Of door hulp te halen. Of door naast iemand te gaan staan. Vraag jezelf eens af: “Wie kan ik vandaag helpen?”

Vijf vragen

1. Waarom werd Jeremia gevangen gezet?

2. Waar werd Jeremia in gegooid?

3. Wie kwam voor Jeremia op?

4. Waarom had Ebed-Melech moed nodig?

5. Hoe kun jij iemand helpen die het moeilijk heeft?

Glimlachen en even nadenken

De stad wordt ingenomen

Jeremia heeft jarenlang gewaarschuwd. Maar nu gebeurt wat hij heeft gezegd. Het leger van Babel trekt Jeruzalem binnen. De stad wordt ingenomen. De muren worden afgebroken. De mensen zijn bang. Veel inwoners worden weggevoerd. Jeruzalem, de stad van David, ligt er verwoest bij.

De tempel wordt verwoest

Ook de tempel wordt verwoest. Dat is voor de mensen een enorme schok. De tempel was de plaats waar zij God aanbaden. Nu ligt ook deze heilige plaats in puin. Het lijkt alsof alles wat vertrouwd was, verdwenen is. De stad. De tempel. Hun huizen. Hun vrijheid. Hun toekomst.

Het lijkt voorbij

Veel mensen zullen zich hebben afgevraagd: “Hoe moet het nu verder?” Misschien dachten ze: “God heeft ons helemaal verlaten.” Maar zo eenvoudig is het niet. God had hen jarenlang gewaarschuwd. Hij had gezegd dat hun verkeerde keuzes gevolgen zouden hebben. Nu zijn die waarschuwingen werkelijkheid geworden.

Jeremia blijft

Jeremia heeft deze dag zien aankomen. Hij heeft gewaarschuwd. Hij heeft gehuild. Hij heeft gebeden. Hij heeft zelf gevangen gezeten. En nu ziet hij de verwoesting. Het moet ontzettend verdrietig voor hem zijn geweest. Toch is dit niet het einde van Jeremia's verhaal. En het is ook niet het einde van Gods verhaal.

Midden in het donker

Dat is belangrijk. Zelfs wanneer alles donker lijkt, blijft God spreken. Eerder heeft God al beloofd dat er een nieuwe toekomst komt. Er zullen mensen terugkeren. Er zullen weer huizen worden gebouwd. Er zullen weer akkers worden gekocht. Er zal opnieuw leven zijn. De verwoesting is dus verschrikkelijk. Maar ze is niet het laatste hoofdstuk.

Hoop na de puinhopen

Soms kan het leven ook voor ons helemaal verkeerd lijken te gaan. Een plan mislukt. Een relatie breekt. Je verliest iemand van wie je houdt. Of je weet niet meer hoe het verder moet. Dan kan het voelen alsof alles voorbij is. Jeremia leert ons: Wat wij als het einde zien, hoeft niet het einde van Gods verhaal te zijn.

God blijft trouw

God heeft Zijn volk niet vergeten. Ook niet in Babel. Ook niet tussen de puinhopen van Jeruzalem. Hij blijft trouw aan Zijn beloften. Dat zagen we al bij de belofte van het

nieuwe verbond. God wil Zijn volk niet voor altijd in de ellende laten. Er komt een nieuwe toekomst.

Jezus brengt hoop

Voor christenen krijgt deze hoop uiteindelijk haar diepste betekenis in Jezus. Ook Jezus zou later een stad zien die Hem afwijst. Dat was dezelfde stad: Jeruzalem. Ook Hij zou lijden en uiteindelijk sterven. Zijn leerlingen dachten ook dat alles voorbij was. Maar Jezus stond op uit de dood. Daarom weten we: De dood en het donker hebben niet het laatste woord. God kan nieuw leven geven.

Wat leren we hiervan?

Jeruzalem valt. De tempel wordt verwoest. Het volk wordt weggevoerd. Dit is een dieptepunt. We hoeven het verdriet niet kleiner te maken. Maar we mogen ook verder kijken. God is nog niet klaar. Jeruzalem valt, maar Gods verhaal gaat verder.

Voor vandaag

Misschien maak jij iets moeilijks mee. Misschien zie je op dit moment vooral wat er kapot is. Je hoeft niet te doen alsof alles goed gaat. Je mag verdriet hebben. Je mag vragen stellen. En je mag tegelijk blijven hopen. Want God kan verder kijken dan wij.

Vijf vragen

1. Wat gebeurde er met Jeruzalem?
2. Waarom was de verwoesting van de tempel zo aangrijpend?
3. Hoe moet Jeremia zich gevoeld hebben?
4. Waarom is de val van Jeruzalem niet het einde van Gods verhaal?
5. Waarin heb jij hoop nodig?

Glimlachen en even nadenken

Jeruzalem is gevallen.

De stad ligt in puin. De tempel is verwoest. Veel mensen zijn weggevoerd naar Babel. Het lijkt alsof er niets meer over is. Maar Jeremia blijft. Hij heeft jarenlang gewaarschuwd. Nu moet hij leven tussen de mensen die zijn waarschuwingen niet wilden horen. Dat is niet gemakkelijk. Er is verdriet. Er is verwarring. En er zijn nieuwe problemen. Wie heeft nu de leiding? Waar moeten de mensen naartoe? En wat wil God dat zij doen? Jeremia probeert ook nu naar God te luisteren. Hij krijgt te maken met mensen die bang zijn en niet weten welke weg ze moeten kiezen. Sommigen vragen hem zelfs om Gods wil te vragen. Maar zullen ze ook werkelijk luisteren naar het antwoord? Dat is een belangrijke vraag in dit deel. Want God volgen betekent niet alleen vragen wat Hij zegt. Het betekent ook dat je bereid bent om te doen wat Hij vraagt.

Jeremia blijft trouw, ook nu alles anders is geworden. Zijn verhaal laat zien dat geloof niet ophoudt wanneer moeilijke tijden beginnen. Soms begint juist dan een nieuwe periode waarin vertrouwen extra belangrijk wordt. En opnieuw klinkt er hoop. Want God heeft Zijn volk niet vergeten. Jeruzalem is gevallen, maar God is nog steeds aanwezig.

Het verhaal van Jeremia gaat verder.

Niemand weet wat te doen

Jeruzalem is gevallen. Een groep mensen is achtergebleven in Juda. Maar wat moeten ze nu doen? Moeten ze in Juda blijven? Of moeten ze naar Egypte vluchten? De mensen zijn bang. Ze weten niet welke keuze goed is. Daarom gaan ze naar Jeremia.

“Vraag het aan God”

De mensen vragen Jeremia om God om raad te vragen. Ze zeggen eigenlijk: “Vertel ons wat God wil. Dan zullen wij doen wat Hij zegt.” Dat klinkt goed. Ze willen weten welke weg ze moeten kiezen. Jeremia belooft dat hij God zal raadplegen.

Jeremia bidt

Jeremia gaat met hun vraag naar God. Hij wacht. Na enige tijd krijgt hij antwoord. God zegt dat de mensen in Juda moeten blijven. Ze hoeven niet bang te zijn voor de koning van Babel. God zal voor hen zorgen. Maar God waarschuwt hen ook: Ga niet naar Egypte. Daar zal het niet beter worden.

Een moeilijk antwoord

De mensen krijgen dus een duidelijk antwoord. Maar het is niet het antwoord dat ze zelf hadden bedacht. Ze waren bang. Ze dachten misschien dat Egypte veiliger zou zijn. Daarom vinden ze Gods antwoord moeilijk. Ze willen liever hun eigen plan volgen.

Luisteren is meer dan vragen

Dat is een belangrijke les. Je kunt God om raad vragen. Maar de volgende vraag is: Ben je ook bereid om te doen wat Hij zegt? Het heeft weinig zin om God iets te vragen als je het antwoord alleen wilt horen wanneer het bij jouw eigen plan past. God vraagt vertrouwen. Ook wanneer Zijn weg anders is dan onze weg.

Wij doen dit soms ook

Misschien herken je dat. Je vraagt: “God, wat moet ik doen?” Maar ondertussen heb je eigenlijk al besloten wat je zelf wilt. Als het antwoord anders is, denk je: “Dat bedoelde God vast niet.” Dat kan gemakkelijk gebeuren. Maar echt luisteren betekent dat je bereid bent om je eigen plan los te laten.

Vertrouwen

God vraagt van de mensen in Juda dat ze Hem vertrouwen. Ze hoeven niet alles te begrijpen. Ze hoeven alleen te luisteren en Hem te volgen. Dat is niet altijd gemakkelijk. Maar vertrouwen betekent juist dat je God volgt wanneer je zelf niet alles kunt overzien.

Jezus en luisteren

Ook Jezus leert Zijn leerlingen om niet alleen naar Zijn woorden te luisteren, maar ernaar te handelen. Hij zegt: *“Wie naar Mij luistert en doet wat Ik zeg, lijkt op iemand*

die zijn huis op een rots bouwt." (naar Matteüs 7:24) Jezus maakt duidelijk: Luisteren en doen horen bij elkaar.

Wat leren we hiervan?

De mensen vragen Jeremia om Gods raad. God geeft antwoord. Maar het antwoord is anders dan zij hoopten. Nu moeten ze kiezen. Volgen ze Gods weg? Of kiezen ze toch hun eigen plan? Daarom is de kern: God om raad vragen betekent ook bereid zijn om naar Zijn antwoord te luisteren.

Voor vandaag

Misschien moet jij binnenkort een belangrijke keuze maken. Je kunt God om wijsheid vragen. Lees in de Bijbel. Bid. Praat met mensen die je vertrouwt. En wees eerlijk tegenover jezelf: "Ben ik echt bereid om te luisteren naar wat God mij laat zien?"

Vijf vragen

1. Waarom wisten de mensen niet wat ze moesten doen?
2. Wat vroegen ze aan Jeremia?
3. Wat zei God tegen hen?
4. Waarom vonden ze Gods antwoord moeilijk?
5. Wat betekent het voor jou om echt naar God te luisteren?

Glimlachen en even nadenken

Ze vragen God om raad

Jeruzalem is gevallen. De mensen die nog in Juda wonen, zijn bang. Ze weten niet wat ze moeten doen. Moeten ze in Juda blijven? Of moeten ze naar Egypte gaan? Daarom komen ze bij de profeet Jeremia. Ze vragen hem om God te raadplegen.

Ze beloven zelfs: *"Of het goed is of slecht, wij zullen luisteren naar de Heer." (naar Jeremia 42:6)* Dat klinkt alsof ze echt bereid zijn om God te gehoorzamen. Jeremia belooft dat hij voor hen zal bidden.

Jeremia wacht op Gods antwoord

Jeremia gaat naar God. Hij vraagt wat de mensen moeten doen. Na tien dagen krijgt hij antwoord. God zegt dat de mensen in Juda moeten blijven. Ze hoeven niet bang te zijn voor de koning van Babel. God zal voor hen zorgen. God zegt: *"Wees niet bang voor de koning van Babel. Ik ben bij jullie." (naar Jeremia 42:11)* Dat is een prachtige belofte.

God zegt zelfs: "Ik zal met jullie zijn en jullie redden." (naar Jeremia 42:11) De mensen hoeven dus niet naar Egypte te vluchten. God vraagt hen om Hem te vertrouwen.

Maar ze willen een ander antwoord

De mensen hebben God om raad gevraagd. Maar wanneer ze het antwoord horen, zijn ze niet blij. Ze willen liever naar Egypte. Misschien denken ze: "Daar zijn we veilig." Maar God heeft juist gezegd dat ze daar

niet naartoe moeten gaan. Dan blijkt dat hun belofte om te luisteren niet zo eenvoudig was als het eerst leek. Ze wilden wel Gods antwoord horen. Maar ze wilden niet doen wat God zei.

Jeremia spreekt hen aan

Jeremia vertelt hun dat ze verkeerd bezig zijn. Hij waarschuwt hen: *"Jullie hebben jezelf bedrogen." (naar Jeremia 42:20)* Ze hebben God om raad gevraagd. Maar eigenlijk hadden ze hun besluit al genomen. Dat is een moeilijke waarheid. Je kunt God om leiding vragen terwijl je diep vanbinnen al weet wat je zelf wilt.

Toch gaan ze

De leiders luisteren niet. Ze beschuldigen Jeremia er zelfs van dat hij niet namens God spreekt. Daarna vertrekken ze naar Egypte. Ze nemen ook Jeremia en zijn vriend Baruch mee. Jeremia gaat dus mee naar het land waar God hen juist voor had gewaarschuwd. Daar aangekomen blijven de problemen niet weg. Een andere plaats brengt geen nieuw hart.

God blijft spreken

Ook in Egypte geeft God Jeremia opnieuw een boodschap. Jeremia blijft dus zijn taak uitvoeren. Hij zegt tegen de mensen dat ze opnieuw verkeerde dingen doen. God herinnert hen eraan dat Hij hen steeds heeft gewaarschuwd. In Jeremia 44 klinkt een verdrietige zin: *"Ik heb steeds mijn dienaren, de profeten, naar jullie gestuurd." (naar Jeremia 44:4)* God heeft Zijn volk niet zomaar laten gaan. Hij heeft steeds opnieuw gesproken. Hij heeft gewaarschuwd. Hij heeft geroepen. Maar de mensen wilden niet luisteren.

God zegt: luister naar Mij

Dat is een terugkerend thema in Jeremia. God zegt steeds: Luister naar Mijn stem. Niet alleen: “Hoor wat Ik zeg.” Maar: “Doe wat Ik zeg.” Daar zit het verschil. Luisteren naar God betekent dat Zijn woorden ook iets met je keuzes mogen doen.

Jeremia blijft trouw

Jeremia moet dit allemaal meemaken. Hij heeft de val van Jeruzalem gezien. Hij is gevangen gezet. Hij is in een put gegooid. Hij heeft meegemaakt dat mensen niet naar hem wilden luisteren. En nu zijn ze ook nog naar Egypte gegaan, tegen Gods waarschuwing in. Toch stopt Jeremia niet. Hij blijft spreken. Hij blijft God dienen. Hij blijft trouw aan zijn opdracht. Dat is bijzonder.

Ook als niemand luistert

Misschien heeft Jeremia soms gedacht: “Waarom zou ik nog spreken? Ze luisteren toch niet.” Toch gaat hij door. Zijn taak hangt niet af van het succes dat hij ziet. Hij moet trouw zijn aan God. Dat is ook voor ons een belangrijke les. Je kunt iemand niet dwingen om naar God te luisteren. Maar je kunt wel zelf trouw blijven.

Jezus bleef ook trouw

Ook Jezus sprak Gods waarheid, hoewel niet iedereen naar Hem wilde luisteren. Sommige mensen volgden Hem. Andere mensen wezen Hem af. Toch bleef Jezus Zijn weg gaan. Hij bleef vertellen over Gods Koninkrijk. Hij bleef mensen oproepen tot geloof en bekering. En uiteindelijk ging Hij weg de naar het kruis. Daar zien we de grootste vorm van trouw. Jezus bleef trouw aan Zijn Vader, ook toen dat Hem alles kostte.

Wat leren we hiervan?

De mensen vragen God om raad. God geeft een duidelijk antwoord. Maar het antwoord past niet bij hun eigen plan. Daarom kiezen ze toch hun eigen weg. Jeremia blijft hen waarschuwen. Ook in Egypte blijft hij Gods boodschap brengen. Dat laat ons zien: God om raad vragen betekent ook bereid zijn om naar Zijn antwoord te luisteren. En: Jeremia blijft trouw, ook als mensen niet luisteren.

Voor vandaag

Misschien bid jij soms: “God, wat moet ik doen?” Dat is goed. Maar stel jezelf daarna ook deze vraag: “Ben ik bereid om te doen wat God mij laat zien?” Dat is niet altijd gemakkelijk. Gods weg kan anders zijn dan jouw eigen plan. Toch mogen we erop vertrouwen dat Hij weet wat goed is. Je hoeft niet alles tegelijk te begrijpen. Je mag stap voor stap leren luisteren.

Vijf vragen

1. Waarom vroegen de mensen Jeremia om God om raad te vragen?
2. Wat zei God tegen hen?
3. Waarom gingen ze toch naar Egypte?
4. Wat laat Jeremia zien door te blijven spreken?
5. Ben jij bereid om naar God te luisteren, ook als Zijn antwoord anders is dan je had gehoopt?

Glimlachen en even nadenken

Een stille helper

We hebben Baruch al eerder ontmoet. Hij was de vriend en schrijver van Jeremia. Jeremia vertelde hem wat God zei. Baruch schreef die woorden op. Hij las de boodschap ook voor aan andere mensen. Hij hielp Jeremia toen het gevaarlijk werd. Maar Baruch had zelf ook verdriet en zorgen. Hij was geen profeet zoals Jeremia. Toch was zijn werk belangrijk.

Baruch heeft het moeilijk

In Jeremia 45 lezen we iets heel persoonlijks. Baruch zegt: *"Ik heb het zwaar. Ik kan niet meer." (naar Jeremia 45:3)* Hij heeft veel meegemaakt. Hij heeft Jeremia geholpen met zijn moeilijke opdracht. Hij heeft gezien hoe mensen boos werden. Hij wist dat Jeremia gevaar liep. En hij zag hoeveel verdriet er was in het land. Dat kan ook voor Baruch te veel zijn geworden.

God ziet Baruch

God vergeet Baruch niet. God kent zijn verdriet. Hij spreekt tegen hem: *“Jij zegt: ‘Het gaat slecht met mij. De Heer heeft verdriet aan mijn verdriet toegevoegd.’” (naar Jeremia 45:3)* God doet niet alsof Baruch zich niet zo mag voelen. Hij kent zijn zorgen. Maar God zegt ook iets belangrijks. Baruch moet niet alleen bezig zijn met wat hij zelf graag zou willen. God vraagt hem om trouw te blijven.

“Vraag jij om grote dingen?”

God zegt tegen Baruch: *“Vraag jij om grote dingen voor jezelf? Vraag daar niet om.” (Jeremia 45:5)* Dat klinkt misschien streng. Maar God laat Baruch zien dat zijn leven niet alleen om zijn eigen toekomst draait. Er staat een veel grotere gebeurtenis te gebeuren. Het land zal zwaar getroffen worden. Toch zal God Baruch beschermen.
God zegt: *“Maar jouw leven zal Ik je geven als buit, waar je ook heen gaat.” (Jeremia 45:5)* Dat betekent niet dat Baruch een gemakkelijk leven krijgt. Wel belooft God dat Hij hem niet zomaar zal vergeten.

Ook stille werkers tellen mee

Baruch staat meestal niet vooraan. Jeremia is de profeet. Baruch schrijft. Hij leest. Hij helpt. Hij blijft in de buurt. Veel mensen zouden zijn werk misschien nauwelijks opmerken. Maar God ziet hem wel. Dat is een mooie boodschap. Niet iedereen hoeft vooraan te staan. Niet iedereen hoeft bekend te zijn. Ook iemand die op de achtergrond helpt, kan belangrijk werk doen voor God.

God ziet wat mensen niet zien

Misschien doe jij ook weleens iets waar bijna niemand iets van merkt. Je helpt iemand. Je luistert. Je ruimt iets op. Je zorgt voor iemand. Je bidt voor een ander. Misschien zegt niemand: “Goed gedaan!” Toch ziet God het. Voor God is trouw niet alleen belangrijk wanneer veel mensen het zien.

Baruch mocht blijven helpen

Baruch kreeg geen gemakkelijke opdracht. Maar hij bleef bij Jeremia. Hij schreef de woorden op. Hij hielp de boodschap van God verder te brengen. Zijn naam staat daarom in de Bijbel. Een stille helper werd niet vergeten.

Jezus en de mensen op de achtergrond

Ook in het leven van Jezus zien we mensen die niet altijd vooraan staan. Er waren leerlingen die Jezus volgden. Er waren vrouwen die Hem hielpen. Er waren mensen die hun huis openstelden. Er waren mensen die zorgden voor anderen. Niet iedereen kreeg een grote rol. Maar Jezus zag mensen die anderen misschien niet opmerkten. Dat mogen wij ook leren.

Wat leren we hiervan?

Baruch is een stille werker. Hij schrijft de woorden van Jeremia op. Hij helpt hem. Hij maakt moeilijke tijden mee. En God spreekt ook tot hem. God weet wat Baruch voelt. God ziet zijn trouw. Daarom is de kern: Ook helpers en stille werkers worden door God gezien.

Voor vandaag

Misschien denk jij soms: “Mijn werk stelt niet zoveel voor.” Of: “Niemand ziet wat ik doe.” Denk dan aan Baruch. Hij stond niet op de voorgrond. Maar zijn werk was belangrijk. God zag hem. Ook jij hoeft niet beroemd of belangrijk gevonden te worden door mensen. Je mag trouw zijn op de plaats waar God je heeft gezet.

Vijf vragen

1. Wie was Baruch?

2. Waarom had Baruch het moeilijk?

3. Wat zegt God tegen Baruch in Jeremia 45?

4. Waarom is het werk van stille helpers belangrijk?

5. Wat doe jij misschien voor anderen wat niet altijd wordt gezien?

Glimlachen en even nadenken

DE VOLKEN EN BABYLON

Tot nu toe hebben we vooral gelezen over Jeremia, Juda en Jeruzalem. Maar Jeremia spreekt niet alleen over zijn eigen volk. In de hoofdstukken 46 tot en met 51 spreekt God ook over andere volken. We lezen over Egypte, de Filistijnen, Moab, Ammon, Edom en andere volken. En ook over Babylon. Dat kan op het eerste gezicht een vreemd gedeelte zijn. Waarom zou God zoveel spreken over andere landen?
Omdat God niet alleen de God van Juda is. Hij is de God van alle volken. Geen enkel land staat buiten Zijn aandacht. Geen koning is machtiger dan God. Ook Babylon niet.

God ziet wat er gebeurt

De volken rondom Juda maken hun eigen plannen. Sommige volken vertrouwen op hun leger. Andere vertrouwen op hun rijkdom. Babylon wordt steeds machtiger. Het lijkt alsof niemand Babylon kan tegenhouden. Maar God laat zien dat ook Babylon niet het laatste woord heeft. In Jeremia 50 staat: *“Ik zal Babylon straffen.” (naar Jeremia 50:18)* Dat is belangrijk. God gebruikt Babylon in het verhaal van Juda. Maar dat betekent niet dat alles wat Babylon doet daarom goed is. Ook Babylon zal uiteindelijk rekenschap moeten afleggen.

God is rechtvaardig

In deze hoofdstukken zien we iets van Gods rechtvaardigheid. God ziet het onrecht van mensen en volken. Hij ziet trots. Hij ziet geweld. Hij ziet hoe mensen elkaar behandelen. Niemand kan zeggen: “God ziet ons toch niet.” God ziet het wel. Dat kan ernstig klinken. Maar het kan ook hoop geven. Want als God onrecht ziet, betekent dat ook dat het kwaad niet voor altijd het laatste woord heeft.

Niet alles hoeft apart

We gaan in dit deel daarom niet ieder volk uitgebreid behandelen. Dat zou voor ons verhaal te veel worden. We bekijken de belangrijkste lijnen uit deze hoofdstukken. We zien dat God boven de volken staat. We zien dat machtige rijken niet voor altijd blijven bestaan. En we zien opnieuw dat menselijke macht uiteindelijk beperkt is.

En dan: Babylon

Babylon is in deze hoofdstukken heel belangrijk. Babylon heeft Jeruzalem verwoest. Het volk van Juda is naar Babel weggevoerd. Maar Babylon zal zelf ook vallen. God zegt: *“Babylon zal vallen.” (naar Jeremia 51:8)* Een machtig rijk kan groot lijken. Maar geen enkel rijk blijft voor altijd bestaan. Dat is ook een belangrijke boodschap voor ons. Wat vandaag groot en sterk lijkt, kan morgen verdwenen zijn.

God heeft het laatste woord

Jeremia laat ons steeds verder kijken. We zien de val van Jeruzalem. We zien de ballingschap. We zien machtige volken. Maar boven dat alles staat God. Hij is niet de God van één klein stukje van de wereld. Hij is de Heer van alle volken. Daarom eindigt Jeremia niet bij de macht van Babylon. Ook Babylon krijgt niet het laatste woord. God heeft het laatste woord.

In de volgende hoofdstukken zullen we zien hoe Jeremia's boek uiteindelijk terugkijkt op alles wat er is gebeurd. En midden tussen al die ernstige woorden blijft één ding overeind: God blijft God.

God spreekt niet alleen over Juda

Jeremia is vooral bekend als profeet van Juda. Maar in de hoofdstukken 46 tot en met 49 verandert de blik. Jeremia spreekt daar ook over andere volken. We horen over Egypte. Over de Filistijnen. Over Moab. Over Ammon. Over Edom. En over nog andere volken. Dat is belangrijk. Want God is niet alleen de God van Juda. Hij is de Heer van de hele wereld. Hij ziet wat er gebeurt bij alle volken.

Egypte

Egypte was een machtig land. Het had een groot leger en veel invloed. Misschien dachten de mensen: “Wie kan Egypte verslaan?” Maar God laat zien dat ook een machtig land niet boven Hem staat. Jeremia spreekt namens God over het leger van Egypte. God zegt: *“Ik zal de Egyptenaren straffen.” (naar Jeremia 46:25)* Het gaat hier niet alleen om een leger. God kijkt ook naar de trots en het gedrag van mensen. Macht maakt iemand niet automatisch goed.

God vergeet Zijn eigen volk niet

Tussen de woorden over andere volken staat ook een bijzondere boodschap voor Israël. God zegt: *“Wees niet bang, mijn dienaar Jakob.” (naar Jeremia 46:27)* En even later: *“Ik ben bij je.” (naar Jeremia 46:28)* Dat is belangrijk. God spreekt over andere volken, maar Hij vergeet Zijn eigen volk niet. Hij blijft dichtbij.

Moab en zijn trots

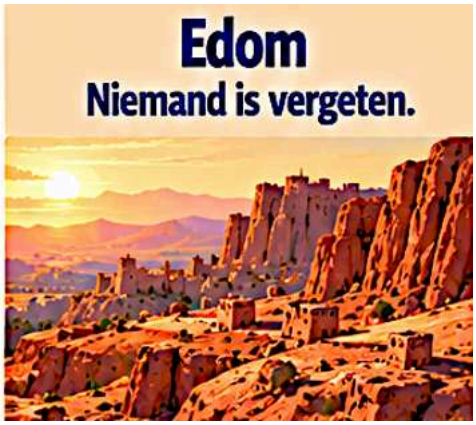
Ook over Moab spreekt Jeremia. Moab was trots. Het volk vertrouwde op zichzelf. Jeremia zegt: *“Wij hebben gehoord van de trots van Moab.” (naar Jeremia 48:29)*

Trots kan gevaarlijk zijn. Wanneer mensen denken dat ze niemand nodig hebben, vergeten ze gemakkelijk God. Moab leert ons dat rijkdom, macht en aanzien geen zekerheid geven.

Ammon en Edom

Ook Ammon en Edom krijgen een boodschap. God ziet ook daar wat er gebeurt. Hij ziet niet alleen de grote landen. Hij ziet ook volken die misschien voor anderen minder belangrijk lijken. Voor God bestaat er geen volk dat te klein is om gezien te worden.

God kent mensen

Dat geldt ook voor gewone mensen. God ziet de koning. Maar Hij ziet ook de arme. Hij ziet de sterke. Maar ook de zwakke. Hij ziet het grote volk. Maar ook het kleine volk. Niemand valt buiten Zijn aandacht. Dat kan ons troosten. Maar het kan ons ook wakker maken. Want God ziet niet alleen wat goed gaat. Hij ziet ook onrecht. Hij ziet geweld. Hij ziet trots. Hij ziet wanneer mensen elkaar slecht behandelen.

God is rechtvaardig
De hoofdstukken 46–49 laten iets zien van Gods rechtvaardigheid. God behandelt niet alleen Juda als een volk dat verantwoording moet afleggen. Ook andere volken worden aangesproken. Dat betekent: God heeft geen dubbele maatstaf. Wat verkeerd is, blijft verkeerd. Of het nu gebeurt in Juda, Egypte, Moab of Edom. God blijft rechtvaardig.

Maar er is ook hoop
Opvallend is dat Jeremia niet alleen over oordeel spreekt. Soms klinkt er ook een belofte van herstel. Over Ammon zegt God bijvoorbeeld: *"Ik zal ervoor zorgen dat de Ammonieten weer gelukkig worden." (naar Jeremia 49:6)* Dat laat zien dat oordeel niet het enige is waar God over spreekt. God kan ook herstellen. Hij kan een nieuwe toekomst geven. Dat hebben we eerder in Jeremia al gezien.

God is groter dan onze grenzen
Wij denken gemakkelijk in grenzen. Dit is ons land. Dat is hun land. Dit zijn onze mensen. Dat zijn anderen. Maar God kijkt verder. Hij is de God van alle volken. De Bijbel begint met God als Schepper van de hele wereld. En ook in Jeremia blijft dat zichtbaar. God heeft aandacht voor mensen uit allerlei landen.

Jezus en alle volken
Deze lijn loopt uiteindelijk door naar Jezus. Jezus kwam niet alleen voor één groep mensen. Na Zijn opstanding geeft Hij Zijn leerlingen een opdracht voor alle volken. Hij zegt: "Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen." (Mattheüs 28:19) Dat is een prachtige lijn vanuit Jeremia naar het Nieuwe Testament. God ziet alle volken. En in Jezus wordt Gods boodschap van redding ook naar alle volken gebracht.

Niemand is vergeten
Misschien voel jij je soms klein. Alsof niemand weet wie je bent. Of misschien denk je dat jouw problemen voor anderen niet belangrijk zijn. Dan mogen we uit deze hoofdstukken iets meenemen: God ziet mensen. Hij kent volken. Hij kent steden. Hij kent gezinnen. En Hij kent jou. Geen mens is voor Hem onzichtbaar.

Wat leren we hiervan?
Jeremia spreekt over veel verschillende volken. Ze zijn allemaal anders. Ze hebben andere koningen, andere gewoonten en andere plaatsen. Maar ze hebben één ding gemeen: Ze staan allemaal onder Gods gezag. God ziet hun daden. Hij spreekt over hun verkeerde keuzes. Maar Hij kan ook herstel geven. Daarom is de kern: God ziet en kent alle volken en alle mensen.

Voor vandaag

Kijk eens om je heen. Er wonen mensen met verschillende talen, gewoonten en achtergronden. Sommige mensen lijken heel anders dan jij. Toch zijn ook zij mensen die door God gezien worden. Dat helpt ons om niet neer te kijken op anderen. We mogen mensen zien zoals God ze ziet: als mensen die ertoe doen.

Vijf vragen

1. Over welke volken spreekt Jeremia in deze hoofdstukken?
2. Waarom is het belangrijk dat God ook over andere volken spreekt?
3. Wat zegt Jeremia over de trots van Moab?
4. Wat betekent het dat God alle mensen ziet?
5. Hoe kun jij laten merken dat andere mensen voor jou ook belangrijk zijn?

Glimlachen en even nadenken

Een machtig rijk

Babylon is op dit moment een van de machtigste rijken op aarde. Het heeft Jeruzalem verwoest. De tempel is verbrand. Veel mensen uit Juda zijn naar Babel weggevoerd. Babylon lijkt sterker dan iedereen. Wie kan dit machtige rijk nog tegenhouden? Toch zegt God door Jeremia: *“Babylon zal worden verwoest.” (naar Jeremia 50:13)* Ook Babylon zal niet voor altijd blijven bestaan.

God spreekt over Babylon

Jeremia 50 en 51 zijn lange hoofdstukken. Ze bevatten Gods boodschap over Babylon. God spreekt over het oordeel dat over de stad zal komen. Jeremia zegt: *“Babylon wordt ingenomen.” (naar Jeremia 50:24)* Dat moet voor de mensen bijna onmogelijk hebben geklonken. Babylon is zo groot. Zo rijk. Zo machtig. Toch zegt God dat haar macht niet blijvend is.

Trots maakt blind

Babylon is niet alleen machtig. Het is ook trots. De stad denkt dat haar macht haar veilig maakt. Maar macht kan mensen gemakkelijk trots maken. Ze kunnen gaan denken: “Niemand kan ons iets maken.” God laat zien dat dit niet waar is. Een mens kan groot worden. Een rijk kan enorm worden. Maar geen mens en geen rijk staat boven God.

“Ik ben tegen jou”

God zegt tegen Babylon: *“Ik ben tegen jou, berg van vernietiging.” (Jeremia 51:25)* Dat is een ernstig woord. Babylon heeft veel macht gebruikt. Maar uiteindelijk zal die macht verdwijnen. God kan een einde maken aan wat mensen voor onverslaanbaar houden.

De val van Babylon

Jeremia gebruikt krachtige beelden om de val van Babylon te beschrijven. Hij zegt: *“Babylon valt en wordt gebroken.” (naar Jeremia 51:8)* Een stad die zo machtig leek, zal niet voor altijd blijven. Dat is een belangrijke boodschap. Wat vandaag groot lijkt, kan morgen verdwenen zijn. Wat mensen onverslaanbaar noemen, is voor God niet onverslaanbaar.

Een boodschap voor Gods volk

De boodschap over Babylon is niet alleen bedoeld om Babylon te waarschuwen. Er zit ook hoop in voor de mensen van Juda. Zij hebben jarenlang onder de macht van Babylon geleefd. Misschien dachten ze: “Dit zal altijd zo blijven.” Maar God zegt dat dit niet zo is. Babylon krijgt niet het laatste woord.

God vergeet Zijn volk niet

Midden in deze ernstige boodschap klinkt opnieuw hoop. God zegt over Zijn volk:*"Ik zal Israël weer naar zijn eigen land brengen." (naar Jeremia 50:19)* En: *"In die tijd zal Israël zoeken naar een plaats om te wonen." (naar Jeremia 50:19)* God is Zijn volk dus niet vergeten. De ballingschap is niet het einde. Er komt een tijd van terugkeer.

Geen macht is groter dan God

Dit is misschien wel de belangrijkste boodschap van deze hoofdstukken. Babylon lijkt oppermachtig. Maar God is groter. Dat geldt ook voor alle andere machten. Een koning kan veel macht hebben. Een leger kan sterk zijn. Een land kan rijk zijn. Maar geen enkele macht staat boven God. Daarom mogen wij voorzichtig zijn met wat we bewonderen. Grote macht is niet hetzelfde als echte kracht.

Jezus en Gods Koninkrijk

In het Nieuwe Testament wordt deze lijn nog verder zichtbaar. Ook Jezus spreekt over koninkrijken en machten die voorbijgaan. Maar Gods Koninkrijk blijft. Jezus zegt: *"Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld." (Johannes 18:36)* Zijn Koninkrijk lijkt in het begin misschien klein. Jezus heeft geen groot leger. Toch blijkt Zijn macht totaal anders te zijn. Hij overwint niet door geweld. Hij brengt redding door Zijn leven te geven.

Wat leren we hiervan?

Babylon lijkt onverslaanbaar. Maar God zegt dat Babylon zal vallen. Geen rijk blijft voor altijd bestaan. Geen koning heeft onbeperkte macht. Geen leger is groter dan God. Daarom is de kern: Geen enkele macht op aarde is groter dan God.

Voor vandaag

Ook vandaag kunnen mensen veel macht hebben. Sommige mensen zijn rijk. Anderen hebben invloed. Sommigen hebben een belangrijke positie. Dat kan indrukwekkend zijn. Maar uiteindelijk is geen mens God. Daarom hoeven wij niet bang te zijn voor menselijke macht alsof die onbeperkt is. God blijft God. Hij ziet wat er gebeurt. En Hij heeft het laatste woord.

Vijf vragen

1. Waarom leek Babylon zo machtig?
2. Wat zegt God over de toekomst van Babylon?
3. Waarom is trots gevaarlijk?
4. Welke hoop geeft God aan Zijn volk?
5. Waarin kun jij leren om meer op God te vertrouwen dan op menselijke macht?

Glimlachen en even nadenken

Het laatste hoofdstuk

We zijn aangekomen bij het laatste hoofdstuk van Jeremia. Jeruzalem is gevallen. De tempel is verwoest. De muren van de stad zijn afgebroken. Veel mensen zijn naar Babel weggevoerd. Wat Jeremia jarenlang had aangekondigd, is werkelijkheid geworden. Jeremia 52 vertelt opnieuw hoe dat is gebeurd. De koning van Babel trekt met zijn leger naar Jeruzalem. De stad wordt belegerd. Uiteindelijk breekt het leger de stad binnen. Koning Sedekia probeert te vluchten. Maar hij wordt gevangen genomen. Daarna wordt Jeruzalem verwoest.

De tempel wordt leeggehaald

Ook de tempel wordt niet gespaard. De Babyloniërs nemen alles mee wat waardevol is. Het koper. Het zilver. Het goud. De grote voorwerpen die in de tempel gebruikt werden. Daarna wordt de tempel in brand gestoken. Jeremia 52 zegt: *“De tempel van de Heer, het koninklijk paleis en alle huizen van Jeruzalem werden in brand gestoken.” (Jeremia 52:13)* Het is een verschrikkelijk einde. De plaats waar het volk God aanbad, ligt in puin.

Het volk wordt weggevoerd

Veel mensen worden meegenomen naar Babel. Ze moeten hun eigen land verlaten. Hun huizen zijn verdwenen. Hun stad is verwoest. Hun tempel is weg. Voor hen moet het hebben gevoeld alsof alles voorbij was. De woorden van Jeremia over oordeel zijn uitgekomen. Maar Jeremia heeft ook steeds over hoop gesproken. En juist daarom moeten we goed kijken naar het einde van dit hoofdstuk.

Een onverwacht lichtpunt

Helemaal aan het einde gebeurt iets opvallends. We lezen over koning Jojachin. Hij was eerder koning van Juda geweest. Hij was naar Babel gebracht en zat daar jarenlang gevangen. Maar dan verandert er iets. De nieuwe koning van Babel laat Jojachin uit de gevangenis halen. Hij krijgt nieuwe kleren. En hij krijgt een plaats aan de tafel van de koning. Jeremia 52 vertelt: *"Hij sprak vriendelijk met hem en gaf hem een ereplaats boven de andere koningen die bij hem in Babel waren." (Jeremia 52:32)* Dat lijkt misschien maar een klein detail. Maar het staat er niet voor niets.

Van gevangenis naar tafel

Jojachin zat gevangen. Nu zit hij aan tafel. Hij was een verslagen koning. Nu wordt hij met respect behandeld. Zijn land bestaat niet meer als zelfstandig koninkrijk. Jeruzalem ligt in puin. Maar Jojachin krijgt toch een plaats. En daarmee eindigt het boek niet alleen met verwoesting. Er blijft een klein teken van hoop over.

Waarom is dat belangrijk?

Het lijkt bijna alsof Jeremia ons wil zeggen: "Kijk goed. Het verhaal is nog niet helemaal voorbij." Gods volk is niet verdwenen. De koninklijke lijn is niet zomaar vergeten. En midden in de ballingschap gebeurt iets goeds. Het is maar klein. Maar juist daarom is het belangrijk. Hoop begint soms heel klein.

Niet alles is meteen goed

We moeten dit lichtpunt ook niet groter maken dan het is. Jeruzalem is nog steeds verwoest. Het volk is nog steeds in ballingschap. De tempel is nog steeds weg. Er is nog geen volledig herstel. Maar er is wel iets veranderd. Jojachin zit niet langer in de gevangenis. Hij krijgt een plaats aan tafel. Dat kleine teken past bij de hoop die we eerder in Jeremia hebben gelezen. God had gezegd: *"Ik zal jullie weer naar dit land*

terugbrengen." (naar Jeremia 30:3) En: *"Ik zal een nieuw verbond met hen sluiten." (naar Jeremia 31:31)* De toekomst is nog niet zichtbaar. Maar Gods beloften zijn er nog steeds.

Het donker heeft niet het laatste woord

Dat is misschien wel de belangrijkste boodschap van het hele boek. Jeremia gaat door heel veel donkerte heen. Hij ziet mensen God verlaten. Hij ziet onrecht. Hij ziet oorlog. Hij ziet de val van Jeruzalem. Hij ziet de verwoesting van de tempel. Hij wordt zelf gevangen gezet en mishandeld. Toch blijft hij spreken over God. En aan het einde van het boek krijgen we een klein teken**:** een koning die weer aan tafel zit. Een klein beetje licht in een heel donker verhaal.

Jezus

Voor christenen krijgt dit kleine lichtpunt uiteindelijk een veel grotere betekenis. De Bijbel blijft namelijk vooruitkijken. Gods beloften aan Zijn volk verdwijnen niet. De geschiedenis gaat verder. Uiteindelijk komt Jezus. Hij is de Koning die niet op een aardse troon komt om macht te verzamelen. Hij komt om mensen te redden. Hij wordt zelf vernederd. Hij wordt gevangen genomen. Hij sterft aan het kruis. Het lijkt dan alsof alles voorbij is. Maar ook daar is het niet het einde. Jezus staat op uit de dood. Daarom weten christenen: Het donker heeft niet het laatste woord. God kan nieuw leven geven.

Wat hebben we geleerd?

We zijn begonnen bij Jeremia, een jonge man die zei: "Ik ben nog jong." God riep hem om Zijn woorden te spreken. Jeremia kreeg een moeilijke opdracht. Hij waarschuwde.

Hij werd uitgelachen. Hij werd gevangengezet. Hij werd in een put gegooid. Hij zag Jeruzalem vallen. Maar hij bleef trouw. En door het hele boek heen bleef God spreken. Soms waren die woorden ernstig. Soms waren ze verdrietig. Maar steeds klonk er ook hoop. En Jeremia bleef naar Hem luisteren.

Van oordeel naar hoop

We hebben gezien dat God het verkeerde niet zomaar laat gaan. Onrecht heeft gevolgen. Ongehoorzaamheid heeft gevolgen. Trots heeft gevolgen. Maar we hebben ook gezien dat God Zijn volk niet vergeet. Hij spreekt over een nieuwe toekomst. Over terugkeer. Over herstel. Over een nieuw verbond. Over een nieuw hart. En uiteindelijk eindigt het boek met een kleine verandering: Jojachin komt vrij en krijgt een plaats aan tafel.

Misschien is dat ook voor ons belangrijk

Misschien zit jij zelf in een moeilijke periode. Misschien lijkt het alsof er weinig verandert. Misschien zie je vooral wat kapot is. Dan kan het moeilijk zijn om hoop te houden. Maar het verhaal van Jeremia leert ons dat hoop niet altijd begint met iets groots. Soms begint hoop met iets kleins. Een deur die opengaat. Een vriendelijk woord. Een nieuwe kans. Een plaats aan tafel. Een klein lichtpunt in het donker.

God is nog niet klaar

Dat is misschien wel de mooiste manier om het boek Jeremia af te sluiten. God is nog niet klaar. De geschiedenis van Juda gaat verder. De beloften van God blijven staan. En Gods verhaal met mensen gaat door. Jeremia eindigt dus niet met: “Alles is voorbij.” Het eindigt met een klein teken dat zegt: “Kijk goed. Er is nog hoop.”

Vijf vragen

1. Wat gebeurt er met Jeruzalem?

2. Wat gebeurt er met koning Jojachin?

3. Waarom is het belangrijk dat Jojachin aan de tafel van de koning mag zitten?

4. Waar zie jij in het boek Jeremia tekenen van hoop?

5. Waar heb jij zelf hoop nodig?

Glimlachen en even nadenken

Nawoord

Het verhaal van Jeremia eindigt niet met een groot wonder.
Er staat geen nieuwe tempel.
Jeruzalem is nog niet opgebouwd.
Het volk is nog niet terug.

Maar er is wel een klein lichtpunt. Een gevangen koning krijgt weer een plaats aan tafel. Misschien is dat wel een mooie boodschap om mee te nemen. God werkt soms op een manier die klein begint. Ook wanneer wij vooral het donker zien, is God niet klaar.

Jeremia bleef luisteren. Hij bleef trouw.
En ook wij mogen leren om te luisteren naar God en op Hem te vertrouwen.
Want uiteindelijk is er hoop.
Het verhaal is nog niet afgelopen.
God heeft het laatste woord.